

891.981

✓

ՀԵՅԵԼԻ ԳՐԱԴԱՑ

ՅՈՒԹՈՒՄ ՑՈՒՑԱԿՆ ՅՈՒԹՈՒԹԵԱՅ

ԵՕԹԱՅ ՄԱՀԱՑՈՒ ՄԵԴԱՅ

ՅՈՐԴՆԵԱԼ

Ի ԶԱՓՍ ՀԱՅԿԱԿԱՆՈ

Ի ՏԵՐ ՊՈՆՈՍ ՔԱՀԱՆԱՅՔ

ԵՈՏԵՄՏԸՑՏՈՅՑ

A 36660

ՅԵՐԱԿԱԾՎՈՒՄ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄՐԱՅՑ ՅԱԿՈՎԱՅՐԱՅ

1852

卷之三

六月廿二日，天晴，微风。午後，有風，雨。晚，晴。

六月廿三日，天晴，微風。午後，有風，雨。晚，晴。

六月廿四日，天晴，微風。午後，有風，雨。晚，晴。

六月廿五日，天晴，微風。午後，有風，雨。晚，晴。

六月廿六日，天晴，微風。午後，有風，雨。晚，晴。

六月廿七日，天晴，微風。午後，有風，雨。晚，晴。

六月廿八日，天晴，微風。午後，有風，雨。晚，晴。

六月廿九日，天晴，微風。午後，有風，雨。晚，晴。

六月三十日，天晴，微風。午後，有風，雨。晚，晴。

七月一日，天晴，微風。午後，有風，雨。晚，晴。

七月二日，天晴，微風。午後，有風，雨。晚，晴。

七月三日，天晴，微風。午後，有風，雨。晚，晴。

七月四日，天晴，微風。午後，有風，雨。晚，晴。

七月五日，天晴，微風。午後，有風，雨。晚，晴。

七月六日，天晴，微風。午後，有風，雨。晚，晴。

七月七日，天晴，微風。午後，有風，雨。晚，晴。

七月八日，天晴，微風。午後，有風，雨。晚，晴。

七月九日，天晴，微風。午後，有風，雨。晚，晴。

七月十日，天晴，微風。午後，有風，雨。晚，晴。

七月十一日，天晴，微風。午後，有風，雨。晚，晴。

七月十二日，天晴，微風。午後，有風，雨。晚，晴。

七月十三日，天晴，微風。午後，有風，雨。晚，晴。

七月十四日，天晴，微風。午後，有風，雨。晚，晴。

七月十五日，天晴，微風。午後，有風，雨。晚，晴。

七月十六日，天晴，微風。午後，有風，雨。晚，晴。

七月十七日，天晴，微風。午後，有風，雨。晚，晴。

七月十八日，天晴，微風。午後，有風，雨。晚，晴。

七月十九日，天晴，微風。午後，有風，雨。晚，晴。

七月二十日，天晴，微風。午後，有風，雨。晚，晴。

七月廿一，天晴，微風。午後，有風，雨。晚，晴。

七月廿二，天晴，微風。午後，有風，雨。晚，晴。

七月廿三，天晴，微風。午後，有風，雨。晚，晴。

七月廿四，天晴，微風。午後，有風，雨。晚，晴。

七月廿五，天晴，微風。午後，有風，雨。晚，晴。

七月廿六，天晴，微風。午後，有風，雨。晚，晴。

七月廿七，天晴，微風。午後，有風，雨。晚，晴。

七月廿八，天晴，微風。午後，有風，雨。晚，晴。

七月廿九，天晴，微風。午後，有風，雨。晚，晴。

七月三十，天晴，微風。午後，有風，雨。晚，晴。

七月卅一，天晴，微風。午後，有風，雨。晚，晴。

ԿԱՆԽԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

Բառաստրաց աղգիս և խմաստուն
մասց բանս գրաւորակիանս հաճեցու-
ցանել 'ի սերկեանս , ոչ դազն ինչ է
արդեօք . վասն որոց և ընտրութիւն
երիցագայն պիտի որոց 'ի մամուլ մա-
տուցեալ՝ 'ի ըստ ընծացել մատեանս
հանդերձեալ իցեն : | սոյն յայս քաջիկ
մատիսհ լեալ , եթէ քանի մեծ փոյթ
և զգուշութիւն յընտրութեան անդ
պարտք իցեն ունել , և ուրեք երբեք զի
հարկիմք տեղի տալ ամենահարկաւոր
ընտրութեանս այսմիկ , և 'ի տիսդ ար-
ձանագրել աշխատասիրութիւնս՝ գու-
ցէ ոչ այնչափ արժանաւորս ուշա-
դրութեան ողջամիտ քանասիրաց :

1. 11 11 11 11 11 11
2. 11 11 11 11 11 11
3. 11 11 11 11 11 11
4. 11 11 11 11 11 11
5. 11 11 11 11 11 11
6. 11 11 11 11 11 11
7. 11 11 11 11 11 11
8. 11 11 11 11 11 11
9. 11 11 11 11 11 11
10. 11 11 11 11 11 11
11. 11 11 11 11 11 11
12. 11 11 11 11 11 11
13. 11 11 11 11 11 11
14. 11 11 11 11 11 11
15. 11 11 11 11 11 11
16. 11 11 11 11 11 11
17. 11 11 11 11 11 11
18. 11 11 11 11 11 11
19. 11 11 11 11 11 11
20. 11 11 11 11 11 11
21. 11 11 11 11 11 11
22. 11 11 11 11 11 11
23. 11 11 11 11 11 11
24. 11 11 11 11 11 11
25. 11 11 11 11 11 11
26. 11 11 11 11 11 11
27. 11 11 11 11 11 11
28. 11 11 11 11 11 11
29. 11 11 11 11 11 11
30. 11 11 11 11 11 11
31. 11 11 11 11 11 11
32. 11 11 11 11 11 11
33. 11 11 11 11 11 11
34. 11 11 11 11 11 11
35. 11 11 11 11 11 11
36. 11 11 11 11 11 11
37. 11 11 11 11 11 11
38. 11 11 11 11 11 11
39. 11 11 11 11 11 11
40. 11 11 11 11 11 11
41. 11 11 11 11 11 11
42. 11 11 11 11 11 11
43. 11 11 11 11 11 11
44. 11 11 11 11 11 11
45. 11 11 11 11 11 11
46. 11 11 11 11 11 11
47. 11 11 11 11 11 11
48. 11 11 11 11 11 11
49. 11 11 11 11 11 11
50. 11 11 11 11 11 11
51. 11 11 11 11 11 11
52. 11 11 11 11 11 11
53. 11 11 11 11 11 11
54. 11 11 11 11 11 11
55. 11 11 11 11 11 11
56. 11 11 11 11 11 11
57. 11 11 11 11 11 11
58. 11 11 11 11 11 11
59. 11 11 11 11 11 11
60. 11 11 11 11 11 11
61. 11 11 11 11 11 11
62. 11 11 11 11 11 11
63. 11 11 11 11 11 11
64. 11 11 11 11 11 11
65. 11 11 11 11 11 11
66. 11 11 11 11 11 11
67. 11 11 11 11 11 11
68. 11 11 11 11 11 11
69. 11 11 11 11 11 11
70. 11 11 11 11 11 11
71. 11 11 11 11 11 11
72. 11 11 11 11 11 11
73. 11 11 11 11 11 11
74. 11 11 11 11 11 11
75. 11 11 11 11 11 11
76. 11 11 11 11 11 11
77. 11 11 11 11 11 11
78. 11 11 11 11 11 11
79. 11 11 11 11 11 11
80. 11 11 11 11 11 11
81. 11 11 11 11 11 11
82. 11 11 11 11 11 11
83. 11 11 11 11 11 11
84. 11 11 11 11 11 11
85. 11 11 11 11 11 11
86. 11 11 11 11 11 11
87. 11 11 11 11 11 11
88. 11 11 11 11 11 11
89. 11 11 11 11 11 11
90. 11 11 11 11 11 11
91. 11 11 11 11 11 11
92. 11 11 11 11 11 11
93. 11 11 11 11 11 11
94. 11 11 11 11 11 11
95. 11 11 11 11 11 11
96. 11 11 11 11 11 11
97. 11 11 11 11 11 11
98. 11 11 11 11 11 11
99. 11 11 11 11 11 11
100. 11 11 11 11 11 11

11 11 11 11 11 11
11 11 11 11 11 11
11 11 11 11 11 11
11 11 11 11 11 11

խութեանն . նա զի և ոչինչ նպաստէ
այն ընթերցանելեաց , ինքնին յայտնի
և մեկն գոլով բանիցն հաստատու-
թիւն . շատ համարեալ միայն յար-
դիւնս բերել յանձին իւրաքանչիւր
վերծանողի՝ զզդուշութիւնսն 'ի մահա-
բեր խոցուածոց հոգեկորուստ մեղաց :

Տ . Հ . Թ . Ս - Վ - Ե - Ա - Ն - Յ :

Ե. Ա զիտելով եթէ զմացորդո կե-
րակրոց արանց կատարելոց ՚ի չոփ մոաց
և հանձարոյ, յիրաւանց անտիէ թողուլ
տղայոցն խակոց մոօք և բանիւ։ Յաս
դիտումն խորհրդոց յեցեալ մատուցա-
նեմք ՚ի լցո զոյն քերթած, զոր արա-
րեալ է Տէր Պօղոս հանգուցեալ Քա-
հանայի Եօսեմիշցւոյ, որ թէպէտ և
վերջոցեալ ՚ի գեղեցիկ ոճոյ արուես-
տին քերթողութեան դատիցի, ոյլ մեք
զոր ՚ի սմա իմաստիցն է հոծ և խիտ
շահուորութիւն հոգեկան, տամք յո-
րոճո մոաց թերուսումն համբակաց և
չդիտնոց արանց, գոլովնոցա կարի յոյժ
՚ի ճահ պատկանեալ և հեշտնկալ.
բաւական համարելով զանհարթագոյն
տեղիսն և եթ բարեքել, յորս ՚ի քե-
րականական ուղղութեանցն զարտու-
ղէին։ Հեղինակն յամենայն վկայու-
թիւնսն որ ՚ի սուրբ գրոց՝ մերձ դներ
՚ի լուսանցսն նշանագրեալ զոեղիսն,
զորով զանց արարաք առ խիտ յաճա-

Ա Ն Ե Ր Ա

ԱՌ ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՈՒՅՑ ԱՃԻԿ

Ա Ռ ՔԵՂ ՄԻՇՈ ԼՌՅԱ	Բ աղմախնամ	Ա .
Գ Ի Ժ Ա Լ Բ Ի Թ Մ Ա յ Ր	Գ ի մ ե ա լ ո ղ բ ա մ .	
Ե ւ ա ղ ա չ ե մ	Զ ե ր ջ ա ն կ ա ղ ա ր դ	
Է ր ա ն ս ւ հ ի դ	Ը ն ա ի թ ա ն ա խ ա	
Ժ ա ն ձ ր ա մ ա ն ձ ե ա լ	Ժ ա ն դ ա ղ ա ս տ ա ր	
Խ մ ո ց մ ա ս ա ց	Լ ե ր լ ո ւ ս ա վ ո ր :	
Խ ա ւ ա ր ն յ ո ր մ է	Ծ ո ր ե ա լ բ ա ր ձ յ ի ,	
Վ ա թ մ ի շ ն ո ր հ ա յ դ	Հ ի ք յ ս հ ա ս ց ի ,	
Չ օ ն ե լ ը ն դ դ է մ	Վ զ ա ն ջ ա ն ա ց `	
Ճ ա ն ա չ ո ւ մ ն ի ն չ	Մ ե լ ա ց մ ե ծ ա ց .	
Յ ո ր մ է մ ա ն կ ո ւ ն ք	Կ ո ր ա բ ո ղ բ ո ջ	
Շ ա ր ժ ե ա լ ո ւ ո ց ի ն	Ո ղ բ ը ս հ ո գ ւ ո ց :	
Չ ք ն ա ղ ս ո ւ ր բ լ ո յ ս	Պ ա յ ծ ա ս ա գ ե ղ ,	
Ջ ա հ լ ո ւ ս ա ս տ ո ւ	Ո ւ ա հ ի ն ա ն շ ե ղ .	
Ս ե ր օ բ մ ա ր ո ւ ր	Վ ե հ ք ր ա լ բ ե ի ց	
Տ ա ր ա կ ա ց ն	Բ ա տ ի ն ս յ ա խ ա ի ց :	
Ջ ա ւ ս ի մ ա չ ա ց	Ե ի ւ ծ ա խ ա հ ո գ ւ ո ց ա	
Փ ո ւ թ ա ՛ բ ո ւ ժ ե լ	Ք ա ղ ի մ ա ս տ լ ո յ ս :	

the most difficult to get out of the country
because they have no money, though the
government is trying to help them
out by giving them some of the
money which is given to the government
and the people are very poor and
they have no way to get out of the country.

The people are very poor and
they have no way to get out of the country.

ՅԱՌԱԴ ԱԹԵՆԵԿԱՆ Ի ԱՐԱՆՑ

Եր կ պատուի մարդն առաջին , է .

Բայց չվմացաւ պատիւ անձին .

Ոսղեալ պատուեր Տեսուն արարշին՝

Խոնարհեցոյց գլուխ ստին :

Որոյ վասն որդիք նորին

Ըստ Երջանիկ Սաղմասողին՝

Գարշ անտանոց հաւասարին

Եւ անբանիցըն նըմանին :

Ուսք առիւծուց համեմատին ,

Եւ նախանձուք շանց ոչ զտոին .

Ոմանիք զերդ գոյլ ցասմամբ վարին ,

Եւ ծցլք նման էշ անբանին :

Ոմանիք ագահ որովէս ողնին ,

Եւ որկրամօլ արջ գաղտնին .

Են բղջախոհիք նման խողին՝

Տղմարընակ վախչութին :

Ոտ մեկնըց եօթնեակ սոքին

Եօթանց մեղոց օրինակին .

Ուրոյն ուրոյն և ձեւք սոցին

Ի խորանուդ նըկարեսցին :

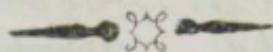
Դոնէ աեսողք զգաստացին ,

Յանկարդ վարուց յետս դարձցին .

Զի չէ արժան հօտի Փրկչին

Հաւասարիլ յանբան շընչին :

իմաստնացն	Տիմար զերիս ,
Եին ծընօղ	Բակերաւեա զիս :
Պահեա յախոփից	Ուեկորոյս ,
Դամբար քո ցցց	Աւզբացելոյս ,
Ստանալ վորս	Երանելեաց՝
Ողբալ զանցեալ	Գործըս չարեաց :

ԵՐԹԵՐՑՈՒՅՆԻԴ ԽՈՀԵՄԱԶԱՐԴ

ԼԻՅԵՒ ՄԵԽՋ ՍԵԿԱՆ ԻՆՉ ԱՀԴ

ԺԴ. ԱՇԽԱՋԵԿՈՂ ԽՈՒՂԾ իմ ընդ փափաք
 Ե վերայ իմ Եղին զայս հարկ .
 Առ ՚ի շինել փոքրիկ տետրակ .
 Յորում ձառել զվարս իմ անկարգ .
 Յոր հոյելով ինձ համեմատ
 Տեսցեն անձինք զիւրեանց առատ .
 Զգուշացին և մանաւանդ
 Աբք տակաւին Են անարատ .
 Բայց երեւիւր ինձ անհնար
 Զաւազ ծովու ածել համար .
 Եր մանաւանդ անձին յիմար
 Գործ անվայել և անցարմար .
 Վ. Ա. յուստալով հոգին յԱստուած՝
 Յիմաստութիւնըն գերազանծ ,
 Ըսկասնիմ զեօթանց մեղաց
 Ճառել հակիրճ և զիւրիմաց .
 Բայց ոչ նորագ բան ՚ի մասց ,
 Եւ ոչ օսար յերկ՝ կատկաց .
 Թեղետ չափմամբ՝ բայց ոչ ՚ի բաց
 Մասց յուղիղ վարդապետաց .

(5)

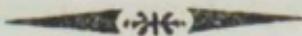
Վ իրաց քոյս՝ ալ մեղաւոր
Յուցաւ այս գեղ խորհրդաւոր.
Առ ընթերցիր հանապազօք
Զգջումնա զայս ուսանաւոր:
Ի յանկելոց առ քեզ խրբասա¹,
Զի մի և գու անկցիս ՚ի կարթ.
Ի չանկանիլ թէ և չէ մարթ
Եմք ըստ որում հողածին մարզ:
Ո յլ թէ անկար՝ արի վութով,
Զի հաճի Տէր մեծաւ գրթով.
Ի յանկմանէ կանգնեալ գոլավ
Գտան ընտիր անձինք յոլով²,
Կ ման նոցին լիցուք արի³,
Լոլ զյանցանս մեր աշխարհի.
Զի որ լոյ տառ՝ անդ ծիծազի,
Եւ որ սգայ՝ միսիթարի:
Ընթերցողիդ որբան մինչ տառ
Համառօմիւ արարաք աղդ,
Արժան վարկոց համարիլ շտա՞
Քան երկարել որ ոչ է պարա:

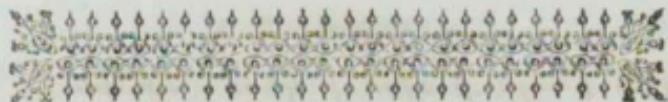
1 Երեմ. զ. 16 :

3 Պատկ. 12 . 57 :

2 Է. թագ. մի. 15 :

Եսայց գուզնաքեայ զիմս աշխատան
 ընկալարուք թարց եսլերման .
 Ուե իմասանոց ոչ է սեղան ,
 Սակայն զիալմն ջամկէ մանկան .
 Ուե զացի առա ինչ պիտանի .
 Տուք զոհութիւն Տեառն ամենի .
 Զի ամենայն պարզեւ բարի
 Յորմէ առ քեզ միշտ հեղանի .
 Յորում թէ է սխալ ինչ բան
 Ի տառո՞ ՚ի բառո՞ ՚ի հոլովման ,
 Ներել հայցեմ զայն ամենայն
 Վարկեալ իմում ազիտութեան .
 Եւ աղաչեմ յիշել առ Տեր
 Յարժանաւոր յաղօթս ձեր
 Զիս զՊօղոս նուաստ ծառայ՝
 Որ սոսկ անուամբ եմ բահանաց .

Հ Ա Յ Ե Լ Ի Պ Ա Խ Բ Ե Ց

Զ Ա Յ Ե Լ Ի Պ Ա Խ Բ Ե Ց

Յ ա լ ա զ գ ո հ ա ր ա բ ս տ ի մ ա ն :

Ա յ ե լ ա զ ա ռ ա ս ի ս Տ է ր ը դ գ լ մ ա ծ՝ Է կ .
Ե ր կ ո յ ն ա մ ի ս և ո ղ ո ր մ ա ծ ,
Ո ր ա ս ա ց ե ր՝ ե ս ե մ Ա զ ա ռ ա ծ
Ա մ ե ն ա կ ա ր ք ա ւ ի չ մ ե զ ա ց :
Չ ա ն ձ ա խ ա ր ի մ ը լ ն ս ե ւ ա գ ո յ ն
Զ օ ր դ ա ն կ ա ր մ ի ր ա ր ե ա ն հ ա ն դ ո յ ն՝
Ա ռ ն ե ս ո ր պ է ս զ ա ս ր և ձ ի ւ ն
Ը ս տ Ե ս ա յ ե ա յ ք ա ր ո զ ե լ ո յ ն :
Ը զ ո ե ւ ա ց ե ա լ ս ա զ ա ս մ ը ր ո վ՝
Ն ե ր կ ե ա լ ս մ ե զ օ ք ա ն ե լ գ ո ւ ն ո վ
Ա ր կ ց ե ս Տ է ր ի մ ՚ ի զ զ ջ մ ա ն ք ո վ՝
Զ ի մ ա ք ր ե ց ա յ ց շ ը ն ո ր հ ի ւ ք ո վ :
Դ ու ա ս ա ց ե ր՝ թ է գ ա ր ձ ա ռ ի ս ,
Ա ս ե ա մ զ ա ր ՝ գ ո ր ծ ե ա զ ա ր ի ս .
Խ ա կ ե ս թ շ ո ւ ա ս ս և ա ն ա ր ի ս
Կ ա մ յ ա մ ա ռ ե ա լ ՚ ի ն ո յ ն չ ա ր ի ս :

Վի թողուր զիս ՚ի կամա անձին՝
 Ար ծարաւիս իմայ գարձին,
 Զի գու միայն ես միշտ անմեղ՝
 Երրեակ և մի բնութիւն անեղ։

Արդ ես լցեալըս չար մեզօք
 Գոչեմ առ քեզ դառն արտասուօք.
 Հոդւով մարմնավ այլ և մըսօք
 Ընդդէմ չիդ մեզայ սոքօք։

Կախ և առաջ հարաբառ թեամբ
 Եւ չարաչար յանդ գնութեամբ,
 Մեծաց գոլով անհպատակ,
 Խոկ և փոքերց չար օրինակ։

Փարիսեցւոյն նման գոլով՝
 Զանձն իմ անձամբ միշտ գովելով,
 Զիս մեծ ուն համարելով,
 Զայլս ամենայն քամահելով։

Չեւանալով որպէս զիտուն
 Հանձարալիր և իմաստուն,
 Որոց սակս գիտնոց ողատիւ
 Չետու երրեր լիս չար ախտիւ։

Եազմահանձոր վարդապետաց,
 Քահանայից, վարժապետաց,
 Որոց վասն համբաւեմ սուտ
 Ու և են աղետ և անօդուտ։

Օյի ևս միայն երեւիցիմ,
 Երբ իմաստուն ոք պատուիցիմ.
 Ոչ յիշելով՝ թէ հրեղէնք
 Ախտիւ այսու եղեալ են գեւք:
 Ոչ լսելով Տեսան զիսրբառ
 Ճառայս վատթար և ապիրառ,
 Թէ մեծն ՚ի ձենջ լիցի ծառայ,
 Որ խոնարհի՛ նու բարձրանաց:
 Եւ ոչ երբեք լուսյ վիմին
 Լինել հլու կամաց էին,
 Որ ՚ի պատեհ ժամանակին
 Բարձրացուացէ զիս ՚ի յերկին:
 Ոչ ՚ի բանիցըն սոսկական՝
 Որ ՚ի թուզլմու ընդհանրական,
 Թէ Տէր վիսաց հակառակ կայ,
 Զշնորհս իւր խոնարհաց տայ:
 Եւ ոչ ձայնի մարդարէից՝
 Եւ ոչ անձանց իսկ հոգելից,
 Այլ շահաւետ նոցին տախց
 Խըցի զունկին նման օձից:
 Օյի ոչ եղէ լսող բանին
 Սոխոնիոյ տեսանողին,
 Որ ՚ի դիմաց Տեսան դոչէ,
 Կման վաղաց յունկին իմ հեշէ:

Քանդի ասէ՝ թէ խնդրեցից

Առնուլ զվրէմ ՚ի հպարտից,

Որք գան ՚ի տուն իմ լրբութեամբ՝

Կոխեն յարկին իմ հպարտութեամբ :

Եւ մանաւանդ Մաղաքիոյին

Որ ՚ի դիմաց ասէ եին,

Եթէ շրմունքը քահանային

Միշտ գիտութեան զգուշացին :

ԽԵ. Յօրոց ասէ խնդրէ զօրեն,

Քանդի հրեշտակ Աստուծոյ են .

Չի լստ որում կարգեալ են դեռ

Կրթել պարտին զանձինս տգետ :

Ըստ առաջնոյն միշտ անպատճռու

Դիմօք մըտի Տեառն ՚ի տաճար .

Ետու անսուրբ ստից իմոց

Կոխել զյարկ Սրբոյն սրբոց :

Եւ երկրորդին ոչ եղի ուշ

Ըստ պատշաճին լինել զգոյշ .

Միշտ ուսանիլ ՚ի սուրբ գըրոց՝

Ուսուցանել անխմասոնց :

Խոկ եթէ ոք խնդրէ յինեն ,

Եւ ասիցէ՝ զի՞նչ է օրեն ,

Եւ կամ զբանս պատշաճաւոր՝

Որ ուսանիլն է հարկաւոր :

Ոչ թողու զիս հպարտութիւն
խոստովանիլ տգիտութիւն ,
Այլ որ զայն իմ ոչ է տեսեալ ,
Եւ ոչ երբէք բնաւ ուսեալ .

Լինիմ այնմ շաղակրատիչ ,
Եւ ձեւանամ որպէս մեկնիչ .
Ոչ ամաչեմ ոչ ոլտոկառիմ
Եւ ոչ բնաւ խղճահարիմ :

Տու մեկնաւթիւն որբոց բանից
Որպէս գիտուն ոք հոգէլից .
Արդ զոր գիտեմ է յոյժ սակաւ ,
Եւ զորս ոչ կարի անբաւ :

Այլ պարարիմ ՚ի սուտ համբաւ
Որպէս զտիկ լցեալ փըքաւ .
Չի թէպէտ միշտ գիտել ջանամ ,
Բայց իմաստ ինչ ոչ ատանամ :

Եւ այս ոչ է թարց պատճառի՝
Որպէս յոմանց գիտնոց ճառի .
Չի ասի՝ ջուրն իմաստութեան
Գայ ՚ի հավիտ խոնարհութեան :

Եյ յոյտ թէ ոք հպարտանոյ՝
Շնորհաց եին գատարկանոյ .
Որոյ վասն առակարկուն
Տոյ զլըճիռ հաստատգոյն :

ՏԵ. Օք ուր առէ խանաբհութիւն
 Ե անդանօր խմաստութիւն .
 Ասմ դու ինձ ով անպատկառ ,
 Հոգաբառութեան քո զպատճառ .
 Մինչեւ իցէ եղեալ վըճար՝
 Կենաց քոյոց գափց ըզճար .
 Եթէ պարծիս գոլ խմաստուն ,
 Սոլոմոնի ոչ ես հանգոյն :
 Եթէ գիտես զիա մեռեալ
 Ե՞ր փքանալ մահու գերեալ .
 Եթէ իցես յոյժ պատուաւոր
 Հղօր իշխան կամ թագաւոր ,
 Վյուռ ոչ ես նման դառթի ,
 Կա և այլոց որք ըստ կարգի .
 Մեռան նորա ըստ որում մարդ ,
 Դու զի՞նչ լինիս վէս և հըպարտ :
 Ու գեղեցիկ իցես կարի ,
 Եւ այր զօրեղ քաջ և արի ,
 ԶԱՐիստղոմ քեզ օրինակ՝
 Արին Սամիխան կալ նըպատակ :
 Դացէ հանգոյն նոցին մահուան
 Լիցի և քոյդ ամբարտաւան .
 Եթէ իցես աղնուական՝
 Համարիս գոլ պատուոյ արժան :

Վիթե ունիս ինչ յատկական ,

Եւ թէ չիցե՞ս յորդւոց մարդկան ,
Զի ստեղծովն ամենեցուն
Է մի Վասուած՝ և ոչ ուրոյն :

Ամենեքեան են մի հողոյ ,

Եւ ոչ ոմանք նիւթը ՚ի յատկւոյ .
Ցոյց ինձ ով գու զարմ աղերւի ,
Ուր են ծնօղք քո ըստ մարմնի :

Ոչ ապարէն դարձան փոշի ,

Որոց մարմինք հոտեալ դարշի .

Ոչ ամաչես հոտեալ հողով
Խնդրել յայլմէ որատիւ և զով .

Քանիպի ոչ ետ Տեր երանի՝

Ոյց են աղնիւ ոգետ աշխարհի .

Այլ երանի ետ աղքատոց՝

Ուր են խոնարհ և հեղակոց :

Աղա ընդէր տաես հրապար՝

Զեղբայրն քո որ է աղքատ .

Եթէ պարծիս գոլ ընչառէտ ,

Այնու խել ես թշուառ յաւէտ :

Օտուողէն միշտ գոհանալ

Պարտ էիր՝ քան հպարտանալ .

Նա և վայ քեզ անձն իմ Ժըլատ ,

Թէ ոչ ափահես զոյնս ՚ի յաղքատ :

Այրիս յաւետ՝ ՚ի մէջ հըրոց

Ըստ խնդրողին կամք մի ջըրոյ .

Այլ և վայ քեզ ծառայ վասթամբ՝

Լիրը և ժայիրհ և անողատկառ :

Կը. Վ լան է՞ր չառնուս քեզ գաղափար

ԶՏԵրն քո հեղ և խոնարհ .

Կա ՚ի յերկնից խոնարհեցաւ ,

Դու փրաննամա ով անարդ կաւ :

Ես վասն քո վերս ընկալու ,

Դու ոչ տեւես վշտաց բընաւ .

Կա ՚ի խաշին յաղօթս կայր

Ապանողաց իւրոց առ Հայր :

Իսկ դու գոլով հպարտ և ովս ,

Կա և ՚ի զուր անիծանես .

Կա բարեկամ մեղաւորոց ,

Եւ ընդ նոսին ոււաէր ըզհաց :

Օքրս սիրով եքեր ՚ի դարձ ,

Յանցանս նոցին ջնջեալ եքարձ .

Դու զքեզ որոյ առնես հանդոյն ,

Որ ոչ հաճիս տալ սոսկ ողջոյն :

Ես վասն քո եղեւ աղքատ ,

Եւ դու գոլով աղքատ հրապարտ .

Կա վասն քո եմուտ ՚ի բանտ ,

Յորմէ արար զքեզ աղտատ :

Ու արծովթավ՝ այլ թէ անպարտ

Արեամբին ամբիծ և անարատ.

Տեսեալ զե զբայրըն քո գերի

Անկեալ՝ ի ձեռո անօրինի:

Այլ և զամանս ի մահ տանել՝

Եւ ոչ կամիս փողով գընել.

Արդ դու լուր ինձ ամբարտաւան,

Տես թէ որոց իցես նըման:

Նըմանեցար այսահարաց

Թարց շղթայից և կապանաց,

Չի անհլու ևս օրինաց՝

Եւ ապատամբ սուրբ կանանաց:

Այլ և նման նախաչարին՝

Հոգարտութեան բուն սլատճառին.

Կո ի փառաց հրեշտակային

Անկեալ եղի անդնդային:

Դու ի շնորհաց աւաղանին

Ունայինացար խարմամբ նորին.

Ըստ Ներբովթաց բարձրամշանին

Նետք թշնամոյն ի յիս մըխին:

Ա էրս ընկալեալ՝ ի յանցանաց՝

Կամ սեւեռեալ՝ ի բլուր մեղսց

Բռնաւորին բարելոնի՝

Պաշտօն անձին իւր խնդըղի:

Վայնմ որ ախտիւ այս փքալից
 Եղեւ որպէս մի յանըանից,
 Որոյ գտայ ես համեմատ
 Եւ քան զնա յոյժ անզգաստ։
 Օի նու տգէտ էր օրինաց,
 Եւ ես համեալ ՚ի լոյս չնորհաց։
 ‘Նո և վորժեալ ՚ի գրոյ որրբոց՝
 Անմասեամ’ լսու անտանոց։

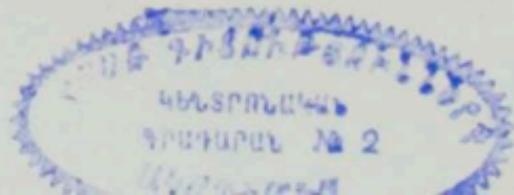
ՁԱ. Մեծ հոկային սեռին հոյկազ՝
 Տընութենենեն փոխեալ վորազ,
 Համանման և ոչ նըւազ
 Եմ անզգօն զօրհանապազ։
 ‘Ես տօսյր ողաշտօն Արամազդու,

Եւ ես ախտիս այս մահացու։
 ‘Նո քաւեցեալ ընտիր գըտաւ,
 Եւ ես մնամ’ ՚ի մեղս անըւաւ։

ՎԱ. և եղեւ ծխոց նըման
 Որբ միշտ ՚ի վեր կոյս ընթանան։
 Բոյց մինչ կամին ձկափիլ կաօին,
 Եւ չքացեալ փոյթ պակասին։

Ըստ թղենւոյն բազմասերեւ
 Կերսլարանիմ հեղ ակներեւ,
 Զուրկ ՚ի պազոց խոնարհութեան
 Զօրս խնդրեւ Աստուածըն քան։

Եւ եղեգանց չեղեւ հանդոյն
 Ստանալ վարս խոնարհագոյն .
 Կա խոնարհի ՚ի գոլ հողմոյն ,
 Ես կործանեիմ ըստ բիրս կաղեցին :
 Դարձեալ թէ մերթ զործ ինչ բարի
 Ըսնել հարկիւ ինձ պատահի ,
 Ե փրբութիւն միաք իմ սահի
 Երբ զալահող պատուիրանի :
 Ու համարիմ զանձն իմ խոսան
 Ըստ խրառու աշբունական ,
 Ըսել ծառայ եմ անպիտան ,
 Ըսնելն այն ինչ էր ինձ պատկան :
 Ի գորշելիս դիւրահաւան ,
 Վրբէջինդիր , ամբարտաւան .
 Այնու մեղօք զայլս դատեմ ,
 Յորմէ ես իսկ անանջատ եմ :
 Վսեմ այլոց՝ մի փրբանար ,
 Եւ ես վարուք կամ անխոնարհ .
 Զփառամոլն ասեմ խոսան ,
 Որով չարին լինիմ կոխան :
 Հպարտութեան ասեմ վատթար ,
 Յորմէ անձն իմ չառնեմ ՚ի տար .
 Խոնարհութեան տամ ըզքարտզ ,
 Իսկ ես վարուք վէս ե գուռող :

Արդարեւ բան առաքելոյն
 Ե՛ վասն իմ յոյժ յարմարագոյն,
 Որ քարոզեմ չըդողանալ,
 Եւ զայլն անդ տես կարդաւ զրեալ:
 Յորում և զայն՝ թե զու ովկ ես
 Որ զծառայ այլոյ դատես.
 Խոկ որ զայլս միշտ խրառես՝
 Ընդէր զուսումն ՚ի քեն առես:
 Այլ և անձին ընծայեմ զով,
 Տիզմբս հօսեալ՝ առեմ զով ծով:
 Զորս ոչ ունիմ՝ առեմ ունիվ,
 Եւ չարաչար տեհնչամ՝ զովիլ:
 Հետեւելով մարդելու զայ,
 Հաւանելով չար հեշտութեանց,
 Երեւելով զով ծոմազահ,
 Եւ յօրինաց Տեառն անսահ:
 Ուտեմ ծածուկ ոչ միս զառին՝
 Այլ եղբօրն իմ և ընկերին.
 Բամբասելով զնա ՚ի զուր՝
 Գանձեւմ անձտմբ անձին իմ հուր:
 Յերեւելիս մոքուր կուսան,
 Ծածուկ ՚ի յաղորս պղծութեան.
 Եւս առաւել առ հօգեկոն՝
 Սինչ զի յինեն զարշի փեսայն:

Այլ ՚ի վերաց հսկաբառւթեան
 Ունիմ և զայս աղտ մոլութեան .
 Օյնիմ ընդդէմ խանարհութեան ,
 Առեմ զառիթըն բարձրութեան .
 Վարժապետաց և ծընօղաց՝
 Զանիւ մեծաւ զիս կրթողաց ,
 Զորս վարկաց գոլ տարահաճ ,
 Գոռող վարուք՝ ամբարհաւաճ .
 Գոտաց որոց անհնազանդ ,
 Միշտ բարձրացօն վես և հրապար ,
 Խըր զոչ ինչ առեալ յայլեէ՝
 Զոր ինչ ունիմս յամենայնէ .
 Ես և զտուեալ չնորհս յէտն
 Պարծիմ գոլ զայն ծնեալ յինէն .
 Յանդիմանիմ իբր անզգամ
 և Պօղոսէ՝ և ոչ ըդգամ .
 Օյնչ ունիս զոր չիցես առեալ ,
 Ընդէր պարծիս իբր զշտուեալ .
 Եւ ՚ի դիմաց Տեառն Ովսէէ
 Իբր զգանդառ առեոլ ասէ ,
 Ուէ յագեցան՝ հսկաբառան ,
 Որոց վասն զիս մոռացան .
 Են հրէից յար և նման
 Ուը զերախտիս Տեառն ուրանան .

Եւ ըստ Յօրսց նահապետի՝

Այր երկրածին ունոյն պարծի,

Չի ըստ ցուռց յանապատի

Աղստ ծնեալ գոլ համարի :

Սաւուզ յորժամ ի յաշս իւր՝

Ետէ փոքրոց ոք երեւիւր՝

Յոյնժամ Տեառն հաճցացաւ,

Եսրոյէլի արքոց Եղաւ :

Իսկ և յորժամ հպարտացաւ,

Եյլբարձէն անարդեցաւ.

Անկաւ փառաց առ այս առիթ,

Եւ բարձրացաւ հեղն դաւիթ :

Յորմէ և գու կալ օրինակ,

Եյաշս քո լեր միշտ անարդ.

Որոյ վասն առնել մեզ կիրիթ

Եյասելն իւրում Տօրիթ :

Հպարտաւթեան թոյլ մի տայցես,

Չի մի երեկը տիրեսցէ քեզ.

Ե բանից քոց արա փախուստ՝

Չի մի լիցի հոգւոյդ կորուստ :

Արոյ հանդէտ համաքաստիկ

Ե դիրս իւր առէ Սիրաք.

Թէ և իցես մեծ և աւագ

Լեր գու խնարհ և հպատակ :

Վերակացու եղին ըղքեղ,
Սակայն լեռ դու խանարհ և հեղ.
Եւ կացուցեալդ ՚ի նոցանէ
Լիցի խանարհ ՚ի յայնցանէ :
Օքնչ առաւել զարմանալի ,
Զբնչ առաւել գոլ գարշելի ,
Զբնչ առաւել և պատժելի ,
Ըստ ումեմն գիտականի .

Քան աեսանել զբանն Աստուած
Ամենազօր արքայն փառաց ,
Եղեալ կամաւ մարդկան յետին ,
Դու մեծաբան գոլ տակաւին :
Յասլարանէ Պիղասոսին

ՑԺ :

Փարիսեցւոց աղանդք խորշին ,
Յոր մասնել ոչ կամեին ,
Որով պըզծիլ համարիին :
Խակայն զարիւն անմեղ գտուին
Հեղուլ յերկիր ոչ դադարին .
Ես համարար գոլով ընդ որս՝
Գարշ համարիմ զմեղաւորս :
Յորոց խորշիմ ընկերակիցիլ ,
Եւ համարիմ նոքօք պղծիլ ,
Բայց փառամոլ քան պնոսին՝
Եւ ազերախտ չնորհաց Փրկչին :

Վաս կատարի տուած բանին

Առ կուրացեալըս ընդ նոսին,

Զմյջուկը ասէ քամեք,

Սակայն և զուզալս կըլանեք :

ՃՃ. Եւ ոչ լուսց զազառնալիս՝

Որ Եսայեաւ գոչ առ իս,

Զբհամարել պատուիրէ ինձ

Զանձն իմ սուրբ՝ և զայլս պիղծ :

Վ. Ես յանդուգն և ապիրատ

Արհամարհեմ Տեառն ըղիսրատ,

Դու ՚ի բաց կոց ասեմ յինէն,

Զի անառուրբ Ես՝ խորշին ՚ի քէն :

Ո՞ի մերձենար ասեմ դու յիս,

Եւ մի խօսիր բնաւ ընդ իս,

Ծուխ բարկութեան Տեառն այս է,

Հուր բորբոքեալ յորում ասէ :

Ես և զըսի ՚ի յօրինաց,

Որոյ վասն ասաց Աստուած՝

Թէ մի խորշիր յԵդովմացւոյն

Եւ մի ասէ՝ յԵղիպտացւոյն :

Վ. Ես խորշիլ ՚ի բիրտ ուսմկաց,

Աշխարհական յանկիրիք անձանց .

Ու տայ թողուլ ատել զմարդ՝

Զաշխարհական և զոմարդ :

Օի դասնին աշխարհականիք

Վարուք որպէս զվանականիք ,

Եւ են ոմանիք կըրօնաւորք

Համանման ինձ նենդաւորք :

Օօրէն քարանց երկոտասան :

Ի ցամուքէ առ Յորդանան ,

Յորմէ քարինք նոյնահամար

Հանեալ դընի ՚ի տաղաւար :

Եմբարշտիւ չոր հոլարտին

Այրի ՚ի հուր սիրո աղքատին .

Առ հեծութեան և տեանկին

Ելանէ այց Տէր ըստ Դաւթին :

Քանդի Տէրն բանականի

Զքեղ ինքեան հլու կամի ,

Միշտ օրինաց հնաղանդիւ ,

Ոչ ըստ չարին աղատամքիւ :

Օի անհլուն է կուտպարիշտ ,

Չոր և յանդուգն և ամբարիշտ .

Զի յանդիման Տեառն ընթացաւ

Կա անխոնարհ պարանացաւ :

Քանդի յացանի և անվեհեր

Առնէ զայն որ ոչ կամի Տէր .

Այլ և առէ վէսն դհաղարտ ,

Ոէպէտ եղբարց իսկ ոչ է ողարտ :

Օի Են որդիք քելիարայ ,
 Եւ հարազատ ծնունդ նորու .
 Օի որք գամ մի բարձրամատին՝
 Են որդիք նոյն բարձրամշտին .
 Որ ցանկացաւ հպարտ սրտիւ
 Դնել աթու առ հիւսիսիւ .
 Լինել էին հանգունակից ,
 Սակայն եղեւ հայր հպարտից :
 Դոլով և ես նման նըմին ,
 Ոչ բազմելով աեղւոջ յետին .
 Եւ ոչ անմեղ ըստ մանկուոյն՝
 Խոնարհ և հեղ նուաստագոյն :
 Հպարտութեամբ խնդրեմ ըզյարգ
 Լինել բարձր՝ լոյն և արձակ ,
 Որ յետ սուղ ինչ ժամանակի
 Հաւասարիմ հողայ երկրի .
 Վայ որ ասէ լոյն և արձակ
 Շինեցից առւն և վերնաստրի ,
 Ուր պատուհանս յօրինեցից ,
 Եւ նկարէնս կերպից կերպից :
 Դոլով և այն տախտակամած ,
 Ոչ յայլ փայտէ՝ այլ ՚ի մասրից ,
 Տոյ Աբրահամ մեղ ասպացոյց ,
 Պօղոս ՚ի թուղթն Եբրայեցւոց .

Ու հաւատով պանդխռեցաւ ,

Եւ խորանօք բընակեցաւ ,

Զի քաղաքին նա ակն ունէր՝

Ճարտարապետ որոյ է Տէր :

Եւ ոչ երբէք յիշեմ սուրբ հարս՝

Որք ՚ի լերինս և ՚ի փապարս ,

Եւ ոչ զվարս Աստուածորդւոյն

Որ ՚ի յերկրի շրջեր անտուն :

Հպարտութեամբ հեծեալ ՚ի ձի՝

Կատեալն ՚ի յէշ ոչ յիշեցի ,

Այլ միանդամ և ոչ կրկին՝

Ըստ գուշակման մարդարէին :

Լուր զբարբառ տեսանողին

Որ գուշակեաց վասն քանին ,

Սատակեացէ կառս յեփրեմէ

Եւ զերիվարս ՚ի Սաղիմէ :

Օի Եփրեմաւ աշխարհականք՝

Եւ Սաղեմաւ որոց են կարդ ,

Որք պարտին միշտ լինել խնարհ ,

Եւ կարգաւորք աներիվար :

Ուր մեծատունն ունայնացոց ,

Քեզ օրինակ զինքըն եցոյց ,

Յանդգնութիւն անտանելի

Ու որդնըդ անդ հպարտացի :

Ի հոգեւոր պատերազմին

Ընդ թշնամոյն գժոխային՝

Միշտ աղօթիւք զերծեալ լինին՝

Ոչ որշաւմամբ երիվարին :

ՃԽ. Հպարտաւթեամբ կարմէմ ընթրիս

Չի մեծամեծը նասցին ընդիս,

Եւ ոչ զաղքաստ անարդարոյն

Արժան վարկոյ բերել ՚ի տուն :

Եւ այս ընդդէմ Տեառն խրատու՝

Որպէս տոէ ՚ի Վուկասու,

Յորժամ առնես ընթրիս և ճաշ

Կոչեա զիազա՝ կոյրս և ըղչաւ,

Չունիցին տալ յայսմ աշխարհի,

Չի լինիցիս երանելի :

Կազմեմ սեղան-լի կերակրովք,

Ի խրախութիւնս մոլեալ նոքօք :

Եւ աղքատոց ոչ տանիմ հոգ,

Որը հառաջեն դառն արտասուօք,

Լուսյ իսկ ոչ զայն որ ասաց,

Հաց մեծատանց՝ կեանք աղքատոց :

Եսոյիսս Ամովսածին

Եղուկ և վայ տայ իմ անձին,

Ազն օր խաղով ընդ թմբըկի

Եւ քնարաւ ըմպէ ըդդինի :

Այլ և չեղէ ՚ի զարդս համեստ,
 Այլ պՃնասէր՝ ոլործող ՚ի զգեստ,
 Խնդրեմ աղնիւ մորթ անբանի՝
 Հանդերձ մարմնոյս բանականի։
 Թողեալ զզարդ խոնարհութեան
 Որ հարկաւոր է և պատկան,
 Եւ որսնեմ մետաքսաթելս
 Զծիրանիս և ըզբհ հեղս։
 Որով ոլՃնիմ հողարտ մըտօք,
 Եւ կամ որսալ զողիս նոքօք.
 Վինիմ ժառանգ կըկին վայի
 Օրինակաւ բարելսնի։
 Յորոց խորշիլ տոյ մեզ Պօղոս,
 Ընծայէ բօթ Կիոզրիանոս.
 Որք թիւր մաօք ևն ըզգեցեալք
 Կոքա զՏէր չեն ըզգեցեալք։
 Ոչ հաւանիմ խորշ զգեստին՝
 Որով մարթ է ծածկել զմարմին,
 Գոնէ լինել նըման ոսկւոյ՝
 Որ կոյ ծածկեալ ներքոյ հողս։
 Կամ նմանիլ քաղցր պըտղոյ՝
 Որոյ կեղեւն հանգոյն լեզւոյ,
 Կամ գանձալիր տապանակին՝
 Որոյ եր կուպը ծեփի արասաքին։

Խոկ օրոց գործ է անյարմար :

Արդարեւ խոկ կոչի յիմար :

Որպէս թէ ոք առնէ զարձիճ :

Կախածնածոր քան զուկի ջինջ :

Օտման ոտից պատուալ պահել :

Զոտս ՚ի փշոց ոչ խնայել :

Զբասկէ քան թէ զուկւոյն :

Զգուշանալ յիմարագոյն :

Մցնպէս և դու անձն իմ թշուառ :

Անմարգոյն և անպատկառ :

Օտղեալ զոգիդ մերկ ՚ի զարդոց :

Արես զհոգ մարմնոյ զգեստուց :

Լալ զօրինակ վայրի խոաց :

Ուք անկանին փոյթ ՚ի հընոց :

Արոց Ասուուած շնորհէ ըգլարդ :

Գեղ զիարդ ոչ թերահաւառ :

Վայլ և խնդրեմ գիրդ անկողինս :

Զպատուականս և զմածագինս :

Զի հեշտասցի ոյնու մարմինս :

Թէ և վախտ լինի հոգիս :

Ենկարդութիւն հիանալի :

Յանդգնութիւն աններելի :

Տէրն ՚ի խոչին ընկողմանի :

Ճառացին մահմաց ոչ հուանի :

Ոմին սարաս բարձ սընարից
Խնդրեմ փախուկ և փետրալից ,
Որոյ հանդոյն և ծածկարան
Նուրբ կերպասեայ անզուգական :

Ոիթէ չեթող Տէրըն փառաց
Քեզ անկողին իւր զոտրբ Խաչ ,
Ասոյ համբերել նախատանաց ,
Եւ անդ հանդչիլ 'ի փառս անանց :

Այլ նա և սիրտ հպարտ անձին
Բարձ փետրալից դիրգ անկողին ,
Յորում հանդչի պիղծն պղծոց
Ընդ չարագոյն Եօթն այսոց :
Ուհիճ մոքուր՝ սիրտ խոնարհի ,
Բարձ սընարից՝ հեզութեամբ լի ,
Յորում հանդչի Սուրբն ոլրբոց ,
Եւ առնէ տուն շնարհոց իւրոց :

Եյսնկողիոց դժոխացին ՃԿԱ .
Տայ սարսափիլ ինձ Եսային ,
Որոյ վասն գոչէ ձայնիւ՝
Ընծայէ բօթ այսու բանիւ .
Ե դըժոխս հպարտութիւնդ՝
Քարշեալ է և ուրախութիւնդ .
Տարածեացին մեցս 'ի ներքոյ ,
Եւ որդն անկցի 'ի վերաց քո :

Ուր անկողին է հուր անանց,
 Եւ ծածկաբան յանքուն որդ անց.
 Վայ քեզ անձն իմ ամենամեզ,
 Զիարդ տեւես հըրոյն ահեղ:
 Ուր վշտանաս ՚ի յանկողիոյ,
 Խոյթի նուռաստ լըւոյ միոյ,
 Զիարդ կարես ամօք անհուն
 Տեւել գաղիք որդանց անքուն:
 Աստ ՚ի կոչել ժամահարին
 Առ ՚ի սլաշտօն աստուածային՝
 ՚ կողմն միւս վախիս խակոյն,
 Ըսկանիս լինել ՚ի քուն:
 Ենդ ՚ի կողմն ՚ի կողմանէ
 Փոխիլ երբեք անհընար է.
 Զայսմանէ քեզ առակարկուն
 Ծանուցանէ գոլ հաստատուն:
 Օսյս ամենայն ՚ի միտ բերեալ
 Պատշաճ է քեզ հառաջմամբ ըստ,
 Այլ դու երբեք չածես ՚ի միտ
 Զբոյդ վախճան թշուառ անմիտ:
 Օյարդ սլարծիս նման դաւթի՝
 Թէ զմահիճ իմ լուացի,
 Հեղեր արտօոր և ոչ կաթ մի,
 Զանկողին իմ առես թացի:

Ու այ ծառ այիս յետնեալ չընչին,
 Չածեմ'ի միտ զօրլն վերջին.
 Ասեմ ծառոց դոլ Արտրչին,
 Բոյց զհաճոյս առնեմ անձին:
 Արդիք մարդկան ունայն տռթիւ
 Միշտ ըմբռնին մահու կարթիւ,
 Թէպէտ բաղումք են և անթիւ
 Այնք որ կորեան այսու ախտիւ,
 Եայց օրինակ քեզ բաւական ՃՆԱ.
 Տամ այժմ անձինս Երկոտասան,
 Կախ սաղոյէլ հալարտացաւ,
 Երբ զիսայլակն յերկնից անկաւ:
 Եւ 'ի խնդրել նախկին մարդոյն ՃՃԲ.
 Որովէս զԵստուած լինել գիտուն,
 Արար զնա խրատատուն
 Տղէտ յիմար քան զանասուն:
 Երրորդն տես զՓարաւօն՝
 Ճպիրհ յանդուդն և բարձրայօն,
 Ընկղմեցաւ հանդերձ կառօք
 Ե խորլու չուրց երիվարօք:
 Չորրորդ Սաւուզ հպարտացաւ,
 Չեած հրաման Տեսոն զմբաւաւ,
 Ե յայլագդեաց վիրաւորեալ
 Եւ իւրովի եղեւ մեռեալ:

ՃՀԵՍ. Խորովաճ՝ հպարտաբար

Խարոյելի պատասխան տոյք ,

Քան զմեջ հօր իմց տոէ՝

Ե ձկոյթ իմ կարի սոսուար :

Վնկաւ փառաց յիւր Առօրովաճ՝

Եղաւ արքաց Յերօրովաճ՝

Ակցերորդըն ասորեաց

Հպարտ արքայն ոչ պատկառեաց ,

Վոել ոչ զօր կարե Եպառւած

Կեցուցանել յիմոց ձեռաց .

Վասն այնօրիկ իսկ առ Առափառկ

Ե յԱռառւծոց իջեալ հրեշտակ .

Յորմէ զանձինս տոէ և հար

Հարիւր ութառն և հինգ հազար :

Սենեքերիմ ծառայն կրաոց

Սատակեցաւ յորդւոց իւրոց :

Վնոտիորսա հպարտացաւ ,

Եղիս իսկոյն աղեացըն ցաւ .

Տիրել երկրի ածեր զմբառ :

Տիրեալ յորդանց սատակեցաւ :

Վներորդըն Հողեւիւռնես ,

Ժանառաբարոց հպարտ և մես ,

Գլխառանեցաւ ՚ի կնոջե՝

Ես իւծըն ուզ ՚ի յորոջե :

Տանելորդ՝ չարըն համան՝,
 Փառախնդիք ամբարտաւան.
 'Ես զփայտէն կախեալ լինի՝
 Զոր պատրաստեացըն Մուրթքի ի :
 Եւ հրեական աղգն հրալարա
 Գոտան Փրկչին անհընազանդ,
 Հոմարելով զանձինս արդար՝
 Զայլս ամենայն գարշ և վատթար :
 Բայց ընձեռեաց Տեր զիւրըն հաց
 Հեղորարոյ տիրասէր շանց .
 Հոգարա հրեայք մերժին ՚ի բաց,
 Հեղգ հեթանոսը փութան ՚ի դորձ :
 Երկառասան՝ փորիսեցին,
 Հողարտութեամբ մօլեալ հողին,
 Այն որ պարծէր գոլ մի միայն՝
 Անհամեմատ և անհըման :
 Եղեւ հոգարորն անօդխտան,
 Յաշ Տեառն կարի խոռան .
 Որը կան յաղօթս ոմին նման՝
 Մնան վորձուց բարեաց ունայն :
 Օրս աստանօր արկի ՚ի ճառ՝
 Քան զնոսին գառյ վատթար .
 Եւ զայլս անթիւ սոցին յարմար
 Եհատ յանկարծ մահուն տաղար :

Եւ ՚ի վերայ սցոր ամենի
Ունիմ և զայս ախտ ՚ի մարմնի,
Խնդրեմ պատուիլ յամենեցունց,
Եւ ոչ պատուել զօք ՚ի նոցունց:
Որպէս թէ ես միայն արժան,

Այլք ամենայն ինձ պարտական,
Այլ և խնդրեմ գերաստիճան՝
Լինել ոցնու իշխօղ մարդկան:

Ճ 20. Երժանանալ բազում գանի՝
Ըստ իմաստնայն անշուշտ բանի,
Զի ցուցանէ գոլ ներելի
Խառնիճաղանձ մարդկան սեռի:

Հզորք ասէ՝ հըզօրագոյն
Պահանջելոց են խստագոյն,
Ըստ մեծութեան և ըստ պատուոյն
Են և պատիմքըն մեծագոյն:
Պատիւ կենացս անընդունակ

Եզիցի քեզ ասէ Սիրաք.

Մի խնդրեր պետ լինել մարդոց

Եւ յարքայէ ալթոռ պատուոց:

Կալ օրինակ քեզ բաւական

Զամենազօր անմահ Արքոյն,

Որ ՚ի վերայ երկրի գոլով՝

Արհամարհէր պատիւ և գոլ:

Արակես տասց՝ չի՞ք ոք բարի

Բայց յԱրարչէն ամենայինի .

Աչ թէ ինքն չի՞ք արարիչ,

Այլ փառք կենացս եցոյց ոչինչ :

Ոինչ կամելին զնու տանել,

Եւ թագաւոր կացուցանել,

Եւ 'ի լեառն առանձնացաւ ,

Փառաւորիլ ոչ կամեցաւ :

Եւ քեզ ուսոյց կալ անհամբաւ ,

Ճի փառք կենացս ոչ է անցաւ .

Յորմէ ծանիք դոլ հաւաստի՝

Թէ մեծութիւն քո չէ ասոի :

Այլ դու պարծիս 'ի բարեաց քոց ,

Եւ ցուցանես զայնս սցլոց՝

Առ 'ի որսալ սկաժիւ և դոլ ,

Եւ լիանիլ ունայն վըբովլ :

Այլ և կեղծիւք դոլով միշտ լի ,

Եւ ձեւանաս առաքինի ,

Որ է նուրբ չար՝ սուտ բարութիւն ,

Արտեստաւոր դարձ նենգութիւն :

Օի անդրանիկ է մոլութեանց ,

Ասի և ժանդ դոլ բարութեանց .

Մայր նախանձու՝ թագուցեալ ժանտ ,

Եւ ամենայն չարեաց արմատ :

Օհող համայն անկարգութեան ,
 Մնունդ մեղաց՝ ցեց սրբութեան .
 Արդ զի՞ է քեզ յաւետ սահիլ
 Յայնա՝ յորմէ չունիս շահիլ :
 Յուշ ած զվիճակիդ անարգութեան
 Խոկըպանէ մինչ ցվախճան ,
 Զի մերթ էիր սերմն ինչ անարգ ,
 Եւ այժմ աղբից խոկ պայուսակ :
 Եւ մանաւանդ յետ մահուան քայ
 Ամիցիս կեր որդանց հողայ .
 Մի փրանար շարաւ զաղիր ,
 Խմա զքեզ հող և մոխիր :
 Եւ յԱրարչէն քռւմմէ երկիր ,
 Յորմէ զողան երկինք և երկիր .
 Հազարտութեամք եղեր վատթար ,
 Խոնարհութեամք լինիս արդար .
 Վարաւորին ուսիր զազօթ ,
 Վառեամ հոգւոյդ լոյս անազօտ .
 Երգեա և դու զնորին քանս .
 Աստուած քառեա զիմ ըզյանցանս :
 Բանզի զազօթս խոնարհ անձանց
 Արագաղես ըստէ Աստուած .
 Կոչ զքեզ թէ տո իս դարձ ,
 Եւ ես առէ տո քեզ դարձայց :

Վայել իւրոց հետեւողաց

Զխաչն ՚ի յուս բառնալ ասաց .
Խոկ ես կարկամ առ ՚ի դառնալ ,
Կա և զխաչն ՚ի յուս բառնալ :

Օի յրպալմանց այօր աշխարհի

Կապեալ եղէ որպէս գերի .
Նիւթո հըսյն անշիջելի՝
Յորմէ փրկիլն անկարելի :

Աերողութեամբ տեառն Աստուծոյ՝

Շարց ընտրութեան եկեղեցւոյ
Վարկաց ինքնին զիս արժանի
Այսրմ մարտր աստիճանի :

Ունիմ զանուն քահանայի՝

Եւ զանիրու վարս Անհայի ,
Խընկանուեր յոյժ անարժան
Քան զԱրիրօն և բղԴադան :

Վմբարտաւան , յանդուզն և մեռ՝

Որպէս զՈւբնի և Փենեհեռ .

Այնք ըստուերի օրինակին՝

Ես պաշտօնեայ խոկ ճշմարտին :

Վյնք պաշտօնեայ Զատկի հըսյն ,

Ես նուիրալ սուրբ Խորհրդայն ,

Բայց անարժան սպասաւոր ,

Քան զնոսին յոյժ պարտաւոր :

Ենդ բազում զօրք խրացելի
 Եղեն ձարտկ սուր սուսերի .
 Եւ ասա մեղք իմ աններելի
 Ետ զհացատան Պարսից գերի :
 Որպէս վասն մեղաց նոցին
 Եղեւ գերիլ տապանակին .
 Վասն իմ չարեաց՝ տաճարք Եին
 Յանօրինաց ասպատակին :
 Կոքտ ետուն ըդուապանակ ,
 Եւ ես զոդիս անհանգունակ ,
 Կոքտ ՚ի ձեռս անհաւատից ,
 Խակ ես ՚ի հուր յաւիտենից :
 Յացտ է վասն տապանակին
 Զոր սցլոզզիք բարձեալ բերին .
 Այլ յետ մահու անհնարին
 Ե՞ ինձ փրկիլ բանտէ չարին :
 Օի թէ նոցտ յանցանիք յիշին ,
 Եւ չարաչար սլատմօք սլատմին ,
 Զիամրդ ոչ ինձ գանձեալ սլահին
 Տանջանիք անհուն դըժոխոյին :
 Որ ըստացոյ մեղանս անբաւ ,
 Այնքան՝ որ ոչ ճառի գըրչաւ .
 Անշնօրհակալ բարերարաց՝
 Յորոց առի արծաթ և հաց :

ՎԵՐԺ զառեալն իմ մոռանալով,
 Եւ մերժ բնաւ աւրանալով.
 Այլ և ունիմ անդութ աղիք,
 Այնքան մինչ զի՞ նման ինձ չէ :

Եղութ դասող եմ աղքատաց,
 Եւ աշառու չար մեծառաց.
 Փոխանակ հօր զորդին դասեմ,
 Վասն Տեսուն զծառայն ատեմ :

Հաճոյանամ անիրտւաց
 Վասն օգտի իմոյս կենաց .
 Ոչ համբերեմ նախատանաց ,
 Եւ ոչ տանիմ անարդանաց :

Թէ պէտ Տերն իմ՝ մասն ասաց՝
 Ճնօտը քոյ հարկանովաց ,
 Այլ ես հպարտ ամենեւին՝
 Եմ հանապաղ վիշտ ընկերին :

Ունելով աչս արենաձեմ,
 Եւ հայեցուածք իմ ձառաղեմ .
 Միշտ նկրտիմ 'ի բարձրագահ ,
 Անձն իմ մոլի փառաց ցանկոյ :

Պարծիմ 'ի գործը և 'ի բան՝
 Հետեւելով խօսից ունայն .
 Ոչ է բերան իմ չափաւոր
 Խօսող բանից պատշաճաւոր :

Եւ ոչ ջամբող ինչ հարկաւոր
 Ժամաւ ըզկերըս հոգեւոր .
 Ի ձայնաւորս և ՚ի խըրտա՞՝
 Խրոխտաձայն անհամեմատ :
 Ի կատարման սուրբ Խորհըրդոյն
 Ճառեմթէ է յոյժ ծանրագոյն ,
 Հովումն առնեմ ՚ի զիշերի ,
 Եւ ոչ ննջեմ հանդարտ ժամ մի :
 Եսեմ զայլոց քահանացից՝
 Այսու ոչ են համեմատ ինձ ,
 Որով տայցեմ ասել զայս ինչ ,
 Ե կարգաւոր մաքուր և ջինջ :
 Եսել յաւետ ախորժելով
 Չբազմազան գովս յոլով ,
 Համարիմ զայնս վարձ բաւական՝
 Փոխան կենացս անեզրական :
 Օ այս ամենայն հպարտութեամբ
 Գործեմ կամաւ և գիտութեամբ ,
 Կոմընդ եզրօն իմ դժառութեամբ
 Վարեմ զիեանս անհաշտութեամբ :
 Եյլ գու Փրկիչ ամենակար
 Որ ոչ գոյ իր քեզ անհընար ,
 Չմարդն առնես արձան աղի ,
 Չբարն ՚ի կերպ բանականի :

Պարիսպ քարեաց առնես բզջուր :

Տաս ՚ի վիմե առաստ ազրիւր :

Փոխեա և զիս ՚ի չար վարուց

Առ ՚ի բարիս՝ Աստուած հանուրց :

Շնորհիւ Խաչիդ Տէր բարերար

Զիս ՚ի յալտէս սկահեա ՚ի տար :

Պաղտատանօք Մօր քոյ անազտ

Զիս ՚ի յալեացս արա ազատ :

Եւ Յովշաննու սուրբ ամերդւոյ

Տնւր ինձ տեղի ՚ի տան Հօր քոյ :

Հայցմամբ սրբոյն Ստեփաննոսի

Փրկեա ՚ի հրոյն տարտարոսի :

Եւ մաղթանօք Լուսաւորչին

Պահեա անազտ ծառայս չընչին :

Հայրապետոց հարց սրբազան՝

Պարգեւեա ինձ վարս մաքրական :

Եւ հրակերպից եթերայնոց՝

Շիջն յինէն մեզաց բզբոց :

Մարգարէից ընտրեալ դասուց՝

Զողորմութիւն քո Տէր ինձ ցոյց :

Եւ աքելոց մաքուր տարմից՝

Դասեա զիս ընդ լուսազարմից :

Ճգնաւորաց մշտապաշտօն՝

Մոլի հպարտս արա բղդօն :

Առւրբ կուսանաց սղձնեալ թագիւ՝
Ընդ որս առ քեզ գալ ճրագիւ,
Շնորհեա ինձ Տէր վարս միանձանց
Եւ ամենայն մօքուր անձանց :

Արա լինել ծառայս վատթար
Քում հրամանի մըշտակատար.
Սմբարտաւանս՝ խոնարհ և հեզ,
Որով հաճոյ լինիցիմ քեզ:
Ինդ սուրբս քո յաւեժաբար
Երրորդութեանդ երգել ըղփառս :

ԶՆՆՈՒԹԻՒՆ ԵՐԿՐՈՐԴԻ

=====

Յաղագ և Նովանձու :

Ա ՍՏԱՎԵՍԱ ՏԱռայս չընչին ՄԽ .
Անսուտ խոստման Տեառն որարչին ,
Քանդի ասէ՝ Աստուած ես եմ ,
Չնչեմ զմեզս և ոչ յիշեմ :
Իսկ թէ արդար լինել կամիս ,
Ասա դու նախ զքայդ չարիս ,
Որոյ սակս հեծեծանօք
Քառնամ առ Տէր զանձնէս բողոք :
Քանդի մեզոյ նախանձելով ,
Զայլոց բարիս չար դատելով .
Յայտնի լուսոյն ասեմ խուար ,
Եւ խուարին լոյս մշտավառ :
Եղեցին քաղցր՝ քաղցուն լեզի ,
Զբարին չոր՝ չորըն բարի .
Առ այս՝ վայն ինձ գանձեալ պահի
Զոր յայտնապէս տոյ Եսայի :
Առ նախանձու պետքն չարեաց
Եհան զԱղամ յանհուն բարեաց .
Որիմեռն զլոյս նորին չիջոց ,
Բայց Տէր կըկին չեռչեաց բարոց :

Եշտա կապուտ նորին զաւար ,
Եսարկ զնա յանլոյս խաւար .

Եւ նախանձուոք նմին յարմար
Տանջին ՚ի հուր յաւեժաբար :

ՄԽԶ. Օ ի ոչ է մահ ՚ի յաստուածուստ ,
Եւ ոչ խնդոյ նա ընդ կորուստ .

ԱՅԼ նախանձու բանսարկուին չար
Եմուտ առե մահըն յաշխարհ :

ՄԽԵ. Օ անմեղ արիւնըն Աբելի
Առ նախանձու եհեղ յերկրի ,

Կայենն առեմ եղբայրասպան ,
Յորմէ համայնք զայս գործ տսան :

Եռ այն՝ եօթն պատճօք սրասմի ,
Երերածուփ յերկիք շըրջի .

Աստ ընկալեալ զառ հաւատոչեայն ,
Եւ անդ տանջին ՚ի յաւիտեան :

Որոյ հանդոյն և համեմատ
Հարի զադի իմ հարազատ .

Շըրջիմ եօթն յանցանօք ստո ,
Եւ անդ տանջիմ ամօք անհատ :

Բատ Եսաւայ չարասիրի՝
Կախանձուին Խորայելի ,

Կամ հակառակ հոդւոյ իմոյ ,
Որովէս եր նա եղբօր իւրոյ :

ՄՏ.Ա.

- Ա, ահապետացըն մետասան՝
Որք ընդ Յովսէփ նախանձեցան,
Զեղբայր իւրեանց ետուն գերի
Երից տասանց գահեկանի :
- Արոց եղէ և ես հանգետ,
Եւ առաւել թշուառ անդէտ.
Կորա եղբօր իւրեանց փոխան
Առին զոխալ արքունական :
- Հայց ես ետու պատկեր եմն
Զաղիր մեղօք գերի չարին.
Յովսէփ վարի ՚ի յԵԳԻպտոս,
Եւ ընթացք իմ միշտ ՚ի գըմովու :
- Ա, անդանօր թագաւորեաց,
Իսկ ես մնամ գերի գերեաց.
Կա ՚ի սովու պատրաստեաց հայ,
Եւ ես անհոգ կամ ըզկենաց :
- Ա, ախանձեցան ձանէս ձամբէս՝
Մարգարէից աստուածատես,
Բայց նըշանօք ճշգրտապէս
Յաղթեաց նոցա մեծն Սովսէս :
- Ամին սարսա որք նախանձին
Ընդ անարսատ աննենդ անձին,
Վաշեցեն տատ ըստ նոցին,
Եւ անդ անթիւ ամօք տանջին :

ՄԾԵ . ԿԵՐԽԻ և Դադան և ԱՐԻՐՈՇ
 Քան զՄովլսէս և զԱՀարօն՝
 Նախանձեցան լինել ընտիր ,
 Բայց Տէր Եղեւ վըրէմիսնղիր :
 Երաց Երկիր զբերան իւր ,
 Եւ կենդանւոյն իջոյց ՚ի հուր
 Հոնդերձ կանամքը և դաւակօք ,
 Ազիսիւք իւրեանց և բանակօք :
 Արք ՚ի չարէն շարժեալ նախանձ՝
 Զանան զտրժանն հերքել ՚ի բայց ,
 Ինքնամիլոյ լեալ իսկ զանձանց՝
 Իրը արժանի փառաց մեծաց :
 Օանհուն սլատիժ ինդրեն նոքա ,
 Զի ինքնարդոյ Են ըստ Կարիսայ .
 Ուշ աստ փրկին ՚ի յանդնդոց ,
 Բայց ոչ և անդ ՚ի դըժոխոց :
 Եախանձեցաւ Սաւուղ Դաւթի ,
 Իւր փրկութեանն առեմ առթի ,
 Բայց զԴաւիթ սլահեաց Աստուած ,
 Եւ առ Սաւուղ սուգ մեծ էած :
 Արք առնեն չար փոխան բարեաց ,
 Ինդրեն զկորուստ անձանց իւրեանց ,
 Եւ ես ոսից բարերարաց
 Էարեմ յաւելու ցանցու շարեաց :

Առնելով չար բարեաց փախան՝
 Չարսակիրին եղէ կոխան,
 Թողլ թէ անձն իմ պարտաւորի
 Եւ առելոյն առնել բարի .
 Առ նախանձու չարն Յեղաբէլ ՄԿԴ .
 Ջանոյր զարդարն ըստանանել,
 Ջնա Աստուած յերկինս էած,
 Ետ զՅեղաբէլ ճարակ մըկանց .
 Եւ իմ պահեալ զշոր նախանձ
 Հոգւոյ իմոյ շքեղապանձ,
 Չերկեչելով պատժոց յանանց՝
 Վեր լինելոյ անքուն որդանց .
 Եւ Հերովզէս չար նախանձու
 Հաստ զգլուխ սուրբ Յովհաննու .
 Գոււատրն լկտի դառն մահուամբ
 Կորեաւ յանկարծ պղծուհի մարբ .
 Խոկ ես առեմ զեղբայրն անպարտ , ՄԿԵ .
 Որ ըսպանման է համեմատ .
 Տանջիմ յաւէտ հոգւով մարմեով՝
 Որովէս լկտին մարբըն իւրով .
 Յուղոս վասն հեղման իւղոյն ՄԿԸ .
 «Նախանձեցաւ Աստուածորդւոյն .
 Մատնեաց զնոտ չար ժողովոյն ,
 Զի խոչեսցի անարդարոյն .”

ԱՅԼ յարուցեալ՝ ի մեռելոց՝

Ազատութիւն ետ գերելոց .

Յօրէ յօրմէ մինչ ՚ի վախճան

Զխաչն արար պարծանք մարդկան :

Առկայն Յուղաս ինքնին չոքաւ ,

Եւ խեղդ անկեալ ստոտակեցաւ .

Յանցեալն և այժմ և առ յապայ

Ընդ բանսարկութին տանջի Յուղայ :

Այնալէս համայն չար նախանձուք

Են և լինին բանսարկութին որպէ ,

Յօրմէ կապին զօրհանսպապ՝

Այնք որպէ շարժին ՚ի նորա կամա :

Մէք . Առխանձն չար որ ՚ի Հրէայս՝

Էհան ՚ի Խաչ զՏէլն անհաս ,

Եւ ես ախտիւ նման նոցին՝

Միշտ նորոգեմ զվէրս Փրկչին :

ԱՅԼ և նախանձը ըստ Տեառն ասից՝

Արդարեւ են ծնունդք իմից ,

Զի յղանան սերմամք օձին ,

Եւ ոչ տեւեն մինչեւ ՚ի ծին :

Աւտեն զաղիս մօրն ՚ի ներքուստ ,

Ածեն զնա փոյթ ՚ի կորուստ .

Եւ իմ հաճեալ կամաց չարին՝

Կոմ յղոցեալ սերմամք նորին :

Ու առեմ և ևս մօրն իմ աղիս ,
Այս է հոգւոյ գործո բարիս ,
Զի կանանց մօրն իմ սրբոյ
Էժաբարոյս կոմ արտաքոյ :

Դարձեալ որպէս չար սատանոյ
Յանկան մարդոյս ուրախանոյ .
Սմին սարաս յար և հանդոյն
Ցնծոյ ընդ այն նախանձարկուն :

Վիշտ ընծոյէ սատանայի՝
Նա որ առնէ զգործ բարի .
Այր յաջաղիստ նետահարի՝
Մինչ գործք բարիք այլոց ճառի :

Այր նախանձոտ նման խոզից ՄՀՅ .
Եւ ընդըռան հանդունակից .
Մինըն գոլով տղմաբընակի ,
Միւսըն սիրէ զաղը գորշունակ :

Այնալէս սիրէ այր նախանձոտ
Զչար համբաւ , գոյժ և ըզքօթ ,
Զիւր ընկերէ և զեզբօրէ՝
Հաճի լսել և ըզհօրէ :

Օի հեշտանտն ախտիւ այսու
Թշուառ գերիքըն նախանձու .
Չարաբարուք որպէս քըսու՝
Գլաւորիչք անձանց ըստ աղուիսու :

Իսկ ես զառիթը յոդնազան՝
 Գտի առել զորդիս մարդկան,
 Մինչ տեսանեմ զեսյն բարին
 Զօր ետ ինձ Տէր և ընկերին։
 Ծաւի սիրա իմ վասն նորին՝
 Թէ վասն էր ինձ հաւասարին,
 Առեմ նա և զայր բանագէտ՝
 Վհուանելով զնա տըգէտ։
 Յորժամ գովեն զօք շնորհաշատ,
 Համբաւեմ զայն՝ գոլ շաղակրատ.
 Այլ և զոմանս մերժեմ ՚ի տար,
 Յորժամ լսեմ թէ են արդար։
 Առեմ զոմանս առաքինիս՝
 Վհուանելով համակ կեզծիս։
 Եւ մանաւանդ մերժեմ ՚ի բաց
 Զայր ծոմապահ և սրբակաց։
 Եւ լսելով իմ զայնպիտանոց՝
 Թէ ձաշակեն չափով սոսկ հաց,
 Առեմ խաբեն զձեղ յոյտնին,
 Առնուն ծածուկ միս և գինի։
 Առեմ զաղքատ կրօնաւոր,
 Եւ վկայեմ գոլ կեզծաւոր։
 Առեմ զոմանս որք են աղատ,
 Ցու իմ ընդ այն՝ զի չեն աղքատ։

Օսրա զովին թէ է սռատա ,
 Եւ մեծատուն անհամեմատ ,
 Ընդէր զովիք առեմ զայր ժանտ ,
 Որ է ագահ՝ կարկամ՝ յըլատ :
 Կամ վաշխառու առեմ կամ դող ,
 Կամ անիրաւ յափշտակող .
 Կամ անուանեմ դողող գանձու ,
 Թելաղբութեամբ չար նախանձու :
 Եթէ իցէ ինձ կարդակից ,
 Ընտիր վարուք՝ մաքուր և լինջ ,
 Եւ իմ դոլով նախանձալից՝
 Պնեմնմա արատ և բիծ :
 Վաեմ չէ պարտ քահանացից
 Ասել և կամ առնել զայս ինչ .
 Ոչ նախանձիմ միայն ընդ սյն՝
 Որ է ՚ի մէջ թշուառ թեան :
 Վայ և նախանձ ընդդէմ հոգւոյն
 Է դառնութիւն յոյժ դառնադոյն ,
 Միշտ արտմութիւն և նեղութիւն
 Եւ սատուցեալ յոյժ ցըրտութիւն :
 Կ չար թունից նախանձառոց
 Աւր դու անձն իմ յաւետ ՚ի բաց .
 Չի պատուիրէ քեզ յՇռակոց՝
 Ընդ սյնովիոյն չուտել և ըլհոց :

'Ես ոչ կամի քցին ըզկեալ,
 Այլ և լինի դարանակալ.
 Յորմէ անձն իմ վատիր ՚ի տար՝
 Որպէս յօձէ թիւնաղատար :
 Որպէս լեզին ՚ի սեղանի
 Ապականէ յօրս հեղանի,
 Սոյնպէս նախանձ օրտից չարաց
 Ապականէ զգործս բարեաց :
 Քանզի ասէ ըզմեռելոյն,
 Թէ մինչ պայթի անօթ լեզւյն՝
 Տարածանի ՚նդ մարմինն համայն,
 Եւ տայ փորիլ միանգամայն :
 'Նախանձն չար յաշաղանաց
 Անկեալ ՚ի սիրո բանականաց՝
 Տայ փոռութիւնըս ոսկեբաց,
 Որպէս ասի գիրս յ'Առակաց :
 Հանգոյն թիթռան ջանոյ խամրել,
 Ըզլոյն այլոց խաւար ճառել,
 Խոկ նա այրի կրկին թեւօք,
 Եւ առհ ոգւով մարմնով մըտօք :
 Մուշ. Են և վատթար քան ըզդաղան
 Որք նախանձին ՚դ որդիս մարդկան,
 Թէպէտ ասին մարդ բանական,
 Բայց քան զանբանս անբանան :

Օի եղն ասի գոլ ցաւակցեալ
 Վասն եղին ՚ի սպանդ վարեալ .
 Եւ սա յայնժամ լինի ուրախ՝
 Մինչ տեսանէ զընկերն ՚ի կախ .
 Ազն ՚ի վերայ արեան եղին
 Հանէ բառաչ ողորմաղին .
 Սըմա տօն մեծ է յայնմ աւուր .
 Յորում մեռցի եղբայրն ՚ի զուր .
 Փիդ անարդիլ ՚ի վիշտակէ .
 Զայր որսացեալ ՚ի բաց թափէ .
 Սա ոչ կամի դալ ՚ի փըրկել .
 Այլ ՚ի կենաց ջոնաց զըրկել .
 Գայլն թէպէտ է չար գալոն .
 Բայց մերթ գթայ յորդիս մարդկան .
 Մինչ գտանէ նա զերտիսայ .
 Առեալ պահէ գնդ անվրնաս .
 Այլ նախանձուն չար քան ըզգայլ .
 Զի ոչ կամի ու մեր ըզկեալ .
 Կետահարեալ կըրե ըզիսց .
 Մինչ տեսանէ զոզչ կալն ոյլոց .
 Օձագ ազռաւոց գտեալ բազայն՝
 Ընդ ձագրս իւր դարմանէ զայն .
 Սա ոչ միայն ոչ դարմանէ .
 Այլ և սովոր ըսպանանէ .

Կրկորդիլոսն է յայտ վառթար,

Մարդկան սեռի վընասակար,

Յետ ուստելցին ըղմարդըն լոյ,

Սա ոչ երբ էք ըստրոջանայ :

Եւ աղաւնիք ըզմոլորեալս

Դարձուցանեն միշտ առ ինքեանս :

Սա եղբօր իւր տայ մոլորիւ,

Գայլթակղիւ միշտ և գըլորիւ :

Խոկ և ճնճղուկիք որնուցանեն

Զձագ այլոց և բուծանեն,

Սա ոչ երբ էք ումող մի ջըրոց

Մասուցանէ և զրօր իւրոց :

Կախատալիցք լիցին յամօթ

Նախանձարեկիք և յաջաղկուր,

Յանբան թռչնոց և գաղանաց

Ուր ունին վարս բանականաց :

Յթ. Այլ են նման օձից սողնոց,

Ուր ոչ կարեն տեւել հատոց,

Յաղնիւ ծաղկանց՝ ծաղկեալյայդեաց՝

Ելեալ փախչին բացէ ՚ի բաց :

Այր յաջաղկոտ չարանախանձ

Ուր մինչ լսէ համբաւ բարեաց՝

Խոկոցն փախչի յաղնիւ արանց

Զի մի առցէ հատ ինչ շնորհաց :

Վախաննառին է յոյժ տըհամձ

Մինչ տեսանէ զոք գալյառա աջ,

Յոյնժամ սասափիկ ՚ի կըսկրծ մանց

Լինի դպրոց բամբասանաց :

Որոց մեզոց վեց են տեսակ ,

ՅՃԲ.

Բացատրեսցուք որպէս ուսաք :

Առաջինն է յոյտնել զգաղանին

Զեղքօր իւրոց և զընկերին .

Երկրորդըն է լսել ըզբան ,

Եւելրդօք համբաւել զայն :

Իսկ երրորդն՝ զմեզրու սուտ

Դնել անձանց մաքուր և զուտ :

Չորրորդն՝ զառեալ բարիս գաղանի ,

Զայնըս ուրաստ լինել յոյտնի :

Հինգերորդըն զօրհանապազ

Յոյտնի բարին առնել նրւազ :

Վեցերորդըն՝ է յոյժ վատթար ,

Զայլոց բարին փոխել ՚ի չոր :

Զի չե ուսեալ լեզու չորին

Շարժիլ երբէք առ ՚ի բարին :

Վարձեալ լեզու բամբասողին

ՅՃԶ.

Է չոր քան զհուր զըժոխացին ,

Կո միայն է կիզիչ չարին ,

Իսկ սու այրէ չարին և բարին :

ՅԺ. Կարձեալ նման մարդասովանի
 Են պարտաւոր դատաստանի .
 Չի սովորովք են երկոքին ,
 Մինն զանուն , միւսն զմարմին .
 ՅԺ. Են արժանի բաղում գանից
 Եւ ունկնդիլք նոցին բանից ,
 Չի տխորժեն լսել զայն բան՝
 Որ է այրիչ հոգւոյ մարդկան :
 Քանզի մահու է կերտելուր
 Բամբասանիքն՝ թէ և չէ զուր .
 Եւ զբարտովք թէ տես քանի
 Անհուն սպատժոց են արժանի :
 Չի բամբասովք են որպէս գովք ,
 Եւ գովակից նոցին լըսովք .
 Քան լզեսանին են պարտականիք՝
 Լըսովք նոցին թշուտուիլանք :
 Չի տեսանեն ՚ի բերան շոն
 Չի զբայր խրեանց տնապարտական ,
 Եւ ոչ երեք փրկել ջանան ,
 Այլ յորդորեն փեռեկոել զայն :
 Ըստ տաի տատ բամբասովին ,
 Որ միշտ ծառքէ միս զննկերին ,
 Յորմէ զի զբայրըն մեր թափել
 Պարտիմք՝ քան թէ տալ ՚ի լսովիլ :

Դարձեալ լեզու բամբասողի
 և նետ ոքրեալ երեքասպրի .
 Խոցէ զինքն և զոր լըսէ ,
 Եւ մանաւանդ զորմէ ասէ :
 Օխ բամբասողք են ատելի ,
 Գարշ խահարար սասանոյի .
 Առեալ զմիս բանականին
 Եւ տան ՚ի կեր սեռից նորին :
 Դարձեալ յ'Ելից ատէ Աստուած՝
 Ոչ բամբասել զառաջնորդաց .
 Յորում կոչէ աստուածս քոյ՝
 Զառաջնորդը եկեղեցւոյ :
 Ենել ուղղիչ նու և խռւզակ
 Աշրուց նոցին մեղ ո՛չ է հարկ .
 Նըման Ողաց փոյթ սաստակի
 Այր խռւզական տապանակի :
 Եր անձն իմ վատաբերոն
 Թաղեալ աշոց իւր ըդդերան ,
 Զանթիւ յանցանս թողլով ՚ի բաց՝
 Նոյի ՚ի շիւղ այլոց աշոց .
 Եախանձն շար լինել ցուցաւ
 Ի սիրտ մարդկան որսկէս նուրբ ցաւ ,
 Որ սպառէ զհիւթ մարդկան՝
 Զջերմութիւնըն բանակոն :

Այնպէս նախանձըն որ ՚ի մարդ
 Առնէ զբարիս արմատահատ .
 Տերեւ ջանից պառւղ բարեաց
 Ոչ երեւի նախանձատաց :
 Ե ըսպառիլ հիւթոյ ծառին՝
 Փոյթ չորանան տերեւք նորին .
 Հատեալ լինի տապարաւ սուր,
 Եւ պատրաստի այրիլ ՚ի հուր :
 Յւ. Աէրըն է հիւթ բանականի ,
 Որ չունի զայն՝ չէ կենդանի .
 Արով մահուան մինչ հատանի ,
 Յանշիթելի հուր անկանի :
 Որ ոք ասէ սիրեմ զԱստուած ,
 Եւ զեզբայր իւր ատէ ՚ի բաց ,
 Ըստ Յովհաննու ասի գոլ սուտ
 Որպէս յայտ է ասելն աստուած :
 Տեսեալ զեզբայրն որ ոչ սիրէ ,
 ԶԱստուած չետես՝ զիարդ կարէ .
 Զի որ ունի սէր լնկերին
 Նըմա ասի սիրաղ ևին :
 Յւ. Կախանձն չար բառնայ յաւէտ
 Զկեանս հանդարտ խաղաղաւէտ .
 Ծընագայի նու անհանդարտ ,
 Առ ՚ի լսել համբաւ ինչ վաս :

Յորժամ լսէ նոխանձն չոր
 թնութեան իւրց բան ինչ օտար,
 թէ այս ինչ ոք առնել վաճառ
 Յոյժ բազմարդիւն և շահարար :
 Խակոյն խոցի լերդեակին ՚ի սուր,
 Եւ զայս առէ ՚ի սրափի իւր .
 Երանի թէ լեալ էր իմ խուլ,
 Քան թէ լսել զաղետից լուր :
 Եւ մինչ լսէ զինչս գընել
 Աք յումեքէ ՚ի վաճառել,
 Զանոյ զնա վատաբանել,
 Մինչ տէր ընչից գոյ պահանջիլ,
 Յորժամ լսէ թէ այս ինչ մարդ՝
 Եւյն ինչ անձին ունի բզպարտ,
 Ասէ՝ կամիս յառնէ ազքատ
 Եւնուլ զփողդ, բարձ զեա ՚ի բանու :
 Ե՞ր յաշաղկոտ չարանախանձ
 Զինի ընդդէմ որբ աղքատոց .
 Զի ոչ թողու մուրալ ըդհաց ,
 Եւդ և վորէ բացէ ՚ի բաց :
 Ե՞ր չ՛ սրբատ առողջ մարմնոց .
 Ազորմու թիւն խնդրել յայլոց .
 Մի է առէ զթուլ որբոց ,
 Կամ արկանել զինչս ՚ի հնոց :

Առ եալ ի մէնը հանգերձս մարմնոյ ,
 Եւ փոխարկեն զայն ընդ դինւոյ .
 Աւրեմն ասէ՝ ոչ է պիտոյ
 Տալ ինչ բնաւ առն այնպիսւոյ .
 Արդ այնպիսի այր ժանգաժուտ
 Առ ողբալիս չունի ըզդութ .
 Կամի բառնալ նա և ըզբոցդ ,
 Ոչ տալ զկեր սովեալ հոգւոյդ :
 Յորժամ լսէ զօք դու հիւանդ ,
 Զերդ ցաւակից գտանի անդ .
 Յայնժամ բերկրի եղելելին ժանտ ,
 Մինչ տեսանէ ցաւն անհանդարու .
 Իսկ թէ գտցէ զնա առողջ ,
 Ցաւի լերդեակ նորին ամբողջ .
 Եւ տոյ աւազ աշխատանաց ,
 Զի ոչ եհաս իւր ըշձանաց :
 Աթէ էր ինչ դուցէ հլնար ,
 Այր յաշաղկոտ նախանձն չոր ,
 Կշոյլ զարփւոյն յերկրէ բառնացր ,
 Զի մեացէ աշխարհ խաւար :
 Վոչէ տռ այն ճշմարտագոյն
 Եսայիսա տղղ մամբ Հոգւոյն .
 Այր ամբարիշտ բարձցի յերկրէ ,
 Զիտոս էին նա մի տեսցէ :

Աչ անսոցի Տեառն Վասուծոյ՝
 Թէ մի ատեր զեղբայրն քոյ .
 Եւ ոչ միոյն գործով մերում,
 Այլ և ասէ ՚ի սրտի քում .
 Իսկ ես ոչ սոսկ չար խորհրդով՝
 Վակեմ նա և բանիւ գործով .
 Եւ ոչ կամիմ հայիլ ՚ի նու
 Սակա պարկեշտ վարուց նօրա .
 Եւ որ խնդրէ չար ընկերին ,
 Եզրայր է նա նախաչարին .
 Որ ընդ անկումն այլոց խընդոյ՝
 Ի դուք այնամիկ անկցի և նա .
 Օի ընդ լոցովրս պարտ է լու ,
 Ընդ խնդացովրս ուրախանալ .
 Կա յորժամ լոյ՝ և սա խընդոյ ,
 Կա մինչ հրճուի՝ սա տրաքնջոյ .
 Տրառունջըն է գանգատ որբարին՝ 85.5.
 Տհաճութեանն նշան նորին ,
 Ի շիջմանէ սրբափ սիրոյն՝
 Արտահանի ՚ի բերանոյն .
 Բանզի ՚ի սիրու նախանձատին
 Ոչ բնակի սէր սուրբ Հոգին .
 Տրոքնջէ նա ազդմամբ չարին
 Ընդդէմ Տեառն և ընկերին .

ՅԵԴ. Ի ՀԱԴՐԵՄ ՏԵԿԱՆՆ ԱՌԱՎՈՐԻ ԱՐՔՈՒՄ
 ՄԵՂԱՆՀՀԵ ոք բազում կերպիւ .
 Ի ՆԵՂՈՒԺԻՒՆԱ կալ անհամբեր ,
 Եւ ոչ պատճառ տուլ մեղք մեր .
 ՏՅՈՒ ԳՈՒՅՈՒԺԻՒՆԱ նմա պարս էր՝
 Քան թէ արտունջ բառնալ առ ՏԵՐ .
 Զի տրանջմամբ միշտ ցաւն աճի ,
 Ոչ մեղմանոյ՝ ոչ նըւաճի .
 Աւստի ոչ է վարձատրելի ,
 Այլ մանաւանդ է պատժելի .
 Որով պարս էր նմա մաքրիլ
 Ախնի այնու գարշ աղտակիր .
 Օի զօր ետ ՏԵՐ առ իթ շինման ,
 Սա առնէ զայն քակիչ հիման .
 Ի պատահման հիւանդութեանց
 Ոչ դիմէ բնաւ նու առ Աշտուած .
 Խօսի զբանս արտընջանաց
 Որպէս զսուրբ ոք ՚ի մեղաց
 Ի հանդիպիլ աղքատութեան՝
 Որ է նշան սիրելութեան .
 Ըստ այնմ թէ՝ զօր ՏԵՐ չտակ
 Զայնս տանջէ և խըրտու .
 Կա և լուան ՚ի ՏԵԿԱՆՆ դով ,
 Բայց չընկալան մեծու յուսով .

Օ Երանին աղքատաց հոգւով,
 Որ են փարթամբ սուրբ հաւատով.
 Այլ արտնջան և դժուարին,
 Զանլինչութիւն չար համարին:
 Աշ գոհանան զէն նորայ
 Ըստ օրինի մեծին Յօրայ.
 Այլ և նորա զուր արտնջան
 Վասն օդոց խանդարութեան:
 Օ ի տալ և ոչ տալ անձրեւաց՝
 Ե գործ յասուկ նորին կամաց,
 Զի ամենայն անհնարինք
 Են առ Աստուած հեշտ և դիւրինք:
 Օ ի բարեպէս գիտէ Աստուած
 Զօգուտ համայն տիեզերաց,
 Թարց անձրեւաց բուսուցանել,
 Եւ անձրեւառ անբոյս պահել:
 Եւ մեզ երբէք ոչ է պատկան
 Ընդդէմ Տեառն խօսել ըզբան.
 Լէր և ըզդոյշ արտնջանաց
 Խյաջողուածս անձանց չարաց:
 Յէպէտ և է զորմանք մըստաց
 Յաղողութիւնք ժանտից չարաց,
 Բայց ոչ է այն նըշան բարեաց,
 Այլ մահաւանդ անհուն չարեաց:

ՅԿԴ.

Որպէս հըմօւտ բժիշկ ճարտար

Զամենացն ինչ անխարաբար

Տայ հիւանդին յուսահատեալ

Մինչ տեսանե չունի ըզկեալ :

Աղա եթէ զարկըն բազկաց

Տայ ըզնշան յուսոյ կենաց :

Յոյնժամ ոչ տայ նմա զայն ինչ՝

Որ խօթութեան է վընասիչ :

Բժիշկ ճարտար գոլով Ասոուած :

Ամենիմաստ գիտող գաղտնեաց :

Հայի ՚ի սիրտ ամբարշտաց՝

Որ ոչ ունին բընտւ ըզդարձ :

Փոխան նոցին փոքու բարեաց

Տայ զբարիս աստի կենաց :

Աստ ժամանեալ փափաքանաց՝

Անդ չունիցին ինդրել ըզվարձ :

Եթ և ոչ է թարց իրաւանց

Աշտակըութիւն ընտիր անձանց :

Են ըստ որում և նոքա մարդ :

Փոքր ՚ի շատե ունին արաւ :

Օսրս մաքրէ փորձութեամբ աստ

Ճարտար Բժիշկըն գերիմաստ :

Որոյ վասն ոմքն աղբատ

Ոմքն դերի է անաղատ :

Ո՞մ ՚ի մարմին ունելով ախտ ,

Ո՞մ կրտէ ըդմէրը վաս .

Այլ ո՞մ կըյր՝ ո՞մ ձեռնատ ,

Եւ ո՞մ խուլ՝ ո՞մ թլուատ :

Ո՞մ յոբսոր և ո՞մ ՚ի բանտ , 648.

Ո՞մ չունի կեանս ինչ հանդարտ .

Որք վշտակիցք են Վաղարու՝

Հանդշին ՚ի գոգն Արրահամձու :

Եթէ կրեն զայնս սիրով ,

Արժանասցին վարձուց յոլով .

Թէ իցեն աստ ՚ի տրտընջանս ,

Կրեն և անդ անհուն տանջանս .

Եյլ գու Փրկիչ ներող գըթած ,

Շնորհեաւ և ինձ եղիելոյս գարձ .

Մերժեաւ յինէն ըզչար նախանձ ,

Զյաջաղութիւն վարեա ՚ի բաց :

Վարիւ սիրով անկեղծ տրար

Առ ընտանիս և առ եղբայր .

Ընդ թշնամեաց կոլ հաշտութեամբ ,

Եւ ընդ համայնս անդժտութեամբ :

ՈՒջնորդութեամբ ամենազօր

Խոշիդ սրբոյ Վրիսանս բան հօր ,

Զիս ՚ի յալեացս արտ անդորր :

Մի կլցէ զիս անդունդ այս խոր :

Հայցմամբ Մօրքու ամենասուրբ
Պահեան զիս միշտ յաղտէս անհուոլ,
Զի մի անկեսոց ՚ի յանել գուբ,
Յորում յաւէտ տոչորիլ հուրբ:

Եղածանօք վեհին սըրբոց
Գերերջանիկ Մկրտչին քոյ,
Պահեան մաքուր զիս ՚ի յաղտոյ,
Անել ծնունդ Հօր Աստուծոյ:

Եղերսանօք սուրբ Պատկին՝
Արեամբ ներկեալ նահատակին,
Յիշեա և զիս յօրն ահապին
Ըստ բարեբաղդ աւաղակին:

Եւ մաղթանօք գերայարդոց
Բաղմաշարչար Ակոյին քոյ,
Սուրբ լուսատուին մերս հոգւոյ՝
Վերաբերեա զիս ՚ի գրոյ:

Եռանիւթից անմահ հոգւոց,
Որք անսայթափ են կամաց քոց,
Հայցմամբ նոցին Սուրբըդ սըրբոց
Զիս ՚ի շարէ պահեան անփորձ:

Պաղտատանօք տեսանողաց
Քաւեա Տէրիմ զիս ՚ի մեղաց.
Առաքելոց բարեբաղդից
Լոյծ զկապեալս տոռամբ աղտից:

Հայրապետաց հարց հոգելից
 Շնորհեաւ և ինձ բանս իմաստից .
 Ճգնաւորաց մըստաչարչար
 Ողորմեաւ ինձ անյիշաչար :
 Առ իր կուսանաց պսակազարդ
 Հան Տէ՛ր զանկեալս 'ի մեղաց կարլ .
 Տուր ինձ յիշել ըզդառն մահ ,
 Կալ 'ի յօրենս Եկիդ անսահ :
 Օ ի կեցից քում 'ի հաճութեան ,
 Լինել ժառանգ արքայութեան .
 Ընդ անմահից վերին զօրաց
 Օրհնել յաւետ զԱրքայդ փառաց .

ԶՆՆՈՒԹԻՒՆ ԵՐԻՈՐԴԻ

Յաղագ Բարեկո թմւան :

822. Ա ՄԵԽԵՅՆ ԳԻՐՅ ԱՍՏՈՒԱՃԱՋԻՆ
Գոլ վիայեն անհնարին,
Առանց զղջման ամենեւին
Լինել մարդկան հաճոյ էին,
Ուրեմն է հարկ ըստ Երգողին
Պատմել ինձէն մեղանս անձին.
Քանզի մեղայ բարկանալով,
Ընդ Եղբօրն իմ ոխ պահելով,
Ու ալէտ Տէրն իմ զդուշացոյց
Ոչ բարկանալ ասրապարտուց,
Եւ մանուանդ չասել մօրս
Կայն բանն Հօր տայ մեզ բարով,
Այլ ես յանդուգին և անըզգամ
Եղբօրն անմեղ զուր բարկանամ,
Եւ ոչ միայն մօրս կոչեմ,
Այլ բիւրազան նետիւք խոցեմ:
Այսու Տէրն իմ լինել եցոյց
Չիս արժանի հրոյն անլոյծ,
Եւ ոչ ոյնմ լուսոյ երբէք
Ու բարկանայք մի մեղանչէք:

ԱՅԼ ես մոլիս ՚ի բարկութեան
Չթիւնալի ունիմ բերոն .

Խօսիմ զըանս աղտեղի ,
Չոր աստ գրեալ է անտեղի :

Ծառ գաղանացըն կատաղի
Ունիմ անգութ սիրո և աղի .

Ըսկանիմ անիծանել ,
Եւ սոսկալի յիշոցս հանել :

ՄԵՐԾ զոմանս սաստիկ գանել ,
ԱՅԼ և զոմանս վատաքանել .

Թեթեւանամ որպէս խըռիւ ,
Եւ անպատճառ բանամ ըզկոիւ :

Ոչ գիտելով թէ ախտա սյս չար
Համայն չարեաց լինի պատճառ .

Կոյենն այն չար սովաւ և հեղ
Չարիւն եղբօր իւրոյ սնմեղ :

Սա զանդգամա ըսպանանե՝
Որպէս և Յօր իոկ վկայե .

Առակարկուն անմիտ կոչե՝
Որ բարկութիւն իւր փոյթ յայսնե :

Երբ ամբարիշոք զուր բարկանան ,
Չե ըզկոիւ նիւթել ջանան .

Մի բարկանալ տոէ փութար ,
Ե ըստ որում կարի վատթար :

Օ ի բարկութիւն առն անարդար՝
 Դարձեալ ՚ի նա առնէ դադար .
 Եր գու անձն իմ հեղե հանդարա ,
 Յանձնեա կին արդարադատ .
 Առւրբ մատենից առեալ խըրատ՝
 Թշուառական հեգս ապիրատ ,
 Բոյց յայսմանէ չեղէ ՚ի զատ՝
 Որպէս գերի ոք անազատ .
 Յորմէ ախտէ գերեալը անարգ .
 Հոգւով խոցեալ լինիմ յարակ .
 Եւ մանաւանդ յոյժ հակառակ՝
 Յորժամ առնեմ ըզպատարագ .
 Խածանելով որպէս գաղան
 Ըզիարդաւորը սրբազան ,
 Սորկաւագունս և ըզդըպիրո
 Թշնամանեմ վարուք ժըպիրհս .
 Վնսուրբ սրտիւ՝ պղտոր մըտօք
 Ի պատարագ մատչիմ անհոգ ,
 Ուսպէտ առէ ցիս՝ ուսարուք
 Ջի եմ խանարհ և հեղ վարուք .
 Որպէս թէ իմ ոչ է լուեալ,
 Եւ կամ վասն իմ չիցէ գըրեալ .
 Ջիարդ անձն իմ ոչ սարսափի
 Ի սատակման յանկարծակի :

Դարձեալ է յոց վընաստիոր
Աման օձից թիւնապատար ,
Այնց որբ զորդիս Խորսցելի
Կոտարէին յանապատի :

Դարձեալ վիշտող է հրացեալ ,
Եւ մահարեր թիւնօք լրցեալ ,
Յորս հասանի ապականէ ,
Եւ սոսկ փշմամբ ըստանանէ :
Դարձեալ նման շան բարկացեալ՝
Որ խածանէ քարն ընկեցեալ .
Զի բարկացողք զբանս այլոց
Արհամարհեն և խրսյնոց :

Ի բորբոքման ասի արեան՝
Ճնեալ լինի ախտն ջերման ,
Յորմէ գութով պատահի մահ ,
Ուստի չէ պարտ մնալ անահ :

Օի ասի ըզբարկացողոց
Եթէ լինին սակուակեաց ,
Փոքրկութիւն լեզւոյ մարդկան
Պատճառ կենաց հարստութեան :

Ոինչ յզգանաց ՚ի բարկութեան
Է աներկրաց առ իթ մահուան .
Որ բարկանաց ոչ է ըդգաստ ,
Ի մեզանչելն է միշտ պատրաստ :

Առան փօքու ինչ յանցանաց
 Յարձակի նա ըստ գաղանաց,
 Ե բարկութիւն նա և ի ոստան
 Խածանելով զանձինս անպարս,
 Ոչ ամաչէ կոչել առ Տէր
 Ասելով թաղ ըզդարութ մեր,
 Որպէս և մեք թողումք մերոց
 Պարտապանաց ծառայից քոց:
 Բանիւ այսու լինել կապեալ,
 Եւ կապանաւ խիստ կաշկանդեալ.
 Ասել կամի սա ըստ մըտաց
 Աստուածարեալ սուրբ մեկնքաց,
 Եթէ թողումք, և դու թող մեզ,
 Եւ եթէ ոչ և դու նոյնպէս.
 Այլ ես նման չար ծառային
 Բիւր քանիքարոյ պարտաւորին.
 Որ դթութեամք թագուարին
 Զերծեալ լինիմ սրարտուց նորին.
 Ոչ ողորմիմ ծառայակցին
 Թողուլ որ յիս զպարտս չընցին,
 Կ սեմ և զայն թէ ոչ թողուք
 Զայնցանս այլոց նախապէս դուք,
 Եւ ոչ հայրն ձեր երկնուոր
 Թողցէ արանցգ պարտաւոր.

Ո՞ինչ ասեմ հայր որ ես յերկին , նմե .
 Սուտ երեւիմ այսու կըրկին .
 Կամ Աստուած է անօխակալ ,
 Ես նենգաւոր և սխակալ :
 Քանզի հայրն սխակալաց
 Է սաստանոյ և ոչ Աստուած .
 Եւ որ սպահէ սխ ընկերին ,
 Է հարազատ որդի նորին ,
 Եւ որ կոչէ զԱստուած իւր հայր ,
 Պարտ է լինել անյիշաշար .
 Եւ որ թողու դյանցանս եղբօր ,
 Կա է որդի Աստուածոյ Հօր :
 Եհա այսու զանազանին
 Յորդւոյ Տեսուն՝ որդիք չարին ,
 Զի բարկութեամբ Եկեալ յառաջ
 Գործք մարդկային՝ Են անպատշաճ .
 Տես զԱգայար և զՃերովդէս՝
 Որ առ Կարովիթ և Յովհաննէս .
 Եւ այլ բազում անթուելիք՝
 Գործք բարկութեան անգոսնելիք :
 Օի բարկութիւն մարդկան սեռին
 Չգործէ բնուու հաճոյս Եին .
 Մի լինիցիս ասէ երադ՝
 Ի բարկութիւն շարժիլ յարակ :

Եւ Յակոբոս պատուիրէ կալ
 Յաւետ ծանր ՚ի բարկամալ.
 Քանզի տաէ՝ գարշ բարկութիւն
 Ոչ տաց գործել զարդարութիւն.
 Որպէս տաի ըպալզատր ջուրց՝
 Զովասկեր մարդկան ոչ տան ՚ի ցոյց.
 Սոյնպէս յոգւոջ վատթար վարուց՝
 Մաքուր պատկեր հաստցին հանուրց.
 Օտնապատի գեղեցկութեանց՝
 Ասէ Յովել թէ հուր ծախեաց.
 Այս է զոգիս ազնիւ արանց
 Առականեալ ՚ի բարկութեանց:
 Օի բարկութիւն զհուր վառեաց,
 Եւ զստացուածու հոգւոյն այրեաց,
 Այսինքն է զգործու բարեաց
 Արար նման անբայս վայրեաց,
 Ուազուորին երկնաւորի
 Ըստաստոր ընդունելի
 Զայր հանճարեղ և իմաստուն՝
 Եցոյց լինել Առակարկուն.
 Սոյնպէս հաճոյ չարաց չարին՝
 Խաւարասէր գարշ իշխանին,
 Ապասաւոր ծոյլ ՚ի բարին՝
 Որբ ընդ եղբարս անհաշտ վարին.

Օ ի որպէս նախ զաշս գրաստին
 Խփեն ՚ի դործ տղօրէին .
 Ապա շրջի շուրջ զազօրեօք ,
 Զամենայնէ լեալ միշտ անհոգ :
 Այսպէս զլցոս մարդ կան մըատց
 Նախ բարկութեամբ բառնայ ՚ի բաց ,
 Ապա շրջիւ տայ ըզմեզօք՝
 Զար թրչնամին կամսվք մերովք .
 Օ ի բարկութեամբ այր անարդար
 Եինի շարին կամակատար .
 Զի տոյ գործեւ վարժիշըն չար
 Գործ անվայեւ և անյարմար :
 Աշ ինայէ նա յիւր որդին ,
 Տհոյր ՚ի մայր՝ նա և ՚ի կին .
 Եւ ոչ հոգաց ՚նդ կորաւսո անձին
 Մասնէ ՚ի հուր զանմեղ հոգին :
 Օ ի յազդ մանէ անսուրբ հոգւոյն
 Ըսրժի ՚ի սաստ և բարկութիւն .
 Յորմէ անլուր հոյհոյութիւն՝
 Առ բնուանիս թրչնամութիւն :
 Իստ Յուդոյին և մատնաւթիւն ,
 Յորմէ նա և ըսպանութիւն .
 Այս ամենայն անկարգութիւն
 Բանականոց ոչ է բընութիւն :

ՆԵՐ. Եաւ և ասեն զարատն անձին,

Այնու հոգւով սկատժապարտին .

Միթէ չիցէ զանգուած նոցին

Ընդ տէրութեամբ իւր Արարչին .

Լ. դործ հաստին մըտաց անհաս .

Լուռ և եթ կալ սկարտիմք առ այս .

Առնէ զանօվք բրտասարաս .

Զոմն ՚ի պատիւ , զոմն յանարգանս :

Բայց ոչ յիշեն լեզուք անսանձ՝

Թարց արատոյ զանուն անձանց .

Պահել ըզմեզ յախտէս ՚ի բաց

Աղաչեսցուք ըզմէր Աստուած .

Լաւ է ասէ Առակարկուն

Դէմ ընդ առաջ լինել արջոյն .

Յորմէ խլեալ իցեն ըզձագ՝

Քան զունողին բերան անկարգ :

ԱՀԵ. Օ ՚ի բարկացողք դրդմամբ չարին .

Կամու իւրեանց այսահարին .

Որոց դողոյ բոլոր մարմին .

Եւ դանդաղին լեզուք նոցին .

Լորեսք նոցա ոյլագունին .

Որոց և աչքըն խոժոռին .

Զի ՚ի բախել սրտից նոցին .

Յիմարանան ամենեւին :

ԱՀ Ճանաշեն և զընտանին ,
 Եւ ոչ գիտեն թէ զի՞նչ խօսին .
 Բերանք նոցին դուբբ դըժոխոց ,
 Բացեալ իսկոյն տան ըղիչոց .
 Օի նախ այրեն զոգիս իւրեանց ,
 Տան գարշութիւն և լըսելեաց ,
 Քանզի լեզուք հայհոյողաց
 Ապականին յանքուն որդանց .
 Պօղոս ասէ՝ թէ ոչ գիտէք ,
 Զի դուք տաճար Աստուծոյ էք .
 Զի որ ըղնա ապականէ՝
 Զեղծանի փոյթ ՚ի նըմանէ .
 Ամին սարաս ՚ի Սաղմասին
 Ասէ Դաւիթ՝ թէ այրեցին
 Ըզսրբութիւնդ յերկրի ՚ի հուր ,
 Եւ պըղծեցին խորանդ մարուր .
 Եսի վասն բարկացողաց ,
 Թէ ելանէ ծուխ ՚ի ռնդոց
 Ըստ կաթոսացի և այցելոյ՝
 Բանին Յօրայ երանելոյ ,
 Եւ վկայէ սըմին սարաս
 Սուրբ մարգարէն Երեմիաս .
 Ըզքարկացողս կոչէ առ այս՝
 Եռանդադոյն ստատիկ կաթացս :

Օք բատ փայտի և անսուռի
 Ասէ Սիրաք հուրըն վառի .
 Ըստ դօրութեան և բատ դոյի
 Եւ բարկութիւն մարդկան սեռի :
 Որէ ժխնդիր մի է Աստուած ,
 Հասուցանել իմ է ասաց .
 Եւ ոքք վրէմ խնդրել ջանան ,
 Ըզդատաստան նորին բառնան :
 Որպէս հուրըն ՚ի տարերաց՝
 Եւ բարկութիւնն ՚ի մոլութեանց .
 Են բարկացողք նման կորձաց՝
 Այլ և փրցոց և տատառկաց :
 Ոքք առ նոստ հըպեալ մօտին ,
 Խակոյն խոցթին և խոցոտին .
 Զի մերձ նոցին կալ ոչ է պարտ ,
 Են ըստ որում չար որոգոյթ :
 Ոի լինիցիս դու բարեկամ
 Բարկացողի առն անըզդամ :
 Զի ախտ նորին որպէս ըզդամ
 Պիդէ յինքեան զքեզ համազամ :
 Յար և նըման ծանր բեռին
 Եւ բատ ասից Աւակողին .
 Հոգւոյ դիւրաւ բարկացողին՝
 Համբերելն է յոյժ դժուարին :

Դարձեալ ասէ՝ թէ ծանր է քոր,

• Սա և աւազ նըմին յարմար,

Բայց բարկութիւն անըզգամին

է ծանրադօյն քան զերկոսին :

Դահիճ չարին է բարկացող,

Առնէ զոմանս սըրախողխող,

Այլ և զոմանըս հարկանէ,

• Սա և զոմանս հըրկէզ առնէ :

Էզու անկտրգ է սըրեալ սուր, 187.

Կիզիչ հոգւոյ գեր քան ըղհուր,

Զի նախ այրէ ըղհոգի իւր,

Եւ ըստ մարմնոյ աշխատի զուր :

Է կողոպտիչ սիրոյ ուսկւոյն՝

Անմեղութեան սուրբ ըզդեստուն,

Վասնող գանձուն իմաստութեան՝

Ըստ առակին սողոմնեան :

Քանզի որպէս ատէ մեղուն

Ըղհողմ ըզծուի և ըզթընդիւն,

Սոյնապէս տհաճ է սուրբ հոգւոյն՝

Այր որ սիրէ ըզբարկութիւն :

Եւ զի հոգին մեղուանըման

Տայ մեզ ըզմեղըր քաղցրութեան,

Ընծոյէ մեզ մամ հեղութեան,

Յորում վասի լոյս գիտութեան :

Աւ ՚ի հողմն՝ ոչ ՚ի հուր Տէր,

Որ բարկութիւն նրշանակէր,

Այլ մեղմագոյն ՚ի յօդ հանդարա

Որ հեղութեան է համեմատ :

Աչ բնակի սէր սուրբ Հոգին

Երբէք ՚ի սիրու բարկացողին .

Ի սիրու հեղոց և խանարհաց

Հանդչի Աստուած՝ որպէս ասաց :

Որպէս ածուխ և փայտ հըրոյ՝

Եւ բարկութիւն է նիւթ կռուջ .

Չի որ դիւրաւ փայթ բարկանայ ,

Դիւրաւ սահի ՚ի մեղմ նա :

ԱԿ. Օ ի որպէս շնեց ոչ երեւին

Ծրծիլ երբէք երամովին ,

Եւ կռուասէրբ նըման նոցին

Աչ կարեն կեալ ՚ի միասին :

Աչսարբ հեղոց համեմատին ,

Հաղարբ ՚ի մի դաշտ արածին .

Չի վայելուչ , կամ զի՞ բարի ,

Չի բընակին եղբարբ ՚ի մի :

Օ ի ուր իցէ սէր միութիւն ,

Համոյն բարեաց անդ լիութիւն .

Կոկ մւր նախոնձ և բարկութիւն՝

Անդ ամենոցն անկարգութիւն :

Պատուհի մահ անքանական
 Միշտ ՚ի կոխոս որդւոց մարդկան։
 Մերթ ըստացուածք յափշտակին։
 Եւ մերթ շինուածք համայնքակին։
 Աղորմութիւնք արգելանին։
 Եւ բարութիւնքըն խափանին։
 Եւ ոյլ վընասք բիւրապատկեան։
 Զորս ասա յիշել ոչ եւ պատկան։
 Վերթ գերութիւն և մերթ փախուստ։
 Պարկեցով վարուց անդիւտ կորուստ։
 Այս ամենայն գործք անպատճաճ
 Ի բարկութեանց գան ՚ի յառաջ։
 Օի բարկացողք նման արջից ՝ Ա.2.
 Պընդին ըզհետ մեղուաճանձից։
 Զորս ջանիւ կամին կալիւլ։
 Յորոց գոնեւ զըեժս առնուլ։
 Շայց մինչ այսու մարտիւ փորձին։
 Ի նոցանեւ ինքեանք խոցին։
 Սոյնպէս հըղուցք մերթ ոյպանին։
 Մինչ ՚ի շընչին յարանց գանին։
 Վինչ վետակել զոյլու կամին։
 Ի նոյն վընաս իսկ անկանին։
 Ասս բարկութեամբ Տեառն խոցին։
 Եւ անդ յաւետ պատռ հասին։

Օ ի բարկութիւն դոլ ասի մոյք
 Համայն դործոց՝ որք անյարմաք .
 Արդարեւ իսկ կոյր են նոքա ,
 Որպէս ասի ՚ի Սէնեքայ :
 Քանզի ՚ի ժամ սրամըտութեան
 Ոչ ունին աշա նուրբ նըկատման ,
 Այլ ըստ կուրից համանըման՝
 Յաւետ ՚ի գործս են խանդարման :
 Եյր կատարեալ և իմաստուն
 Ասի ոյն որ զըսպէ զլեզուն .
 Եզուի առն մահ իւր և կեանք ,
 Եւզանկութիւն ոյլ և վրտանզք :
 Երդ եթէ որ յաղթէ նըմա ,
 Կտ կերիցէ զպտուղ նորա .
 Քանզի ասի լեզուաց չարաց՝
 Ոչ պատահեալ երբեք բարեաց :
 Եյր յեղյեզուկ անկարդ լեզուաւ
 Ոչ է անմասն վրշտաց բընաւ .
 Որ ըզերան իւր պահպանէ ,
 Ի նեղութեանց զանձն պահէ :
 Եյն որ ունի լեզու անսանձ
 Է նա քաղաք բաց ՚ի հիմանց .
 Քանզի բերաներ բարկոցողաց
 Զաւնին հիմունս Եին շնորհաց :

Կալ քացախին երկորսոգոյն ,
 Չայսնի վրաստ է անօմոյն .
 Սմին սարսաւ և բարկութիւն
 Ազտկասէ ըզսիրտ մարդոյն .
 Քանզի ասի՝ գարշ բարկութիւն
 Փոխէ ըղմարդ ՚ի յայլ բնութիւն .
 Առնէ յիմար քան զանասուն ,
 Ոչ առյ գիտել զըստուգութիւն :
 Երեք են կերպ ըստեղանեաց ։ Ահե .
 Ընդդէմ սաստիկ բարկացողոց .
 Կմամ տուր քաղցր սրատասխանին ,
 Եւ կամ լուռ լեր ընդդէմ նորին .
 Թէ ըզսոսա չարկցես ՚ի կիր .
 Ի յայնմանէ ելեալ փախիր .
 Հուր բարկութեան ոչ շիջանի .
 Մինչ ոչ բարուք սանձահարի .
 Ասնձ բարկութեան է հեղութիւն ,
 Երկլորդն է համբերութիւն .
 Կերպ երրորդին է լըռութիւն .
 Արովք գացես զզիւրութիւն .
 Օի ձերսիդէս մինչ բարկացաւ .
 Ետ կոսարել զմանկունս անքաւ .
 Եւ մինչ սաստիկ հրրդեհեցաւ ,
 Այրեաց նաւ և մադոցն ըզնաւ :

Արտամը ու թեան գոլով հընոց,
 Ունիմ յիս միշտ բարկու թեան բոց.
 Որս շիջման ոչ ունիմ ջուր,
 Ըղչեզութիւնն ասեմ մաքուր:
 Եւ և նըմոն չերտվդէին,
 Եւ խօթացեալ ախտիւ նորին.
 Կա կատօրիչ անմեղ մանկանց,
 Ես ըսպառիչ գործոց բարեաց:
 Եւ հըրդեհիչ նաւու մագուց,
 Եւ ես այրիչ անմեղ հոգւոց.
 Կա հեթանոս և անհաւաս,
 Խակ ես ծրնեալ ՚ի ըստ հաւաս:
 Եւ այս պատիժ իմ սաստկագին,
 Ցուցաւ լինել քան ըպնորին,
 Ըստ առակի տղէտ անձին,
 Եւ գիտովի զկամս Արարչին:
 Օի բարկացողք խըռովարարք՝
 Ստուանոյի են կամարարք.
 Խաղաղարարք երանելիք,
 Զի վատուծոյ կոչին որդիք:
 Օայս ամենոյն իմ գիտելով,
 Եւ գիտութեամք մեղանչելով,
 Ըստ քանի Տեսուն արժան գոլով՝
 Ճառ այս վատթար գանից յոլով:

Հարուած գանի՞ ասէ Սիրաք , ԴՁԻ .

Միայն մարմնոյ է կապուտակ ,

Ատկայն զսկերս մարդկոն սեռի

Փոյթ ըստառէ հարուած լեզուի :

Աբ նախատէ բղսիրելին ,

Խըզէ ըզկապ սիրոյ նորին .

Կրկին ընդում Տեառն ըանին՝

Ձէ սիրեցէք ըզթըշնամին :

Վանդի և Են արարածոց

Պատուիրէ մեզ 'ի Վեւտացւոց ,

Առ ձեզ եթէ յարեսցի եկ ,

Ըզնա ասէ մի նախատէք :

Օի որ ունի յանցանս օտար ,

Եւ հին 'ի դարձ 'ի գործոց չար ,

Եւ որ դառնայ 'ի գարշ մեղաց՝

Ոչ է արժան նախատանոց :

Խոհ թէ Վատուած նմա ներեաց ,

Դաւ զիարդ ոչ գերիդ գերեաց .

Ճառայդ մեղաց բիւրատեսակ՝

Այլոց միոյն լինիս խուզակ :

Քէպէտ զեղբայր մեր մեղսատէք ԴԱՅ .

Յանդիմանել պատուիրէ Տէր ,

Սակայն ծածուկ և հեզութեամք ,

Եւ ոչ յայտնի՝ կամ բարկութեամք :

Տեսէալ զյանցանս եղբօր գտղանի ,

Յանդիմանել զնա յայտնի ,

Ու ածի նա առ ՚ի բարիս ,

Այլ յամառի ՚ի նոյն չարիս :

Ես այս լինիս նըմա պատահառ

Սընալ յաւետ անասլաշխար .

Ընդ հոգւց քում՝ զոդի նորին

Զայդ արկանես ՚ի գեհենին :

Այլ ես բանիւ խրոխոտկան

Միշտ նախատեմ զօրդիս մարդկան ,

Արտահանեմ ձայնս այլազան

Բանականացըս անարժան :

Յիշեմ զանցեալ մեղանս այլոց ,

Եւ անմեղից՝ մեղս իւրացնոց ,

Վում հոյր քո զայս ինչ արար ,

Եւ թէ եղբայր ունիս յոյժ չար :

Ուղօք այլոց զայլըս գտանեմ ,

Յանդիմանեմ և կըշտամբեմ .

Թողում և զիմ անցեալ մեղանս ,

Եւ նորագիւտ բիւր զեղերանս :

Այլ դու Յատուած աներբ անուր ,

Զըրիածօն՝ առ առաստոր ,

Տուր ՚ի շնորհաց քայոց բղջուր ,

Զի լուացեալ գըտայց մաքուր :

Արով եղեց յաւետ ըզգաստ ,
 Ե բաց մերժել զանկարգն ըզգաստ .
 Ըզբարկութիւն վանել ՚ի տար ,
 Այնել յաւետ հեղ և խանարհ :
 Յատելութեանց տալ զիախուստ ,
 Սիրել ըզներ որ յատուածուստ .
 Ըզխուզվութիւնն ՚ի տար վանել ,
 Ըզհաշութիւնն դարմանել :
 Պահել զբերանս յանկարգ խօսից ,
 Յանարդանաց և յանիճից .
 Բանալ յաւետ վասն աղօթից ,
 Խօսել զուզիղ բանըս օդտից :
 Այտանալով ըզվարս ուզիղ .
 Եւ անմոլոք ունել չաւիղ .
 Կեալ առ աջի էիդ անահ՝
 Ըստ ծառոյին քանկարաշահ .
 Վառաթեւին լուսաձաձանչ՝
 Սըրբ խաշիդ ահեղապանչ ,
 Արկ Տէր զանզուսոկ լեզուս ՚ի սանձ ,
 Կոլ հեղութեամբ յախուտ ո՞ի բաց :
 Պաղասանօք Մօրըն լուսոյ՝
 Հարսին մաքուր հօք Աստուծոյ ,
 Ե բարկութեանց զիս հեռացո ,
 Մեռեալ հողիո կենդանացո :

Առւրբ Մկրտչի քանիդ կենաց
 Ազատեա զիս 'ի գարշ մեղաց .
 Կոլ 'ի սաստից յուեւտ 'ի բաց
 Լինել խսնարհ ըստ հեղ անձանց :
 Պատկ անուն վեհին սըրբոց
 Որ վասն քո եղեւ քարկոծ ,
 Զիս վըրդովմանց պահեա անփորձ ,
 Տուր զհեզութիւնն ածել 'ի գործ :
 Եւ մաղթանօք սուրբ Գրիգորի
 Լուսուորչին հայկասեռի ,
 Խանցանաց աններելի ,
 Զիս մի թողուր մընալ գերի :
 Երջանկափայլ հարց գերիմաստ
 Ողորմեա Տէր հիգոյս նուաստ ,
 Պահեա զլեզուտ յուեւտ ըզգաստ
 Չարտահանել երբեք ըզսաստ :
 Ճդնաւորաց խոշակրօնից
 Գթա 'ի յիս Տէր բոլորից .
 Ընկալ և զիմ բանս տղօթից ,
 Արա 'նդ նսսա հաղորդակից :
 Տեսանողաց ոըրբոցըն պար՝
 Անեղ եիդ կամակատար ,
 Հոյցմամբ նոցին ամենակար՝
 Զոխսոր բարկութեանս վանեա 'ի տար :

Վրաքելոց քոց չընաշխարհ՝

Արք լնտրեցան նախ քան զաշխարհ՝

Արա լինել Տէր բարերար

Թրչնամասէրս՝ հեղ և խռնարհ։

Հայցմամբ հրանիւթ մաքուր պարուց

Դասրձն զիս Տէր ՚ի չար վարուց։

Հանգոյեանեալս Աստուած հանուրց

Կյօթեւանս լուսակառոց։

Աղօթիւք հարց միանձանց՝

Արք ոչ ետուն հանգիստ անձանց,

Տներ ինձ աեւել համայն վրշտաց

Եւ հեռանալ ՚ի բարկութեանց։

Քաջամարտիկ տրիսկան

Ջինուորաց քոց Աստուած և Բան,

Արա և զիս արիաջան

Յաղթող լինել գարշ բարկութեան։

Ա կոյու հեաց սուրբ և անրիծ՝

Քաջ արագլեաց օձամարտից,

Հայցմամբ նոցին և ես գլուխ

Չողորմութիւն քո ընդ օդից։

Երեւ ըղձայն երանաւէտ,

Եւ կետլ ընդ սուրբը քո յաւէտ,

Զի ընդ նոսին վաստ և անվախճան

Տոցուք այժմ և յաւիսի ան։

ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՄՈՆԻ

Յաղագու ծուլութեան :

Ըստ . **Ա**նձն աւետեաց յուսապատար
Հընչէ յունկն իմ յաւէժաբար ,
Սուրբըն Յովհանն շընչամաքուր
Ասելն ՚ի թուղթմո իւր ընդհանուր .
Վորա եթէ ըզմերս յանցան
Լիցուք ասէ իսկ խոստովան ,
Հաւատարիմ է և արդար
Թողուլ ըզմն զս մեր տիրաբար :
Վհա և ես սրտիւ յօժար
Խոստովանիմ զարարս իմ շար .
Քանզի մեզոյ ծոյլ անարիս
Գողով դանդաղ առ ՚ի բարիս :
Լիր և արի ՚ի զազբալիս ,
Եւ անյապաղ ՚ի դիւտ շարիս .
Ոչ ըզմսրատ աէրունական
Առի յունկն իմ տարտամական :
Որ միշտ գոշէ էակն բան
Ի Մատթէի աւետարան ,
Ու ըստացումըն միշտ կենաց
Լինի ՚ի ձեռն աշխատանաց :

Եւ թէ զանձառ իսուտումն յէէն
 բըռունք միայն յափըշտակեն .
 Այլ ես վատթար գերիս տարուամ
 Անձառ փուռաց երբէք շցանկամ .
 Եւ ոչ մըրջման եմ համեմատ ,
 Առ այն կոշիմ յիմաստնոյն վատ .
 Կա յամառան լինի պատրաստ ,
 Առ ՚ի բռն իւր կրել ըզհատ .
 Օ ՚ի ժամանիլ ձմերանըն սաստ
 Կեցուցանէ զանձն անտշխատ .
 Յօյժ պատկոտիմ ես յիմաստնոյն
 Մինչ ասէ ցիս՝ երթ առ մըրջիւն .
 Յորմէ ուսեալ զարիութիւն՝
 Եւր քան ըզնա իմաստնադոյն .
 Տսկ նա անբան նըրբանըկատ ,
 Ես բանական՝ բայց անըզգաստ .
 Վասկառանաց դոլով որդի
 Սիրեմ ըզեինջ ամարայնի .
 Ու ժողովեմ զարդիւնս բարի
 Ե ժամ հնձոց յայսմ աշխարհի .
 Օ ՚ի յաւուր դատաստանի
 Յորժամ ձմեռն գայ հասանի ,
 Անդ ՚ի սովու ամենաստա
 Կիրակրէի զոդիս ազքատ .

Ենդէր սրարծիմ ունել իմաստ ,
 Ար քան մըրջիւն եմ յոյժ նըւաստ .
 Զօրհանապաղ ծոյլ և պըղերգ՝
 Առ ՚ի երգել զաղօթից երգ :
 Մերթ սաղմասել մինչ հարկեալ կամ,
 Ահօսւրբ սրամիւ երդեմ անկամ .
 Եւ զայն նըստեալ և ոչ կանգուն ,
 Յեցեալ ՚ի բարձ պետաց հանգոյն :
 Եաց ոչ լըրման՝ այլ աքնահամա ,
 Յօրանջելով զերդ քընահամա .
 Մերթ ՚ի ծիծտղը շարժելով ,
 Եւ մերթ հանդերձ խօսակցելով :
 Մերթ լըողեալ զայն միշոցը տամ ,
 Դարձեալ ՚ի նոյն յաղօթս կամ .
 Ոչ թէ յաղօթս՝ այլ քաղձատանս
 Գոլով շահիմ անհուն տանցանս :
 Եւ ոչ նըման գոլ տներանի՝
 Ար անսացողը են խըթանի .
 Աըրափ իմաց իմաստնոց բանիք
 Ոչ թափանցին որպէս խըթանիք :
 Այլ եմ որպէս ամուլ երկիր
 Տատանկաբեր և փրշալիր .
 Եզիւտ չարեաց հանապաղ միք ,
 Տոյլ ՚ի յածել բարիս ՚ի կիր :

Հառեալ՝ ի կարգ՝ բայց ոչ ընտիր։

Արպես զինէն վկայէ զիր։

Չի ոչ կոչման հրաժարելով։

Այլ անձամբ զանձն ընծայելով։

Եղբարունակ շնորհացըն ձիր։

Յոյժ անարի ծոյլ և ժըպիր։

Աբդարեւ ոչ արժան կարգին

էի և եմ ոյժմ զարդիս։

Ու հովութիւն կալայ յանձին։

Եւ ոչ ջանամ հովուել զնոսին։

Ետու զումանս գոյլոց ՚ի կեր։

Տամ և ումանց իստ մահարեր։

Ումանս թողեալ թարց տրօտոց։

Զումանս կիզիլ տամ ՚ի տօթոց։

Բմանք շաւզաց կան մոլորեալք։

Վեսք ՚ի փարախս օտար դիմեալք։

Եյլք ՚ի նետից վիրաւորեալք։

Շատք ՚ի վիրաց անտի մեռեալք։

Եւ ոյց դարձեալ կան ՚ի փարախ։

Գարշիմ որրբել նոցին թարախ։

Ալոյմ վիրասպ՝ բայց անհրմաւու։

Ուսման պլղերգ և մըտօք բութ։

Սասկ կոչմանէ ինձ զինը օդուու։

Ու եմ անկիցիթ և միշտ անգութ։

I Դործ ածել ըսպեղանիս՝

Մահացուցի բազում զոգիս .

Անկիրթ գոլով ըսպեղանեաց՝

Առ ՚ի դնել սկսպես վիրաց :

II Ելնելով դեղն ըստ ուժի .

Այլ հակառակն որ ոչ բաւժի .

Աիրաց մեծաց անզօր ինչ դեղ .

Փոքու վիրաց դառն և ուժեղ .

III Մինն մընայ անբոյժ ,

Մինն ՚ի կըթել չունելով ոյժ .

Այսու զբազումըս կորուսի .

Եւ ընդ նոսին զիմըս հոգի :

IV Շատ ՚ի յայտնել հօտապեախն՝

Որ զիս կոցոյց հովիւ հօտին .

Յոցնժամ խնդրէ յինէն համար

Կրուսելոցըն անհամար :

V Վոսն արդարն անմեղ

Զարիւն իւր սուրբ կամաւ եհեղ .

Այս ծոյլ հովուիս ամենամեղ .

Աստէն դողամ ձոյնէն յահեղ .

Յանդիմանիմ յԱստուածոդւոյն՝

Որ ոչ մընամ ճամ մի արթուն .

Կոչէ առ իո Առակարկուն .

Ա՛լ ծոյլ մինչեւ յերբ կաս ՚ի բուն :

Ու ջերմն սոսկ՝ ոչ ցուրտ յասուկ
 Տարտուելոյն գաղջ և ատղուկ,
 Զի հանդերձեալ կամ ՚ի փոխիւլ
 Արակեա յայտնէ ինձ ոյս սուրբ գիր.
 Ու գիշերի ոչ ՚ի տունջեան
 Զանամ դործել դործ ինչ արժան,
 Դործեա ասէ զարդարութիւն,
 Եւ զայն յառաջքան ըլվախճան.
 Ու դասնի անդ կերակուր,
 Եւ չառն բնաւ խնդրազայ ջուր,
 Այլ անխնամ տանջի ՚ի հուր,
 Յորմէ փախչի և մահն իւր.
 Տէրն օրինակ ետ ինձ կանուի
 Ըզմը լզին որ անպատշ,
 Ըզնա հասման արժանացայ,
 Արիանալ ծուլիս եցցց.
 Իսկ ես յերրեակ ՚ի հասակի
 Չետու երբէք պըսուզ բարի,
 Կամ ՚ի յերրեակ տմանակի,
 Վնցեալի ոյժմուս և ապանի.
 Արդ իրաւամբ եմ արժանի
 Պատահելոյ նոյն տապարի,
 Արով հասեալ անկեալ վարի
 Ի հար սասակի անշինելի:

Տաղանդըն սուրբ՝ պարզեւըն ձիր
Ու քան զսոկի մաքուր ընտիր,
Առնեկալեալ ծառայս Ժըպիրհ
Եւ ծուլութեամբ չարկի ՚ի կիր :

Երդ իրաւամբ բառնի յինէն՝
Որպէս բարձաւ ՚ի ծառայէն,
Աքսոր իմ է վոյր ցաւագին,
Հուր և խաւարն այն արտաքին :

Աշ կամելով ծոյն հերկել,
Առթիւ ցըրտայն եղեւ արգել.
Յամարայնի մուրով հացի
Լինի թէպէս՝ բայց ոչ տոցի :

Եւ ՚ի յառթէ ունայնական
Աշ հերկեցի զիմս անդաստան,
Ի կեանս անդ բարձեալ կական՝
Մուրտմ ըգհաց անմահական :

ՀՃԶ. Աշ ոք կամի շնորհել ինձ զայն,
Որպէս շետուն ջուր մեծատան.
Չուրն ասի փոյթ ապականի՝
Մինչ կայ անշարժ ՚ի կայանի :

Ալմին սարաս նա և գինի՝
Թէ ՚ի մըրբոյն ոչ պարզեացի.
Առ ՚ի բարիս ծոյլ և անշարժ
Կամ հեղգութիւնս ամենագարշ :

Ամ ըստ դինւոյն յաւելո անպարզ,
 Եւ ընդ մըրբոյն զօրհանապաշ.
 Արմին սարաս ծոյլն անտրի
 Ի հեղդութիւնս ապականի:
 Դարձեալ ծոյլն չէ կենդանի,
 Զի ոչ ունի պըտուղ բարի.
 Արդ զի՞նչ խնդրէ անպըտուղ ծառ,
 Թէ ոչ յանկարծ մահու տապար:
 Ի չքնշմանէ սաստիկ ցըրտոց
 Ու բողբոջին ուղեշք ծառոց.
 Ամանք ծաղկամբք կըրեն վընաս,
 Եւ այլք բգբերս թողուն տըհաս:
 Արմին սարաս և համեմատ՝
 Մինչ 'ի սիրոյ ցըրտանոյ մարդ,
 Կամ 'ի բարեաց շըրջի 'ի զատ,
 Կամ զըսկսեալն չածէ յաւարտ:
 Զի Ադամաւ ասաց Աստուած,
 Քրտամբք մերսվք ուտել ըշհաց.
 Արոյ Դաւիթ տայ երանի,
 Եւ վըկոյէ լինել բարի:
 Բանզի ասէ, երանի քեզ
 Թէ ըզվաստակ քո կերիցես:
 Եւ Եսոյի ասէ՝ զքոյդ հաց
 Քըրդէա և տուր կեր ազքատաց:

Բանիւ այսու տոց մեզ խըրաս ,
 Յընչից այլոց կալ միշտ ՚ի զատ .
 Եթ դու բանիս նըրբանըկաս ,
 Հաց քո ասէ՝ տուր աղբատաց ,
 Երդ բանք Երից Երջանիկ հարց՝
 Անհամեմատ չեն ՚ի միմեանց ,
 Որք պատուիրեն մեզ ուտել հաց ,
 Զարդար վաստակ մերոց ձեռաց ,
 Կեանք ծուլին յոյժ տաղտկալի ,
 Զի ըստ որում յաւետ ցաւի .
 Զի ցաւ և հօգ առլն սըրտի՝
 Տես թէ որոց համեմատի ,
 Մրգէս ցեց ՚ի հանդերձի ,
 Եւ որդն ուտին որ ՚ի փայտի .
 Այլ և նըման անոսպատի՝
 Յորում ոչ հատ ինչ սերմանի ,
 Յոր բաղմանան վաւշք և տատակ ,
 Ընդ գարշ սողնոց նու և գտղանք .
 Սոյնաղէս և սիրտ առն անարի
 Երբէք չհերկի և ոչ վարի .
 Լայ և մընայ ըստ անտառի՝
 Որջ աղուեսուն ստանայի .
 Ըստ Պօղոսի Երկիր անարդ՝
 Որ բերէ վաւշ և լզտատասկ :

Վայ է և սիրո ծուլից մարդկան .
 Յոր բուսանին մեղք բաղմազան .
 Ոչ քաղի թուղ ՚ի տառասկոց ,
 Որպէս և Տէրըն իսկ ասոց .
 Եսայիսա վուշ և եղինձ
 Բուսցի տաէ՝ և ոչ ոյլինչ ,
 Այն է ՚ի սիրո արանց հեղգաց՝
 Արմատ համայն չար մօլութեանց .
 Իրշէ Յուղաս ծուլիցն ըզսեռ .
 Ճառ անպոռուղ և կրկնամեռ ,
 Կարօտ կը կին կենդ անութեան ,
 Խոնաւութեան և ջերմութեան :
 Ալմին սարաս և համեմատ
 Կրկին իրաց կարօտ է մարդ ,
 Աստուածային սիրոց հըրսյն .
 Խոնաւութեան շնորհաց Հոգւոյն .
 Օյլքն թէպէտ ըզկերող մարդկան
 Ունին՝ սակոյն չեն բանական .
 Ոչ տան պտուղ ինչ պատուական ,
 Թէ՛ ՚ի կանուխ թէ՛ անադան :
 Վաս ձիմենոյն վայրենական 745 .
 Սասկ տերեւով միայն մնան .
 Զի ոչ երբէք տան ըզպըտուղ ,
 Յորոց զոնէ հանիցի իւղ :

Օք չունին ծովե բարեաց ըզբեր .

Եւ իւշ որով վառի լապտեր .

Ճըսագք նոցին ոչ կան 'ի վառ .

Ըստ օրինի կուսից յիշար .

Երդ ձիթենին որ է վայրի .

Մինչ յընտանեաց պատուաստիցի .

Տալ ըզպտուշ ըսկանի .

Յոյնժամ ասի նա ձիթենի .

Եւ ըզծուլէ այսպէս իմա .

Ձի գործ բարի չիք 'ի նըմա .

Ե վայրենի ձիթենի նա .

Որպէս ասէ Երեմիա .

Որոյ հանգոյն սյր անարի

Մինչ բարեջան յանձինս յարի .

Գործել բարիս ըսկանի .

Յոյնժամ տսի նա ծառ բարի .

Հ2. Դարձեալ նըման վայրի որթոյ .

Որ երեւի տունկ խաղողայ .

Բայց տոյս պըտուշ նման լեզւյ՝

Ըստ գտոնագոյն բնութեան իւրոյ .

Որոյ նման պղերդըն ծով

Մերթ երեւի որպէս անդուլ .

Բայց անօդուտ գործէ և զուր .

Մինչ զի գանձէ յինքեան ըղուր .

Օ ՍԼ Նըման պաշեալ պուտան ,
 Առ որով ճանճք ժողովեալ գան .
 Նոյն ՚ի բարեաց ոյք թէ պաղին՝
 Չար մոլութիւնք զնովաւ մաղին .
 ՚Իսրձեալ ծոյլն ասի տըմարդ ,
 Թէ և իցէ զօրեղ սյր մորդ .
 Զի ըստ հոգւոյ է անսալսատ՝
 Քան ըշպառաւ մի ջերմեռանդ .
 Օ ՚ի քաջութիւն համեմափ
 Ըստ իմաստնոյ՝ աղամանդի .
 Քանզի երբէք ոչ տայ մեղի ,
 Ոչ երկաթոյ և ոչ քարի .
 ՚անդոյն անձանց առաքինեաց ,
 Որք ոչ յաղթին յաստեացս վըշտաց .
 Եւ ըստ ոսկւոյ են անխարդախ ,
 ՚Ի հրոյ մեղաց կան միշտ անծախ .
 ՀՀ նոյլք նման դոլով մամոյ՝
 Փոյթ ըսպառին հանդէսպ հըրոյ
 Մըսեալ ՚ի փորձ լինին անարդ՝
 Որպէս կապար այլ և անադ .
 Արին կարծր իբր զցորեան հատ ,
 Տաղին մանրի որպէս ըղյարդ .
 Կամամք ցորեան ոչ վինասի ,
 Ցարդ ՚ի հողմոց արտահոսի :

ՕՄՈՒԲՆ ԽԱՂԵԱԼ ՊՊԵՆՍ ԱՐԻ,

ԵՐԻԹԱՆ ԸՊՀԵԿ ԱՍՏՈՄԱՆԱյի .

ՈՐԱԳԵՍ ՀԱՐԵԱՄԱՐ ՄԻՐՐ ԱՆԴԳՈՆ՝

ԴԱՐԱՋԱՆ ՄՐՋԱԲԻԱՐ Առ ՓԱՐԱԱՆ :

ՎԱԼ և արիք որպէս ըգվէմ

ԿԱՆ ՅՈՐՃԱՆԱՍ ՌԵՎԻԻԾ ԸՆԴԴԷՄ .

ԾՈՂՔ ԸՍՏ ՀԱՊԾ ՄԱՐԱԼՈՒԾԵԱԼ

ԼԻՆԻՆ ՚Ի ՃՈՒՐԾ ՄՐՈՐԵցեալ :

ՀԱ. ՎԱԼ և ԵՐԵՔ ԵՆ ԿԻՐՔ ՄԱՐՄԻՈՅՆ ,

ՆԱԽ ԿԵՐԱԿՐՈՅՆ և ըմկելցյն ,

Ք.ԱՆ ՊԱՄԵՆԱՅՆ ԿԻՐՔ ՊՈՐՄՊՈՅՆ՝

Ե ցանկութիւն և անկարգ քուն :

Վ ան այն ասի ՚Ի ԺԻՄԱՍԱԹՆՈՅՆ ,

ԹԷ մի ԵՐԵՔ ՍԻՐԵՐ ԸՎ.ԲՈՒՆ .

Չ.Ի մի ասէ ՍԻՐԵԼԴ ԸԳՆՈՅՆ՝

ՆԵՂԵԱՋԷ ՊՔԵՎ ԱԼՔԱՄՈՒԹԻՒՆ :

ԴԱՐԱՋԵԱԼ ՔՈՒՆԾՆ է ԾԱՆՐԱԳՈՅՆ

ԲՆԵԱԾՆ և կապ յոյժ պընդագոյն .

Չ.ԸՐԿԷ ՂՄԳԻ և ԸՊՄԱՐՄԻՆ

Ի ԳՈԼՈՒԹԵԱՆԾ ԱՍՈՒԱԿԱԾԱՅԻՆ :

Վ.ԱՆԴԻ ոմն իմաստասէր՝

Ք.ՈՒՆՆ է պատկեր մահու ասէր ,

Չ.Ի ծնանի ՚ԾՈՒՂՈՒԹԻՆԷ ,

Եւ ՚Ի մի ղկէալ ԾՈՒՐՈՒ ԾԻՆԷ :

Դաւիթ պատրաստ եղեց ասաց .
 Գալյանդիմսն առ քեզ Աստուած .
 Աշաւել զբեզ ընդ առաւօտս .
 Զի լուիցես դու Տէր զաշօթս .
 Եւ Սողոմոն նըմին նըման
 Ասէ Տեառն լէր յանդիման .
 Եւ դովութիւն կանխեա նախ քան
 Զծագել լուսոյ արեգական .
 Օ ի երկիւղածըն մեծատուն
 Սովոր է տալ զողորմութիւն ,
 Որ ընդառաջ նըմա սյգւոյն
 Ելեալ խընդրէ ըզգթութիւն .
 Եւ յապէս դիւրաւ լըսէ Աստուած
 Առաւօտուն ըզինդրուած .
 Ու ըզնորհս ոչ խընայէ ,
 Որք դան խնդրել ՚ի նըմանէ .
 Վանդի որդիք Խորսցէլին՝
 Ասի ընդ սյգն ժողովէին
 Ըզմանանայն յանապատին ,
 Որ էր պարգեւ աստուածային .
 Եցոյց սյսու մեզ օրինակ՝
 Թէ առաւօտն է ժամանակ
 Հոգւոյն սըրբոյ սփոփութեան ,
 Աղորմութեան և քաղցրութեան .

Առ և է ժամ կտրի պատկան
 Առ ՚ի խոկումն իմաստութեան .
 Չէ ժամ քընոյ բանականաց ,
 Այլ անասնոց և դաղանաց ,
 Եւ այնոցիկ որք կոն ՚ի քուն
 Թմբրեալ հոգւով գիշերն ՚ի բուն ,
 Ասէ յաւուր դաստատանին՝
 Ըստ Հշքրիտ Յօքայ բանին .
 Հյորժամ աստեղք առաւօսու
 Գովիճն զիս՝ ուր էիր դու .
 Ջի տռաւել յոյնմ ժամու
 Որ հաւատով խնդրէ տռնու .
 Ո՞ . Քանզի և քունն անկարգ աբար
 Եւ առ հըզօրս ածէ ըզչար .
 ԶՄիասրայ՝ զհողեփեանէ և
 Մասնեաց մահու արագագէս .
 Եւ մանաւանդ զարին Սամիսան
 Աբար նըկուն և անըզդօն .
 Եւ որք սիրեն ըզքուն անկարգ՝
 Նըման նոցին կըթեն վրասնգ .
 Ո՞է ասու մարմնով ոչ պատժեոցին ,
 Անտարակոյս անդ տանջեոցին .
 Ջի ըստ Դաւթի՝ ոչինչ զըսին
 Երունս իւրեանց որք ննջեցին .

Արպես յիմարք որք նիբհեցին .
 Զլաւուերս իւրեանց առկայծ տեսին .
 Եյտուագասա վեսոյ Փրկչին
 Ընդ իմաստնոցըն ոչ մըտին .
 Վաս զի աշխարհ է ագարակ .
 Մարդն ՚ի վարձու կաղեալ մըշակ .
 Արոյ վասն չէ նմա հարկ՝
 Գործոց բարեաց մնալ դատարկ .
 Վ. Ալ միշտ գործել յայգւոջ եին .
 Վասն սիրոյ դահեկանին .
 Արքուութեան առեմ վերին .
 Եւ տեսութեան աստուածային .
 Քանզի աշխարհս է ՚ի շարժման .
 Երկինք և երկիր , տարերք համայն .
 Ամօթ մեծ է բանականին .
 Ար կայ անշարժ տռ ՚ի բարին .
 Ու պետ աշխարհս է անցական .
 Բայց յոյժ տղնիւ և պատռական .
 Արով կարեմք չահել բզիւանս .
 Ար կայ մնայ ՚ի յաւիտեանս .
 Օրովք փոխանակ սնանց կենի
 Շահին զանշէլ հուք գե հենի .
 Արդ մի աշխարհ կորուստ ծուլից .
 Ընտրելոց փառք յաւիտենից :

Կատարկութիւնն է որոգայթ .
 Որով մարդիկ ածին ՚ի կարթ .
 Նա է համայն չարեաց մակարդ .
 Յարիլ ՚ի նա բնաւ չէ պարու .
 Կատարկութիւնն է գարշելի .
 Եւ գարշելոյն յոյժ հաճելի .
 Տեսեալ ըզնա Եզեկիէլի՝
 Կոչեաց կաթսայ ժանկաւ ՚ի լի .
 Առւր և արծաթ անգործ պահեալ .
 Դիւրաւ լինի ժանկահարեալ .
 Այսպէս յոգի առն անարի
 Ժանգ մոլութեանց փութով յարի .
 Երդ գու ով ծոյլ լուր իմաստնոյն .
 Որ ասէ բարձ զժանկ արծաթոյն .
 Նոյն ժանկարեր զմեղս հոգւոյն .
 Լիցի անօթ պայծառադոյն .
 Եա և ծուլից ոչ գոյ տեղի՝
 Բաց ՚ի տանէն սատանայի .
 Երկինք ըզնա ոչ ընդունի .
 Զիւնա է վարձ գործառորի .
 Աւստի անուամբ դահեկանի՝
 Ժիր մշակաց տուեալ լինի .
 Եւ իրաւամբ անտի զրկի .
 Զիւ ոչ գործեաց յայդով ժամ մի :

Եւ ու ՚ի դրախտըն Աղինոց
Համարձակեալ մըտանե նա .
Չի անդ եդաւ մարդն ՚ի դործել ,
Յորմէ և նա ծուլութեամբ ել ,
Եւ՝ չէ արժան յաշխարհի կեալ ,
Անքեր ծառոյն օրինակեալ ,
Չի անդ այդւոյն ետ հատանել ,
Չեթող զերկիր իւր իսափանել .

Օի որպէս անդ խոպանացեալ
Փուշ և տատասկ կան բազմացեալ ,
Սոյնպէս յոգւոջ արանց հեղդաց
Բազմանան փուշը չար մոլութեանց .

Դատարկութիւնն ասեմ վատթար , ԱՒՅ .
Տես ըղթաւիթ թէ զինչ արար ,
Ար մինչ ՚ի դործս ըզբաղեալ կայր ,
Եր նա ժուժկալ և ոյր արդար .

Եւ ՚ի ժամու մինչ կայր դատարի՝
Գործեաց ըզգործ կարի անարդ ,
Ըզնութիւնն ասեմ անկարու .
Զարիւն անպարտ յերկիր էարկ .

Ո՞ինչ Սոլովման որդի նորին
Է շինութեան կայր տաճարին ,
Եր կատարեալ իմաստութեամբ .
Կա և ամէ կայր որբութեամբ .

Ե. Ա. Հետ որոյ դաստարկացաւ ,
 Յանցիշելի գործո ընթացաւ .
 Յիզ ականոց նա խարեցաւ ,
 Յանչեղ ուղւոյն մոլորեցաւ :
 Օ որոց ասէք՝ Կու որոդացիթ ,
 Անկեալ լինէր ՚ի նոցին կարթ .
 Ըզնա որ մերթ անիծանէր ,
 Անկեալ ՚ի գուք նորին պատռէր ,
 Վմնավատ դարշ ծուլութիւն
 Առնես ըղմարդ անհոգ ՚ի քուն .
 Տառ ժամանակ չար թըշնամւոյն
 Յանկէլ զորումն մէջ ցորենոյն :
 Վմնագութ և բռն բարի՝
 Արա ըղծալս ժիր և արի .
 Աւնիլ լուստեր յաւէտ ՚ի վառ ,
 Այլ և տման իւղապատար :
 Շնօրհիւ Խաչիդ աստուածազարդ
 Արիացո զանարիս վառ ,
 Գործոց բարեաց հետեւել աստ ,
 Կալ տնտանօր անդ աստապարա :
 Մարիամնւ Մօր քայ ընտիր՝
 Օ թարանին աստուածակիր .
 Ճաղլ և ողբղերդ ճառացո ժըպիր ,
 Արա զգաստ արի և ժիր :

Հոյցմամբ սրբոց Կորագետին
 Արիսցո ծառոցս յետին .
 Ըստ Երջանիկ աւազակին
 Տարցես և զիս Տէր ՚ի յԱզին :
 Եւ մազլժանօք սկսղոյ Խաչին՝
 Պլատիկ անուն սարկաւագին,
 Պարագլխոյ սրբոց դասին
 Արիւնաներկ շահատակին :
 Արշա և զիս Տէր ՚ի յայգին
 Ըստ անարի ծոյլ մշտկին,
 Գոնէ Ժամ մի դործել ՚ի նմին՝
 Ըստ Գեմասայ բարեբաղտին :
 Արտ և զիս Տէր ընդ նըմին
 Անպհականող դահեկանին .
 Յաբքացութեանեղդ քոյ վերին
 Արժանանալ տեսլեան քոյին :
 Ո՞հ գրկոցին քոյ քրտնաջան
 Ար կրրեաց վիշտս անձառական .
 Ամս երկուս աստ ՚ի տանջոն,
 և վիրապին՝ երեքասան :
 Օ անկեսլո ՚ի խոր անդընդական
 Աերաբերեա Եղուռամձ և Բան,
 Ատել զվորս դարշ ծուլութեան
 Եւ հետեւել որիութեան :

Վլուանօք երջանիկ հարց ,

Մշտագոյսն սուրբ միանձանց ,

Ուրբ ՚ի յաղօթա են սոնակոց ,

Որոց ոչ գոյ նիրհել տչաց :

Վմենակալ արքաց փառաց

Զիս ազտանեա ՚ի տանջանոց .

Վնմորթ է ինձ նմանիլ այնց ,

Փրկեա միայն ՚ի հեղդութեանց :

Հայրապետոցն տառաւածարեալ

Զօրէն արիւցն լուսափայլեալ ,

Որոց հայցմամբ ծոյլս յամառեալ՝

Ընդ բարեջանս եղեց յարեալ :

Վնմահ դասուց մաքուր երամ

Զորս կոչեցեր մեզ բարեկամ ,

Հայցմամբ նոցին կապեալ անդամ՝

Եցծ մի թողուր մնալ տարսամ :

Լուսաւորչացն Խորսյելի

Ուրբ փայլեցան ՚ի յլատուերի ,

Որոց հայցմամբն անդառնալի

Արիացո ծոյլս անարի :

Վռաքելոց հարց ընդհանուրց՝

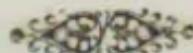
Պապքեալ հոդւոց զովարար ջուրց ,

Հան Տէր յինէն մեղաց ըդքուրձ ,

Զիս ասպեցաց յանվախճան հուրց :

Վշերասնօք մաքուր կուսից
Օրիորդաց սոկեվարսից ,
Աբք ՚ի սիրոյ էփտ ելից
Օտարացան յազգել վեհից :

Վըս և զիս արքաց երկնից
Գուլ ընդ նոսա արխակից ,
Յար և նըման կուսից հընդից ,
Պատրաստութեամբ առ քեզ եկից :
Եւ ընդ նոսին Փեսայդ գըտից ,
Իյառագաստ սուրբ քո մըտից .
Եւ քեզ ընդ Հօր և ընդ Հոգւսին
Միշտ անդադար փառս մատուցից :

ԶԱՆՈՒԹԻՒՆ ՀԵՄԳԵՐՈՒԴԻ

Տաղաւոր Ազգահանձնական:

ՈՒԴ. ♫ ՏԱՅ թէպէտ դերի մեղաց :
Բայց ոչ ոնցոյս և ՚ի կենոց .
Մարգարեիւն առեւ Վատուած՝
Ու կամիմ մահ՝ ոյլ թէ ըզդ արձ :
• Բանդի դարձին իմ քապասե ,
Արագէս յայտ է առ Մանասե .
Ազատ և ես նրման նրմին
Դարձոց առ Տէր բանիւ նորին :
Տէր և Վատուած Աբրահամու՝
Իսահակոյ և Յակոբու .
• Ես և արդար որդւոց նորին ,
Թո՞ղ ըղմեղանս իմոյ անձին :
Որոց շեղեր ապաշխարան ,
Զի ըստ որում քեզ ոչ մեղմն .
Այլ ես մեղաց զօրհանապազ ,
Ենթիւ և քան ծավան զաւազ :
Չեմ արժանի հայել ՚ի վեր
Մեղօք խոցեալքս բաղմավեր .
Արդ աղաշեմ՝ թո՞ղ ինձ թո՞ղ Տէր ,
Զանհառն չորիս իմ մի լիշեր :

Վերաւ Են մեծ վայելլութիւն ,
 Եւ սառափկ են քոյդ բարկութիւն .
 Եւ ՚ի վերայ մեղաւորաց
 Անշափ են քոյդ ողորմութիւն :
 Դու Տէր բարձրեալ գթած Աստուած՝
 Երկայնամիտ և ողորմած ,
 Որ ՚ի վերայ չարեաց մարդկան՝
 Ոչ ոլահեռ օխու ՚ի յաւիտեան :
 Որ կապեցեր բանիւ քոյին
 Ըզծովն զմեծ անդնդոյին .
 Եղիծ ըզկապանա իմաց ձեռաց՝
 Ըստ Աէմ անուն ձկնահանին :
 Ոչ թէ կապեալ կամ յերկութից՝
 Այլ բիւրազան առամբ ախտից .
 Գեր ՚ի վերայ քան զամենայն՝
 Կապիմ ՚ի գարշ ագահութեան :
 Վանզի մեղոյ ագահելով ,
 Զորբու և զայրիս կեղեքելով .
 Զանցաւորօք ըզբաղելով ,
 Ի յանհաստատրս յարելով :
 Դրեմ զարծալթն նաև զոսկի
 Կախամն ծար քան ըզհօգի .
 Եւ զայն ունիմ յաւետ յարդի՝
 Որ ՚ի սըրբոց միշտ անարդի :

ԱՏԵ. Եղահութիւնն ամենավայր՝

Հոգմացն չարեաց տոի արմատ,

Արակես զլրէ սուրբն Պօղոս

Ի թղթին առ Տիմոթէոս :

Ես և սըմին համաքատակ

Ի դիրս իւր տոէ Սիրաք,

Թէ ոչինչ է յոց չարագոյն՝

Քան ունիլ սէր ընդ արծաթոյն :

Ենաելոնմ ընդ ագահաց,

Յորոց պարտիմք կուլ միշտ ՚ի բաց,

Ընդ այնազիսոյն չուտել և հաց՝

Առէ Դաւիթ յերդս սաղմնաց :

Օսյո ՚ի հրոյ ուստիմք յոյտ,

Չի վարէ մերձ ինքեան ըդփոյտ,

Վիզեալ տոնէ զոյն նման իւր,

Կոս և զածուին խկապէս հուր :

Այնազէս որ կոյ մերձ ագահի՝

Եւ նա ՚ի նոյն ախտըս սահի,

Յորոց խորշիլ տոյ մեզ Սիրաք,

Տոլով ձիւթոյ զոյն օրինակ :

ԱԿ. Ար մերձենոյ տոէ ՚ի ձիւթ՝

Ազտեղացի ՚ի նմանէ փոյթ .

Քանդի տոյ քեզ խոկալ զսկւոյ

Ագահն չոր՝ քան բղնուուց :

Այլ ես զարծաթըն հարկաւոր
 Վարկաց քան բղբանարն հսկեւոր .
 Ձանամ յաւետ ստանալ գանձ՝
 Զերկիւղ Տեսան չունելով սանձ :
 Եւ ոչ լուս զայն որ ասաց
 Յոդնահանձարն յառակաց .
 Աւելիլ շկարես դու բատացուած ,
 Եւ ինչ բազում լսու իրաւանց :
 Իսկ ես յորժամ տեսանեմ զօք
 Աւելիլ բղփառս յերկրի նոքօք ,
 Յընչեղու թիւնս նկատեմ սոսկ՝
 Ոչ գիտելով նորին բղհոգ :
 Ազահն չար ոչ մասած ,
 Եւ ոչ երբէք ՚ի միտ ածէ՝
 Թէ ծառացի Տեսան իսկապէս
 Փառք կենցաղոյս է որպէս զէշ :
 Այլ ե դընէ անձին սուս յօյու . Ոկե .
 Կեալ ձիգ ՚ի մէջ այս կենցաղոյս .
 Պէտք են առէ հանդերձ և հաց՝
 Ոսկի արծաթ ինչ ստացուած :
 Ուարց յասկաղման ժողովել զայն ,
 Ազա անհոգ նստիլ ՚ի տան .
 Ասէլ ցանձն հանգիր կեր որբ ,
 Զի բատացի վոր քոյ բղչարու :

ՎՐԴ ՔԵՂ առեմ թշուառական ,
Լուր դու զտուակրն մեծասան .
Որ մինչ պարծեր նա քեղ նըման ,
Շինել արձակ ըշտեմարան .

Եւ ժողովի անդ բղցորեան
Զբարաթիւնը զտմենայն ,
Վայելել զայն երկար ամօք ,
Ի մահուանէ չունելով հոգ :

Վաէ Աստուած ցընա՝ անմիտ
Ի Գիշերի յայսմ զոդիդ
Պահանջեսցեն ՚ի քէն ՚ի բաց ,
Ում լինիցի այդ ստացուած :

Ոմնեք ջանան ՚ի սէր որդւոց
Գտնանել զինչո վտան նոցունց ,
Ոչ թէ արծաթ՝ այլ անչէջ բաց
Կամին թողուլ իւրեանց որբաց :

Վ. Ա և ունին մեծութեան սէր ,
Կամին լինել իշխան և տէր .
Զայն ոչ տռանց ակահութեան ,
Եւ զայս ոչ թարց վարթամութեան
Ոիշտ ընթեանուն Տեառն ըզկըտակ ,
Բայց որպէս թէ անսալ չէ հարկ .
Զայն որ տէ՞ մի ստանայք
Ոտիի արձաթ պղինձ և պարկ :

Ծնդգեմ որոյ զօր ասաց Տեր՝

Եղե անյագ արծաթառեր,

Մինչ յոյսնառես առեմ տուք ինձ

Ուկի արծաթ հանգերձ և ինչ։

Օք ըստ որում եմ կարդաւոր

Եւ Աստուծոյ ըսպասաւոր,

Որ ինչ վասն իմ է հարկաւոր,

Չայնս տալ ինձ եք պարաւոր։

Եւ խստանամ պատարագել,

Չոգիս նոցա յիշատակել,

Արպես զարծիւ յափշտակել,

Եւ տանջանաց իսկ ազատել։

Ճեպետ լինի այս ամենայն

Ընորհիւ որբոյ անմահ զենման,

Միջնորդութեամբ պատարագչի,

Եթե մաքուր որտիւ մատչի։

Եսց վայ ինձ և իմ նմանեաց։

Ոհե։

Ուր յանդպնեալ ինդրեն ըզզարձ,

Վնուանելով յիշատակի

Եւ կամ ըզզին պատարագի։

Ասկոյն պարտի և ժողովուրդ

Առ կարդաւորս ունել ըզդութ,

Տալ բայց սակայն ոչ որպես զին՝

Անդին շնորհաց աստաւածային։

Վ. յլ առաները որդու որպէս նու էր
 Մասսուցանել պատուիրէ Տէր .
 Եւ մանաւանդ որդի խոքար
 Պահէլ արդեամբ որպէս ըզհայր :
 Այսպէս պարափ և քահանայն
 Չառնու Երբէք զայն ՚ի բերան ,
 Ու այս ինչ զին մկրտութեան ,
 Այս ինչ ահեղ սուրբ Խորհրդեան :
 Օ ի սոյնպիսիք դաստաղարաբին
 Ըստ Սիմոնի չար կախարդին ,
 Այն որ ՚ի ձեռն ընչից իւրաց
 Խնդրէր ըզհարհս յառաքելոց :
 Ենդ քեզ առեն՝ ով չար կախարդ
 Լիցի կորուսո և քայդ արծախ .
 Ու վաճառի ընդ արծախոյ
 Պարգեւն ձիր Հոգւոյն որբոյ :
 Եւ մեծատունքն մանաւանդ
 Առ այս Եթէ լիցին ժըլտու ,
 Մինչ ոչ տացցեն որպէս անաղարտ՝
 Հասկ իրաւունք նոցին առատ .
 Արպէս կանոնն առնէ մեղյացոն
 Ընդ Յուղայի են պատճապարտ ,
 Օ ի չէ հովուին թարց իրաւանց
 Ամել ըղկախճն յիւրաց խոշանց :

Բայց ոչ աւելի նու իրաւունք
 Առ ի սաստիկ ճըմիւ պըտիունո ,
 Մինչ ընդ կաթին կաթիւ արիւն՝
 Ոչ լինեւ իւղ ըստ խմասնեցն ,
 Դարձայց առ քեզ գերի թշուառ՝
 Անձն իմ յանդուգն և անպատկառ ,
 Կողման մարդոյ և արձակման՝
 Ոէ և զքեզ Տեր կոցոյց իշխան .
 Բայց զու կաղեալ կաս չոր մեզօք ,
 Չխարդ կարես արձակեւ զօք .
 Կոմ զխարդ ոք ի քեն կաղի ,
 Մինչդեռ կաղողդ է ի կաղի :
 Օ ի կարգեցար հոգւոյն որբոյ
 Միջնորդ մարդկան և Աստծոյ .
 ԶԱստուած ընդ քեզ նախ հաշոեցո՝
 Յետ ոյնորիկ և ընդ հօր քայ :
 Խոշիս վիրասալ հոգւոց նոցին ,
 Բայց վիրաւոր քան լոկոսին .
 Կախ բուժեա զու զվերս անձին ,
 Յետ ոյնորիկ և ըզռամմին :
 Որ խոստանաս զոգիս սոյլոց
 Առնեւ աղաս ի զմոխոց ,
 Խոկ զու գերիզ զոգիր մեզօց՝
 Ոչ քնառ ջանաս աղասիւ յոյից :

Վինչ մերձենաս յանձախն ՚ի հուր
 Վնասուրք հոգւով և անմօքուր,
 Արով ածես տռ ընդ հոնուր
 Ի Տետանէ ախտ սով և ըզսուր:
 Օդաստացիր անձն իմ անարդ
 Հանաչելով քային ըղկարդ,
 Չի Աստուծոյ կոչիս հրեշտակ,
 Այր ընդ նոսին վարուք յատակ:
 Ոի պահանջեր արդիւնս ՚ի յայնց
 Աբք ոչ ունին ասդրուատ անձանց,
 Չի մի առեալդ որդէս ըղհարկ՝
 Անիցի քեզ փուշ և տատասկ:
 Օի պարտ է քեզ այնց ողսրմել,
 Քան ՚ի նոցունց հուր ժողովիլ.
 Սակայն ունիս անդութ աղիս,
 Վետեա զաղբատաց բառնալ կամփս:
 Աբքան ունի լապակըն ըզջուր,
 Այնքան պակաս ունի զիւզ իւր.
 Յորժամ ջրով նա լնանի
 Զեթն վայթի և հեղանի:
 Աբքան է մարդ արծաթատէր,
 Այնքան սակաւ սիրէ ըզմէր.
 Եւ մինչ սիրէ բոլորովին,
 Այր Աստուծոյ չեք ՚ի նրմին:

Օի ծառայելքն տեարց կրկին
 Չէ մորթ երբէք՝ և ըստ կարդին,
 Ըստ յայտնազեռ Տեառն բանի՝
 Աստուծոյ և մամնայի։
 Փարթամաւթիւն կենացս է վուշ,
 Յորմէ պարտիմք լինել ըզգու.
 Զի նա է որ զօդուտն մեր
 Ճեղձուցանէ՝ թողու անքեր։
 Ի՞նդ վերանալ Եղիային
 Ճրեղէն կառօք յերկրէ յերկին,
 Ընկեց յերկիր զիւրքն մաշկեակ՝
 Տալով այնու մեզ օրինակ։
 Որք յաշխարհէ ևն հրաժարեալք,
 Մի լինիցին յընչից գերեալք,
 Այլ ընկեացեն յինքեանց ՚ի բաց
 Որ ինչ լինի արդել շնորհաց։
 Վայլ դու Փրկիչ ամենակար
 Տմար ինձ զիմաստ և զշանձար,
 Զի մի անկայց յանդ գնաբար
 Յախտից ՚ի յախտը չորտչոր,
 Ու թողու վարս հրեշտակական։
 Եւ զոյելս որք են ինձ պատկան
 Եւ մի որովէս աշխարհական
 Լինել ընչից վաճառ ական։

Վանդղի չե պարս քահանացի

Հրապիւ ՚ի գործ ինչ աշխարհի .

Վաճառական և ստալիկան

Ամենել նմա ոչ է պատկան :

23. Յորս սովորեալ է շահ վաշխից ,

Որ սնազառեհ է ամենից .

Տես Դեւասացւոց՝ ՚ի դիրս Ելից ,

Օրինաց և Մարդարէից :

Օի պատուիրէ քեզ Տեր Աստուած

Չոռնուլ երբ էք վաշխ ՚ի յեղարց .

Յորում ասէ վաշխ մի առնուր՝

Մի առելի քան զօր ետուր :

Եթէ արծաթմ քոյ փոխ տացցես

Ճողովսդեան իմ որ առ քեզ ,

Զերդ պահանջող մի ձեսկեսցես ,

Եւ տոկոսիւք մի նեղեսցես :

Տայցես եղբօր քոյ ընդ նըմին

Որ ինչ ՚ի սլէտս արկցի ՚ի կիր .

Եւ զայն ասէ՝ թարց տոկոսեաց ,

Զի օրհնեացէ զքեզ Տեր Աստուած :

Եզեկիսս վայելով զիս՝

Ըսպառնալեօք գոչէ առ իս .

Որ կողովուս զաշխարհածինս

Միթէ գու ոչ կողովոիցիս :

Ուսցիս և զայս ՚ի Սաղմասաց ,
 Ի Սիրաքաց , և յԱռ ակաց ,
 Ի կանոնէ Հոյըրապետաց ,
 Աստուածաբեալ սրբազն հարց :
 Ասեն յայտնի գոլ գողութիւն
 Եւ անիրաւ զըրկողութիւն ,
 Ուր տան վճիռ թէ վաշխառուն
 Ոչ մըտանէ յաբքայութիւն :
 Քանզի յախտէս այս անօդուտ
 Ընծոյին ցաւք ոգեկորուստ .
 Զի մեծատան տոյ ասել սուտ ,
 Եւ ագահաց՝ աղիս անգութ :
 Օ ի սըտութիւնն է իմն ձայն 285.
 Պատրուակիչ Ճշմարտութեան ,
 Ճնչի վտան խարէութեան ,
 Կտիս ՚ի յօձէն հնչեալ յԵւայն :
 Եւա զի չար ախտս այս յոգնազան
 Պատճառ թշուառ կենաց մարդկան ,
 Զարդիս բազումք սիրեն ըզնա՝
 Աշխարհական և քահանաց :
 Օ ի որ պարծի գոլ քահանաց ,
 Գործովք զկարգ իւր ուրանաց .
 Արդ յայտնապէս սուտ է և նա ,
 Ուշութ հոգի՝ բոյց սատանաց :

Եւ որ ունի ըզառւրբ հաւատ՝
Բայց գործով չոր քան զանհաւատ,
Սուտ է և նա՝ զի ասի զարդ
Է հաւատոյն գործ համեմատ։

Օխ Տերն ասէ՝ ամենայն սուտ
Է ՚ի չարէն և ոչ յայլուստ.
Որ սուտ խօսի՝ երեւի յայտ
Որդի չարին գոլ հարազատ։

Ճձէ. **Յահեղ** անուն Տեառն Վասուծոյ
Տայ սուտ երդնուլ սերն արծաթոյ.
Վայ անաստուած ագահութեան՝
Վաթին պէսալէս խարէսւթեան։

Ճձը. **Ո՞ի** երդնուցուս ամենեւին,
Փրկօղն ասէ մարդկան սեռին.
Կախ արգելու թէ մի յերկին՝
Է ըստ որում ամոռ Ային։

Եւ մի յերկիր այս ըստորին՝
Է սրատուանդան սուից նորին։

Եւ մի ՚Սաղիմ՝ քանդի կոշի
Քաղաք աղնիւ Կայսեր մեծի։

Եւ մի ասէ ՚ի գլուխ քայ.
Զի չես իշխաղ մազի միոյ.
Ոչ մաղ մի թուխ կամ սպիտակ
Փոխել կարես ՚ի յայլ տեսակ։

Օի սոյն խրբառ տէրունական
Տայ մեղ ասել յառ էտ զայս բան,

Այսն այս և ոչն ոչ,

Զի առելին է դիւական :

Եւ յայսմանէ փոխիմ յայլ ախա՝
Որ քան ըզսա է կարի վաս,

Որ անուանի խարէռութիւն,

Կա և գոչի անգթութիւն :

Խարէռութիւն տուր և սոի

219.

Եօթն կերպիւ տռեալ ձառի .

Համառ օտիւք արկցուք ՚ի ձառ

Զայն ըստ կարեաց մերոց արկար :

Վախ վաճառել յոյժ թանկագին՝

Չողորմելով որբ անանկին .

Եւ ՚ի գնել զինչս աղքատին

Անգթութեամբ տալ սակաւ գին :

Երկրորդ՝ առնել երդումն սուտ,

Թէ սոյն վաճառ է անօգուտ .

Երրորդ՝ կըշոել և ՚ի չափել

Ջանայ յառ էտ առ ՚ի խարել :

Չորրորդ՝ դաշտմք արկանել սակ՝

Վաշխառ ութեան յայտնի տեսակ .

Հինգերորդ՝ զայլինչ ցուցանել

Նենգել և զվարն վաճառել :

Եւ վեցերորդ՝ թագուցանել,
Զարաստ իրին ոչ ցուցանել.
Եօթներորդ՝ գործոյն յարմար
Կալ ՚ի տեղի մռթե և խաւար.
Օի ցուցցի գոլ գեղեցկագոյն
Վաճառելի իրն ՚ի մըթոյն.
Անդ իրաւամբ անկցին նորին
Յանլոյս խաւարըն արտաքին.
Որ ՚ի յարձաթ սիրով յարի,
Հրով նորին խկոյն վտոի.
Տիրեն նըմա հողք աշխարհի,
Կապեն տուամբ որպէս գերի.

21. | ինի գըրաստ սաստնայի,
Քարշէ ըզնա ուր և կամի.
Յեկեղեցւոջ ոչ դադարի՝
Յար և նըման նետահարի.
Եյքան ձեպով նըկարէ խոչ,
Որպէս թէ ոք վանէ ըղձանձ.
Ոչ սպասէ նա ՚ի յաւարտ,
Զի ոչ ունի ուղիղ հաւատ.
Ուողեալ զանմահըն սպատարագ
Դիմէ ՚ի գեօղ կամ յագարակ.
Զի քան ըլասն և զիւրակի՝
Ունի զսոկին յաւետ յարդի.

Ոմանք թէ և երեւին անդ ,

Եւ ըսպասեն մինչ ՚ի յաւարտ ,

Սակայն անդ է և սիրտ նոցին՝

Ուր կայ արծաթըն և սոկին :

Եւ է նա մի՛ և ոչ կրթկին ,

Չունի ժառանգ՝ որդի և կին .

Ոչ մըստածէ թշուառ հոգին՝

Թէ վասն ոյր կայ ՚ի վտանգին :

Դանեղի ասի՝ ամենայն ջոն

Մարդկան սեռի յիւրըն բերան .

Ազահն մինչ շունի և զայն՝

Վաստակի զուր և ընդունայն :

Օի ըստ որում չէ մարթ ճառել՝

Զայնչափին չար չափաբանել .

Առ այս բարւոք վարկայ լրուել՝

Քան ագահեալ յաճախ գըրել .

Ո՞յ ինձ այլոց քարտղղիս ,

Ունկամբ երբէք ոչ լըսողիս .

Զօր ինչ ՚ի կիր արկի զարդիս՝

Միշտ անպակաս գտանի յիս :

Ոչ ոք ագահ կարկամ ժըստան՝

Լինել կարէ ինձ համեմատ .

Ոչ կամիմ կեալ առանց խորտկաց ,

Տամ աղքատին և ոչ սոսկ հաց :

ԶԱՅ. . Յանզի տաէ՝ հաց լինեղին

Օրագուհիկ է աղքատուին .

Որբ զսլիույս նոցա ոչ տան .

Արդարեւ իսկ են մարդասպան .

Եւ որբ ունին հանդերձ կրկին .

Պարտին դմին տալ աղքատուին .

Եւ զկերակուր տոնել նոյնաղէս .

Պատուիրէ մեզ տուրբն Յովհաննես .

Պարտիմք յաւետ լինել գթած՝

Որպէս սնառւատ բերանն ասաց ,

Որով լիցուք մեք նըմանող

Հօրն համայնից նախախնամող .

Եւ վայ անգութ չոր մեծատանց .

Եյապագայ թշուտութեանց .

Կան և մընան ձեզ ողբ թափիծ՝

Ըստ Յակոբայ սրբոյն բանից .

Թէ արծաթ ձեր է ժանկարեր ,

Հուր որ այրէ զանձինս ձեր .

Ետուք ցեցոյ հանդերձ ՚ի կեր՝

Զոր աղքատուց տալ արծան էր .

ԶԵՅ. . Եւ երանի ասէ Գառւիթ՝

Որ ըղանանկին ածէ ՚ի միտ .

Ով մեծատան անգութ անսկատ ,

Յերանութեանց զրկես զոգիդ .

Առ ողորմի որբ աղքատին՝
 Փոխ տայ ասէ անկարօտին.
 Յիմոր ագահը տալ յամատին,
 Աղդ յԱստուծոյ տռեռուլ կամին.
 Եւ երանի ողորմածաց
 Ետ արարին համայն աղանց.
 Բայց անողորմ մեծ դատաստան
 Վնողորմից սլատրաստեալ կան.
 Դանձեցէք ձեզ գանձո ՚ի յերկին՝
 Ըստ հրամանի անեղ էին.
 Աւր գողը ՚ի նա ոչ հասանին.
 Ու ՚ի ցեցոյ ապականին.
 Դանդի ասի՝ ձեռք աղքատին
 Է գանձանակ հանուրց Փրկչին.
 Աստ զոր ինչ տամք կարօտ անձին՝
 Խոկոյն հասեալ յերկինս գանձին.
 Ա ոյ յիմորեալ ագահ անձանց
 Ար ՚ի յերկրի գանձեն զգանձ.
 Թողուն այլոց զինչո իւրեանց.
 Աղդ մերկութիւնո կրին և քաղց.
 Երդ ես երբէք ոչ զգոցի
 Զայն որ ասի՝ տուք և տացի.
 Աստ ՚ի ձեռն սակաւ հացի՝
 Ըշհացն անմահ ոչ շոհեցի.

Հոյլք ադահաց սպրին ՚ի հուր՝
 Ըստ խնդրողին զկոմթ մի ջուր,
 Զի ոչ ետուն աղքատին աստ,
 Ըստ իրաւանց չտռնուն եւ անդ։
 Եւ ոչ երբեք ցանկան ջանալ
 Ըզքարեկամը ըստանալ,
 Կ յանիրաւ մամսնայէ,
 Թէպէտ լսեն միշտ ՚ի Տեառնէ։
 Թարց գթութեան ասի հաւատ՝
 Դի անկենդան եւ ոչ հիւանդ։
 Կան ամբարեալ ցորեան տուատ,
 Տան աղքատաց եւ ոչ մի հատ։
 Տէր գթութեանց նոյեա ՚ի յիս,
 Եւ ողորմեա բազմամեղիս։
 Հան զրմբոնեալը ՚ի չոր ախտից,
 Եւ աղտոնեա յորոդայթից։
 Ոի օձն չար ադահութիւն
 Թափեսցէ յիս մահաբեր թիւն,
 Հրազդուրել ՚ի դողութիւն,
 Եւ յանիրաւ զըրկողութիւն։
 Ոի գողութիւն է չորեաց չոր,
 Չար քան ըդնա առնուլ կաշառ,
 Կոշառակուրծ եւ վորձահատ՝
 Եւ անօրէն եւ անհաւատ։

Վնոխակալ և գլուխառատ

Պահեան զիս միշտ ժիր և ղդաստ .

Մի կոչեցայց՝ ծառայ չար վաս ,

Այլ մըսերիմ և հարազատ :

Պաշառանօք մաքուր Մօր քայ

Մորիամու կուսին սբրբոյ ,

Տուր ինձ մերժել զաէր ոսկւոյ ,

Պահել զօրէնսդ գերայարդոյ .

Դեր քան զարիի փոյլեալ լուսով՝

Աբրբոյ Խաշիդ ամենագով ,

Յորդ արտասուօք անյագ սիրով՝

Երկրպագեմ սուրբ հաւատով :

Որոյ շնորհիւ սկահեան զիս Տէր

Ի չար նետից միշտ անովեհեր .

Բուժել յախտէս այս մահաբեր ,

Վեալ 'ի մարմնի անընչառէր .

Հայցմամբ Փրկչիդ Կարապետի ,

Հրաբուն հոգւոց համեմատի ,

Սուրբ տատրակին յանապատի՝

Արիացո զիս 'ի մարտի :

Չընաշխարհիկ ունել ըդլարս ,

Ոչ ստել զոզչոյն 'ի ճանապարհո .

Քանզի մինչդեռ կամք 'ի մորմնի՝

Եմք 'ի հովտէս անկեալ յու զի :

Վի սիրեացուք ըգկենցաղցոյն՝

Ոլոր խոտորեն ըզմեղ յուղոյն.

Սիրել զաշխատին և զբատացուած՝

Ծշնամութիւն է առ Եպոտւած :

Դերերջանիկ և մաքրասուն

Բերոյ խաչիդ վաղահասուն,

Ի քարկոծման անձին պահուն

Տեսանողին ըզբեղ կանգուն :

Որոց հայցմամբ ամենառառ

Տուր գլխութիւն հիգոյս ժըլատ,

Զի ըստացոյց տալով ցաղքատ՝

Անդ բարեկամօ ինձ հարազատ :

Լուսուորչին մեր բազմերախա՝

Ճիր մշակին քոյ քրտնաշխատ,

Որոց հայցմամբ զիս անարտա

Պահեամ ՚ի ուր՝ յօյս՝ և հաւատ :

Օտղահութիւնն յինէն վանեա

Ընդ զթութեամբ զիս պահպանեատ :

Զվաշին տալով ոսից ՚ի կոխու,

Որոց ինդքենն տաց միշտ ՚ի փօխ :

Եռաքելոցդ անբատացուած՝

Պընդեա զիմյօյս առ քեզ Եպոտւած :

Ի ուր ընչից մի մասնեցոյց

Հոգւով մաքմառ ՚ի չարին ցանց :

Ո՞ի թողուր զիս առնել երգու մի
 ընդդէմ ահեղ պատուերի քում.
 Դաստաստանիդ զերկիւղ և դող
 Արկ Տէր զինեւ՝ մի եղեց գող.
 Հայրապետացն յոգնահանձար
 Որք հորդեցին մեղ ճանապարհ,
 Տուր ինձ կռուել արիաբար,
 Զագահութիւնն վանել ՚ի տար.
 Տորամերժեա յինեն ըզօուտ,
 Զի խօսեցաց ու զիղ և զուտ.
 Եւ մի բնաւ զոք մասնեցից՝
 Քոյդ մասնցին հանգունակից.
 Շգնաւորաց և միանձանց՝
 Անրնչասեր մաքուր անձանց,
 Հայցմամբ նոցին արա ինձ այց՝
 Առ կարօտեալս լինել զըթած.
 Աւնողն անյագ սէր արծաթայ
 Գանձէ անշէջ զհուր հոգւոյ.
 Ըստ երգողին՝ զուր խըռովիէ,
 Եւ ոչ գիտէ ում ժողովիէ.
 Առ րբ կռւսանց ջահազգեստից՝
 Պարկեշուռահեաց և ըլլաստից,
 Հայցմամբ նոցին ջընջեա զիմ բիծ,
 Արա նոցա զիս դասակից.

Տնուր ինձ խընդրել զարբայութիւն ,
Սիրել յաւելու զանընչութիւն ,
Զի մեծութեանըն ցանկութիւն ,
Ետք բազումն ի փորձութիւն :
Օի սերաստէան աղահութիւն
Եւ ընդհանուրութափէ ըզթօյն ,
Եւս առաւել ի մեծաստունս ,
Առ վարդապետ և երիցունս :

241. Ո յան սցնորիկ յետ ամենից
Յիշատակել ոչ արգելվց
Զամանս յագահ քահանայից
Տիրեալք յախտէս համեմատ ինձ :
Վեկեալ յերկիր պանդխտական
Շըրջագայեն զերգ մաւրացկան ,
Մինչ հասանել ինքեանց վախճան
Կոմ ամուսնոյն անխղճական :
Յորմէ որբան մեղք յառաջ գան՝
Յիշել երբեք ոչ է պատկան ,
Ընթերցողիդ յանձնեցի զայն ,
Եւ դու յանձնեա նուրբ մոտածման :
Դոչեմ առ քեզ ամենակար ,
Զիս ի յախտէս պահեա ի տար .
Մի սիրեցից յիմարաբար
Զօձըն խայթիչ թիւնապատար :

ՎԻՃԱ և յիս որպես վիսմին .

Եւ աղատեան նըման նըմին .

Աւ բարերեան յախտես յայն կէտ՝

Զալեկոծեալս նըմին հանդետ .

Կիալ յաշխարհիս յոյս անարատ .

Եւ յապտղայն անդատապարտ .

Եւ քեզ ընդ Հօր և ընդ Հոգւոյն

Երդել յաւետ ըզիառա անհատ .

ԶՆՆՈՒԹԻՒՆ ՎԵ ՑԵՐՈՐԴ

Յազագու Արկանցը թեատրու ,

227. ԵՐԵՒ ԿՇԱԵԼՈՒ ԸՆՎՄՈՐՍ ԱՆՁԻՆ
ԸՆԴ ՎԱՐՍ ՈՐԴԵՍ ԱՆՏԱռԱԿԲԻՆ .
Եւ ոչ միայն համակրչիու՝
Այլ քան ըղիս գտայ արբշիու .
Որդի անմիտ և անխորդատ՝
Արբշիու ըրուայլ և ապիրատ .
Քարերարին երախտամու ,
Եւ ապատամբ քարեգութ հօր .
Օք ոչ միայն չեմ հարազատ ,
Կա և ոչ իսկ ծառայ նուաստ .
Գոնզի որդին պատուէ ըզհայր ,
Ծառայն լինի կամակատար .
Օյնչ շահ է ինձ որդի կոշիլ .
Անմըտաբար ՚ի քէն փախչիլ .
Կամ անուանիլ ծառայ ըզգաստ .
Կամ անզգոյշ և անպատրաստ .
Որոյ նման և համեմատ
Գոշեմ առ քեզ Տէ՛ր գլժառատ .
Եյոսս քո դիմեալ զղջմամբ՝
Ասեմ մեղայ՝ միշտ հառաջմամբ .

Երդարեւ իսկ ոչ եմ արժան
Թշուառականս որդւոյ անուան,
Զի գլխութեանդ անչափական
Գորի յաւետ զիս պարտական։
Թամածեալ հոգւով առ քեզ կոչեմ,
Ոզբամ, կոծեմ, լոմ, հառաչեմ,
Զանհուն մեղանս իմ ճանաչեմ,
Ներկայանալ քեզ ամաչեմ։

Որ բարձրացար վասն իմ ՚ի խաչ։
Դարձո զմայեալս հովիւրդ քաջ,
Անառակիս Ել ընդ առաջ,
Որ ոչ կամիս մահ՝ ոյլ ըզդ արձ։

Որ թաւալիմ անզըդական
Խմոր թիւնս որսկէս անբան։
Հան ՚ի գըրսյս անդընդական,
Ած զիս ՚ի կեանս անեզրական։

Եսուր վիմին անշընչական
Բղխել վրտակս երկուսասան։
Քարացելսյս նըմին նրման
Տուր արտասուս յորդահոսան։

Ո՞ւզ յերկինս և առաջի
Հօրրդ գլխած բազմերտիսի,
Ըստ վասնազին գանձն հայրական,
Սովութեալս հացիդ անմահական։

Որ ընկալար նորին ըզդ արձ ,

Ընկալ և զիմս հայր դիմութեանց .

Տուր ինձ ունել բառ միանձանց՝

Զերկիւղքո ոուրբ որպէս ըզսանձ .

21. Քանզի կամաւ եղէ գերի

Գարշ և տնյագ որովայնի .

Որպէս զըմսիք և ծակ կարառ

Ու շատանայ նոցին սարաս :

21. Օի ըզպաշտօն անեղ Եին

Տամ գարշելի որովայնին .

Ողբայ Պօղոս վասն իմ անձին ,

Եւ թըշնամի կոչէ Խոչին :

Քանզի առէ իմ նըմանեաց

Որկորաժէտ շուայտ անձանց ,

Որոց Աստուած է որովայն ,

Եւ փառք նոցա ամօթն ունայն :

21. Երդարեւ է որկորաժէտ

Քան զհեթանսս յիմար անպէտ .

Զի նա պաշտէ զարծալթ զսսկի ,

Սո ըզբսակ ապաւ առի :

Առ անդ բանիկ համայն մեղայ՝

Բերեալ առ մեղ նախկին շնորհայ .

Զօրս ետ ճաշել օձն ՚ի պլաղոյն ,

Որովք առ մեղ սփռեաց ըզթոյն :

Են մեզք բազում որք կան գաղտնի ,

Սակայն այս ախտ է միշտ յայտնի .

Այս որկրամոլ ՚ի սեղաննի՝

Թարց գոհութեան ուտել կամի .

Այսն սարաս ՚ի վտիճաննի

Թողեալ զսեղանն բազմականի ,

Նա տակաւին կայ ՚ի ջանի ,

Եւ նոր ուտել ըսկրսանի .

Օ անկարգ պատառն առ եալ թաթամբ՝

Զայն ՚ի քերան միոէ մտաւամբ ,

Եւ մինչեւ է ըղնա ծագեալ

Ունի ըզնորըն պատրաստեալ :

Են որկրամոլք թէ պէտ խօսուն ,

Բայց բնութեամբ իբր անասուն .

Զի ծառ այողք որովայնի

Չեն ՚ի համար բանականի .

Օ ի սիրո շուայտ անըզզ օնի

Է օթարան լեզէօնի .

Ի ծով մեղաց նա հեղձանի

Զօրէն խոզիցըն անբանի :

Դարձեալ որք կան շուայտաբար

Սասանայի ևն երիվար ,

Որոց վտան և Եսայի

Ասէ՝ Են միս և ոչ հոգի :

ՊՀ. ԵՅ որկրամոլ արքշիռ շուսցոյտ
 Փոյթ անկանի ՚ի մեղաց կարթ .
 Արդ թէ որպէս և թէ զիսնրդ՝
 Համառօտիւ բերցուք ՚ի յայտ .
 Եկեր Եւա նախ ՚ի պըաղոյն ,
 Եւ ետ ուտել նախոկին մորդոյն .
 Անեծս առետոլ ՚ի յԱնեղեն՝
 Ի վայր մահու վարեալ եղեն .
 Եմանապէս որք ոչ պահեն՝
 Ըզպահս ոռւրբ՝ այլ քամահեն .
 Են անիծեալք ՚ի յԱստուծոյ ,
 Եւ արգելեալք յեկեղեցւոյ .
 Երկրորդ և ՚Եց եղեւ պատրեալ
 Որ վըկայիւր գոլ կատարեալ ,
 Զանփորձն արքեալ և մերկացաւ ,
 Ի քամ որդւոյն ծանակեցաւ .
 Ոչ ըստ Նոյի որ անփորձ էր ,
 Այլ որ յաւէտ է զինեսէր՝
 Փոյթ մերկանաց յանձառ փառաց ,
 Եւ նըշտակ լինի դիւաց ,
 Երրորդն Ասվո քաջ և արին
 Անմասն գործոց սող ոմային ,
 Զարդարն առեմ յաղթեաց զինին
 Եւ ետ գործել զանցիշելին .

Եղեւ խըստ որդւոց մարդկան .

Զի մի լիցին յանձնապաստան .

Այլ մանաւանդ յառթէ . մեղաց

Զգուշութեամբ կոցցեն ՚ի բաց :

Չորրորդ Եսաւ այսու ախտիւ

Կորոյս ասէ՝ զիւրըն պատիւ .

Զանդրանկութին ընդ օրհնութեան

Ետ և էառ նա զոսպեաթան .

Ենդրանկութիւնն մարդկան սեռի

Ե չառնելն ինչ բատ անքանի .

Նա վաճառէ ոսպնաթանի ,

Որ անասնոց հաւասարի :

Եսկ հինգերորդ ՚ի խրախութեան

Եւ Փարաւոն մոլի արքայն ,

Զխահարար իւր ՚ի բանոէ

Եհան և ետ կախել զփայտէ :

Որ միանդամ շուայտանայ՝

Քան զանտառունս անմլուսանայ ,

Եւ ՚ի գործելն անգիտանայ ,

Ուրախ առնէ նա զսատանայ .

Եւ վեցերորդ Աբիսոզոմ՝

Անագորուն և անողորմ՝

Սպան զԱմօն ՚ի խրախութեան՝

Ըստ Կոցենի եղբայրասպան :

Չասեմ զԱմօն գոլ անարժան ,
 Բոյց սլարսաւեմ զայն խրախճան՝
 Որ է առիթ ըսպանութեան ,
 Եւ սոսպալիչ սլարկեշտութեան .
 Եօմներորդ՝ Հողեփեռնէս
 Ախտիւ այսու բառնի յերկրէս .
 Արդ զինչ եգիս նա 'ի զինւոջ՝
 Եթէ ոչ մահ ձեռամբ կընոջ .
 Ոք ՚ի զինւոյ լինին տիրեալ
 Անշնչանան որպէս մեռեալ,
 Հողեփեռնեայ համաքատակ
 Տկար կանանց լինին կատակ .
 Եւթերորդ՝ և Արտաշէս
 Արար հրաման անկարգտպէս .
 Եւ մինչ լուաւ թէ ոչ է ծէս ,
 Առեաց զինի իւր զԱրթինէս .
 Ի զինարբուս զեղլս խնձոյից
 Յասուկին ինքեան բղջախոհից .
 Արբեալն անմիտ բերէ 'ի տես՝
 Որպէս արբշիւրն Արտաշէս .
 Եներորդ՝ անագորուն
 Չար Հերավդէս ժանտաքարոյն .
 Գին կաքաւման գարչ պղծուհւոյն
 Ետ ըզգլուխ սուրբ ամերդւոյն :

Քանզի սեղոն անպարկեցոից

Ե գուք լորեալ որոդայթից .

Չի ամենոյն անկարգ խրախճան

Պոշի դիւաց քան թէ մարդկան :

Ուր ոչ խօսի զագւաց ինչ բանս ,

Այլ թշնամանս և բամբասանս .

Ուր ոչ զԱստուած փառաբանեն՝

Անդ դասը դիւաց կայթեն պարեն :

Օի ոչ երբէք յիշէ սուրբ գիր ՊԵԶ .

Արդար անուամբ զանձինս արբշիռ :

Այլ աղօթկեր ՚ի պահս ժիր ,

Չանձանց ասէ գոլ գերլնտիր :

Քանզի ասէ սուրբըն Ենօք

Հաճոցացաւ Տեսան պահօք :

Եւ Եղիսս հրեղէն կառօք

Ելեալ յերկրէ յերկինս փառօք :

Խոկ յետ անկման վայրէն փառաց

Չաւուրս հինգ Ագամ պահեաց :

Եւ ընկալու ձոյն աւետեաց

Մարդեղութեան բանին կենաց :

Պահօք և Կոյ Հաճոցացաւ :

Ե հեղեղոց ջուրց ապրեցաւ :

Եւ Աբրահամ ընդ հրեշտակաց

Հիւր ընկալու զմորդին Աստուած :

Վ. Ա պահօք մեծն Մովսէս

Զկենսատուն հանուրց ետես .

Պահօք մանկանց ՚ի հընոցին

Ոչ այրեցաւ մաղ մի նոցին :

Եւ Դանիէլ մէջ յառիւծուց

Կապեաց պահօք բերանս նոցունց .

Ի վոր կիտին պահեաց Յօնան ,

Եւ Տէր ըզնա արտաքս Եհան :

Պահեաց Նինուէ պահօք մեծու ,

Եւ Տէր նըմա սղորմեցաւ ,

Պահօք Դաւիթ քուրձ ըզգեցաւ .

Եւ մահն ժանու յետս դարձաւ ,

Պահօք և Յօր արդարացաւ ,

Համբերութեան հոյր կոչեցաւ .

Պահօք լուան ծընողք Կուսին

Զլուր ծննդեան Յօր Յիսուսին :

Վ. Ա պահօք սուրբ Յովհաննէս

Արժանացաւ շնորհաց պէսպէս .

Ի Յօրդանան գետ յացանապէս

Զազաւնակերպ հոգին ետես :

Եւ միլրուաց զԱրքոյն փառաց .

Լուաւ ըղձայն Հօր ՚ի բարձանց .

Վասն Փրկչին՝ սո է սոաց

Գառն Աստու ծոյ բարձող մեղաց :

Ուրով բնութեամբ քանիցն կենաց ՊԼ.2.

Ամենասուրբըն ՚ի մեղաց :

Ըգբառասուն աւուրս պահեաց :

Որով ըզչարն յաղթահարեաց :

Եպա պահել ըզմեզ ուսոյց :

Եւ զօդտութիւն նորին եցոյց :

Ու այսն այսու լինի ՚ի բաց

Ի մարդկանէ՝ որպէս ասաց :

Եմաչեսցեն անձինք շուայտ

Որ ոչ պահեն պահս անարատ :

Չի թէ պահեաց անմեղն անպարտ :

Դու զիանրդ ոչ ով պատժապարտ :

Եպյտ է զի չես ծառայ նորին :

Այլ քըսակի ասլտուառին :

Փոխսիս մահուամբ ՚ի ըստորին :

Յորում քիմք քոյ մանգահարին :

Դոչեմ առ քեզ Միածին Ճօր :

Չիս ՚ի յալեաց արա անդորր :

Մի զերդ գաղանս անքանաւոր

Պարարեցից զանցագ սրկոր :

Շնորհեան ինձ Տէր ըղգաստութիւն :

Ասել զանկարդն արբեցութիւն :

Եւ ՚ի յառնել յառաւօտուն :

Մի հետեւող գտայց ցըւոյն :

Օի մի արժան Եղեց վայի՝

Զոր յայտնապէս տայ Եսայի ։

Վայ ըմպելեաց սիրահարի ։

Զի զանազան յախտըս սահի ։

Սիրաք ասէ՝ զինի բազում ։

Յարուցանէ ըզկօրծանում ։

Արբեալն ՚ի մէջ ծովու թըմրեալ՝

Դէկաւարի նման քընեալ ։

Որ ՚ի յախտէս լինի գերեալ՝

Անշնչանայ որպէս մեռեալ ։

Ուստի Սիրաք ասէ առ այն՝

Ըուայտութեամբ բազումք մեռան ։

Օի ուր ասէ արբեցութիւն՝

Ե՛ անդանօր անկարգութիւն ։

Եւ ուր տիրէ գարշ մոլութիւն՝

Չէ՛ անդանօր իմաստութիւն ։

Օի գիրացեալ յորովայնէ

Իմաստ ինչ նուրբ ոչ ելանէ ։

Ախն ըմպելեաւ և կերակրով

Նուրբ իմաստից կըրէ ըզսով ։

Աւ և անկարգ արբեցութիւն

Բերէ ՚ի մեզ ըստըկաւթիւն ։

Արբեալն ոչ փարթամասցի ։

Այլ և կարօտ լիցի հացի ։

Եւ ըստ բանի ձողովողին՝

Ե յոյժ քաղցր քուն դործողին՝

Զի յղիութիւնքըն մեծատան

Երբեք նընջել նմա ոչ տան։

Օ ի որկրամոլք յաւէտ ջանան

Վրեսուլ զիւրեանց գարշ զորովայն։

Ասէ Ովսէ վասն նոցին՝

Թէ կերիցեն՝ մի յագեսցին։

Երգել ասէ ըղճաց մարմնոյն՝

Մի լմնիցի հըզօրագոյն։

Զի ապատամք գտեալ հոգւոյն՝

Առնէ ըղնա կարի նըկուն։

Որ փափկակեաց սլնուցանի՝

Ըզծառայ իւր մանկութենէ։

Ցետոյ գտեալ զայն ապատամք։

Ըսկանի ցաւիլ զըզմամք։

Երգարն ուտէ ըզկերակուր

Ճանաչելով զչափ անձին իւր։

Խոկ ամպարիշոք ուտեն անկարդ։

Եւ փորք նոցա մնան անյագ։

Եղանէ թշուառ գինեսիրաց

Որք մոռանան ըզչափ իւրեանց։

Որով լմնին լքեալք ՚ի բոց՝

Եյընտանեաց և սիրելեաց։

Երդ ում է վայ և ում տանջանք .

Ում վըրդովիմաւնք և դատաստանք .

Ում չարութիւն և ում վարանք .

Ում տարապարտ վելք անձարակ .

Ես և ոյր են աշք կապուտակ .

Եւ այլ ինչ ախտք բազմատեսակ .

Են այնոցիկ այս ամենայն

Որք ՚ի գինւոջ կան յամենան .

Վ այ աստանօր ինձ ճառողիս .

Կոյն մոլութեան հետեւողիս .

Որ ՚ի ճառելի իմում՝ ճառիմ .

Եւ ընդ նմանս իմ պարսաւիմ .

Վ յեց որք ինդրեն յօղեաց օղին .

Զանցը գինի և ոչ զյոռին .

Որք զըմպելիս ունին սոյնպէս .

Անդ է խրախճան մեծահանդէս :

Վինչ գտանեն զոր ցանկային .

Զախորժ իւրեանց որովայնին .

Վլձուեն զայն տուն գոլ արժանի

Սուրբ օքհնութեան և սղջունի :

Ուր գըտանեն զառիթ մահու .

Կոշեն զայն յարկ Աբրահամու .

Ըսկանին կեղծաւորել

Որով առցցեն զինքեանս սիրել :

Ու դըստանի ասեն այլ տուն
 Ձեզ համեմատ յար և հանդոյն .
 Առ բնդհանուրըս ողսրմած ,
 Եւ մանաւանդ որբ անանկաց .
 Դ անսն լինել առտակասպաս ,
 Զի դըսցեն կեր որկորոյն գարշ .
 Եւ ոչ լուսն զայն որ ասաց՝
 Ընկեա ըղհոգս քո առ Ազառած .
 Խմասութիւնըն գերապանձ՝
 Ըզդոց լերուք ասէ անձանց ,
 Գրոցէ անկարգ շուսցութեամք
 Եւ գարշելի արբեցութեամք .
 Եւ աշխարհի ունայն հոգօք
 Ճաներանայցեն սիրտք ձեր նորօք .
 Յանկարծ հասցէ ձեզ որսգայթ ,
 Ըմբլունիցիք 'ի մահուն կարթ .
 Այլ ես նըման ծառային չար
 Ասեմ Տէր իմ յամե՛ 'ի գալ .
 Ըսկանիմ շուսցունալ ,
 Աւտել , ըմպել , և արբենալ .
 Տէր ծառային այնմիկ գայցէ
 Ի ժամաւ զար ոչ գիտիցէ ,
 Եւ 'ի մարմինյն զադին հանցէ
 Ընդ անհաւարս գասեցէ .

Վանզի հընոց և սյր շուայտ
 Են մի բնութեամբ և համեմատ .
 Մինն յաւետ խընդրէ ըզփայտ ,
 Միւսն գինի և կեր սլարարտ .
 Ոինչ դըտանեն զայնս առատ ,
 Ըզբոյ սաստիկ ածեն ՚ի յայտ .
 Մին չիջանի և ցածանայ՝
 Ցորժամ փոյտի կարօտանայ .
 Ոիւ սն պահօք զգաստանայ ,
 Վարէ յանձնէ զստանայ .
 Չի արդարոց պահք և աղօթք
 Դասուց դիւաց են հալածօղք .
 Օյր օրինակ բորբոքի հուր՝
 Մինչ նիւթ սլարարտ գացի ընդ իւր .
 Հրոյն ցանկութեան մարդկան սեռի
 Տայ բորբոքիլ անկարդ գինի .
 Այր որկրամոլ նըման ժանկի
 Ալականէ զանդ և զայդի .
 Չերդ մանկըտւոյ աւազակաց
 Որբ կան զօղեալ յանկիւնս տանց .
 Օի զաղխեալ գուրս տանըն բացցեն ,
 Չընկերս իւրեանց ՚ի ներբո ածցեն .
 Վանզի որկորն համայն մեզոց
 Ե դուռն անազիս և մշտարոց .

Վ. Հ. Նըման անսանձ ձիոց ,
 Եւ իրքեւ նաւ առանց թեւոց ,
 Տարաբերի նա ՚ի հաղմոց ,
 Այս է յանկարգ գործոց իւրոց .
 Օ. ի որկրամոլ և շուայտ այր
 Ե քան ըզդայլ կարի վասթար .
 Թէ որկրամոլ ասի ըզդայլ ,
 Բայց մերթ կարէ անսուազ կետլ .
 Աս ոչ գիտէ թէ զինչ է ծոմ ,
 Որկորամէտ երկրորդ Եղոմ .
 Զի այր շուայտ անգղէ և ցին ,
 Դիմէ ՚ի գէշ նման նոցին .
 Վ այ ծառայի շուայտ արբշխ .
 Գիտեմ և զայն որ ասէ գիր .
 Որչափ Եղեւ աստ ՚ի գլուգանս ,
 Այնչափ առնու և անգ տանջանս .
 Թէպէտ լուսյ յառաքելոյն
 Ըզրան վասն անյագելոյն .
 Եւ զոր ասացըն իմանամ՝
 Թէ մի տանիք մարմնոց իլնամ ,
 Բայց յիմարեալ անձն իմ հաճի
 Խընամագութ լինել կարճի .
 Տամ սկարարել այնմ հարճի ,
 Որով և կեանիք ամկեռով կարճի :

Մինչ նախագահ լինիցի կին .

Ե առն իւր պատիժ կըսկին .

Ի պարարիլ և գարշ մարմնոյն՝

Այնի կըսկին պատիժ հոգւոյն :

Օ ի աստ առնէ ըղնա յիմար ,

Մասնէ հրոյն անդ մշտավառ ,

Վասն այսորիկ արբեցութիւն

Յիմարութիւն կոչի հոգւոյն :

Ու պէտ ինեղրի դարման մարմնոց

Սակո օգտի կենաց մերոց ,

Բայց զայն սակաւ՝ ոչ չափազանց ,

Որպէս ոմն բարւոք ասաց :

Պարտական Եմ խըղձալ ՚ի նոտ ,

Եւ ոչ ծառաց լինել նըմա .

Յայնժամ ծառաց լինի փորոյն՝

Մինչ տայ անշափ կեր որկորոյն :

Պ28. Արդ վերստին վասն դինւոյ

Իմ կոչեցեալ օձին թիւնոյ ,

Մահաղեղին շիկագունոյ՝

Զօշտրակէ չարին հընոյ ,

Կամիմ ճառել փոքր ՚ի շատէ ,

Բայց յոյժ սակաւ բան ՚ի շատէ .

Զի առողին փոքրըն շատէ ,

Չառ օղն անշահ կայ ՚ի շատէ .

Եիւրատեսակ և յոզնաղան

Կերպիւ տիրէ որդւոց մարդկան :

Առնէ այս ախտ զսիրազս ինքեան :

Ողորմելի թշուառական :

|| մանք անկեալ կան 'ի կըսպակ

Մոռանալավ զիւրեանց ըղհարկ .

Անդ զօրն 'ի բուն մնան գաստրկ .

Յորում վասնեն հօրն ըղվաստակ :

|| մանք երեկցս դիմեն 'ի առւն

Ըստ գազանացըն կռուասուն .

Ոքակ զանքանս թմրեալք 'ի քուն՝

Զուրկ յաղօթից առաւօտուն :

|| մանք այնքան լինին տիրեալ՝

Մինչ 'ի բազմաց ասին մեռեալ .

Ոմանք այնչափ լինին արբեալ՝

Մինչ 'ի խօսից լինին կարկեալ :

|| մանք արբեալ տան ըդիշոց .

Քերանք նոցին դուրք դըժօխոց .

Եւ զոյս առնեն յուտելն ըղհաց՝

Հոտեալ քերանք արբեցողաց :

Այլ և ոմանք յարբեցողաց

Արբեալ լըլին յայտոց դիւաց .

Աշխատ առնեն ըզբահանայն՝

Զի կարգացէ զաւետարան :

Այլ և սմանք ՚ի սեղանին

Գրաւս տրկեալ ըմզեն զգինին .

Մերթ որպէս շուն փլսխեալք լինին .

Եւ զայն ՚ի մէջ բաղմականին :

Ոմանք տրբեալ լինին կակազ .

Ի տեսողաց ծաղք և տընազ .

Ոչ ովատահմամբ այլ հանապազ՝

Խօսին ըղբանա այլստարազ :

Այլ և սմանք նենգաւ վարին՝

Մինչ տան յաճախ բարեկամին .

Կամ այպանել ըղնա կամին ,

Կամ գողանալ զխորհուրդ նորին .

Ազքատն արբեալ լինի հարուստ

Որպէս շառեալ ինչ ՚ի յայլուստ .

Ունիմ տաէ այնչափ ապրուստ .

Ուկի արծաթ ազնիւ հաղուստ :

Ադահն արբեալ առտատանայ ,

Եւ մեծամեծս խռոտանայ .

Մինչ սթափիի տալ մոռանայ ,

Եւ զխոստացեալըն ուրանայ :

Այլ սմի արբեալ զինքն գովիէ .

Ոմի զծընողս իւր նըղովիէ .

Խոկ սմի արբեալ իսկոյն լրուէ .

Ոմի անպատշաճ բանըս ճառէ :

Վ. Ա սմն արքեալ Ժանտակոկորդ
Երդնու ՚ի խաչ և ՚ի Հաղորդ .
Եւ որպէս շուն անամօթխած
Դառնաց անդքէն յիւրըն փոխած .

Վ. Ա սմն արքեալ կայթէ ովարէ ,
Ոմն հրացան առեալ լորէ .
Ոմն յոտին կալ ոչ կարէ ,
Եւ սմն ըզՏէր տանըն վարէ .

Արման սոցին թէպէտ անքաւ
Գոյր և հնար գրել կարգաւ ,
Շայց զայսքանեացս ասասցի բաւ ,
Ըստ որում և ՚ի վեր եգաւ .

Վ. Ա մահ արքայ յաւիտենից .
Աստուած հանուրց Տէր Բոլորից ,
Կերող՝ գթած՝ Երկայնամիտ
Եւ աներկբայ յոյս Ճշմարիտ .

Գոչեմ առ քեզ սրտիւ Բոլոր՝
Մըշտահարուստ Տէր թագաւոր ,
Անեղ ծընունդ անեղի Հօր՝
Ամենակար ամենազօր :

Հայցմամբ Մօր քայ սնարասոի
Արողի լուսոց ՚ի յարգանդի .
Միջնորդութէսմբ Փոյտին կենաց
Յօրում կայիր բաղկատարած :

Եւ մաղթանօք յառաջընթաց
 Կարապետի Բանիդ կենաց .
 Աղաչանօք սուրբ Պլատին՝
 Համայն սրբոց քոց անդրանկին .
 Երիաջան ծառային քոյ
 Լուսատուին մերոյս հոգւոյ ,
 Արթուն անուն հոյրապետին՝
 Բաղմաջարչար նահատակին .
 Տուր ինձ հոգի ըզգաստութեան ,
 Սէր հանձարոյ և գիտութեան ,
 Ոչ հետեւիլ շուայտութեան ,
 Եւ գարշելի արբեցութեան .
 Երկ Տէր զինեւ Երկիւզ և տհ ,
 Միշտ անմոռաց ունել ըզմահ ,
 Միրել ըզքաղզ , զծոմ , ըզպահ ,
 Յերանութեան մնալ անտահ .
 Եւ խղճալիս արա խղճող ,
 Որսվայնի կալ անխորճող .
 Մի եղեց կեր անշէջ հրայն
 Տալով ըզկեր գարշ սրկորոյն .
 Պահեա զիս Տէր վարոք սոյի ,
 Պարկե շտութեամբ գանիելի .
 Եմել պահօք քեզ հաճելի՝
 Ըստ Մալուեսի և Եղիսայի .

Յիշեցն Տէր մըսաց իմաց

Զվարու մայրու ծառ այից քոց .

Ճգնաւորաց՝ հարցըն ոլորոց՝

Համանմանեաց դասուց վերնոց .

Յէլ պէտ վարիլ նոցին յարմար

Անմարթ է ինձ և անյարմար .

Յորաց միայն ինձ գաղափար

Վռեալ կացից պարկեշտաբար .

Փոխան նոցին գոլոյն ՚ի քաղց՝

Մի կրեցից զորկորոյն աղց .

Փոխան նոցին ծարաւ գոլոյն՝

Չեզէց երբէք սիրող գինուցին .

Փոխան գալար խոռ բանչարոյն՝

Տող չտփառոր ըզկեր փորայն .

Եւ փոխանակ վարուց նոցին՝

Խղճք իմ հաճոյ քեզ եղիցին .

Այլ և մաքուր հայցմամբ նոցին

Գառնեցն Տէր զիս ընդ նոսին .

Եւ ընդ վերին զօրաց հրարուն

Փառք քեզ ընդ Հօր և ընդ Հոգւայն .

ԶՆՆՈՒԹԻՒՆ ԵՕԹՆԵՐՈՐԴ

Յաղագ Բաղախահովեան :

ՀՃԴ. **Տ**եք ապաւէն՝ կեանք իմ և լոյս,
Անօխակալ Փրկիչ Յիսուս .
Արհատելոյս աներկրաց յոյս ,
Եւ դարձուցիչ մոլորելոյս .
Որ զամենայն ծանրաբեռինս
Կոչես սիրով և ըդդերիս .
Զնուր աշխատեալք եկայք առ իս՝
Ուր հանգստեան ունիք կարիս .
Եւ այլ ուրեք քաջողերես ,
Զիմնմանիս առ քեզ քերես .
Եւ այն բան քոյ յուսադրէ զիս ,
Յէ ոչ մերժեմ զեկեալն առ իս .
Վստահոցեալ անսուտ խոստման՝
Դիմեալ առ քեզ գամնորոգման .
Զիս ՚ի յախանէ գարշ գիճութեան
Արա ազաս Տէ՛ր գթութեան .
Հուր ցանկութեան ափրեալ ինձ արդ ,
Համայն քարեաց առնէ անզարդ .
Եւ վավաշոտ օձն այն քարք
Սպանանէ զիս հայեցմամբ :

Բատ երջոնիկ երից մանկանց
Գոշեմ առ քեզ բազկաստարած .

Հոյցեմ և ինձ արասցես այց՝
Անյիշտչար ներող գըթած :

Օյրս ՚ի հրայի բարելական
Ազտաեցեր Աստուած և Բան ,

Փրկեա և զիս նոցին նըման
Ի կայծականց դարշ ցանկութեան :

Որովէս որսորդ միշտ ուռի կանաւ՝
Եւ սատանաց շամբուշ կընաւ .

Մի թողուր զիս կարթիւ կորզել .
Եւ ուռի կանաւ իւրով ձըգել :

Իւրեռեա զմիտս ՚ի քո երկիղ .
Կոլ օրինաց քոց ՚ի շաւիղ .

Չտալ կնոջ շրթանց տեղի .
Որ դառնանաց քան զեզի :

Եւ քանզի միտք անիմաստից
Երթայ ըզհետ անհամեստից .

Ոչ երկնչի ՚ի կայսերաց ,
Եւ ոչ խորշի ՚ի տըգեղաց :

Այր բղջախոհ և վավաշտ
Է դարշելի գէշ ժահահոտ ,

Յորմէ հրեշտակ եին խորշէ՝
Քան ՚ի նեխեալ զազիր գիշէ :

Ալրաք առ այս բարեպ ասաց
 Վասն անհամեստ լըկտի կանանց .
 Թէ Են իբրեւ կու զըռեհաց .
 Կոխել արժան յանցաւորաց .
 Ես և կոչի ՚ի յիմաստնոյն
 Կինն անպարկեցա մահ դառնադոյն .
 Կա է հարուած եղիպատկան՝
 Որ զկենդանիս համայն ըսպան .
 Եւ որ ըզբող ոընաւցանե՝
 Համայն զինչս իւր կորուսունե .
 Զի գարշութիւն նա և զինի
 Բառնաց ըզբիրա բանականի .
 Որպէս ասէ սուրբն Յովհանն
 Քոջ ըտբունին Ուկեբերան .
 Փորթամութիւն հոգւոյն շնորհաց
 Բառնի յանձնել զալրագործաց .
 Եյր վավաշտ և աղտեղի
 Շնորհաց Հոգւոյն չունի տեղի .
 Ասէ Յուգաս վասն նոցին՝
 Են շոնչաւորք չունող զոգին .
 Եւ Յօր վասն չարեաց չարին
 Խնդրէ ասէ վոյր գիճային .
 Այն է ըզբիրա բղջախոհին
 Եւ վավաշտ գիճասիրին .

Վործ ալռափանաց խըթան չարին .

Եւ շընացողք գրաստ նօրին .

Ախտիւս այսու խըթեալ տանին

Ի հուր անշէջ յաւիտենին .

Օի թաթաւեալ արեամբ հանդերձ

Ի հրոյն անշէջ մնայ անզերծ .

Չար ցանկու թեամբ պղծեալ մարմին

Ասի հանդերձ վավաշ անձին .

Թէ սոյն հանդերձ ոչ լուասցի .

Զերմ արտասուօք պայծառ ասցի .

Անդ ՚ի յանշէջ գեհեան անկցի .

Յորմէ փրկիլ անկարասցի .

Տըս փանքն է ոձ ելիդորոս ,

Հ14.

Արակէս ասէ Խզիդ որոս ,

Ընդ որ սոզայ ՚ի նոյն վայրէ

Ընդ գարշ հոսոյն ծուխ ելանէ .

Արմին նրման յար և հանգոյն

Ասէ Դաւիթիթ սաղմասերդուն .

Թէ ճանապարհը առն վավաշ

Յամենայն ժամ պիղծը են և գարշ .

Ովոէէ վասն շընացելոց

Ասէ թէ են իբր ըզհընոց ,

Չորս պառնիկ միքորբոքէ ,

Եւ անդ զոգիս նոցին եփէ .

Դարձեալ նման է ծըծըմբոյ,

Եւ համեմատ լուցիւաց հըսոյ,

Որպէս ծըծումբն է ժահահստ,

Սըմին սարսա սցը վավաշոտ :

Նա լուցանէ հուր զերկրային,

Խոկ առ ըզհուր գմօխային,

Զորմէ ասէ և Եսայի՝

Թէ հուր նորս ոչ շիջանի :

Դ յողըլս իւր ողըայ առ այս

Սուրբ մարդուրէն Երեմիաս,

Զի գգեցողք գիրգ հանգերձից

Արկին ասէ ՚ի գիրկս աղըից :

Ե՞ս և Պօղոս Կորնթացւոց

Զանձինս պոռնիկ շուն գոլեցոց,

Եւ ոչ ժառանգ արքայութեան՝

Այլ պատճապարտ ՚ի յաւիտեան :

Եղտեղութիւն տղեղն լորեալ,

Գարց ցանկութիւնն է նետ տեղեալ,

Որ չեւ յարիւն մարդոյ հասեալ՝

Առնէ իսկոյն անշընչացեալ :

Վիթէ չիցէ յիմար արդեօք

Եւ կամ յանդուգն այնովիսի ոք,

Որ ծըսարէ ըղհուր ՚ի գոդ,

Եւ զայրամանէ լինի անհոգ :

Այնպէս ունայն է յիմաստից

Որ հուսկ լինի անհամեստից .

Զի հուր անշեղ է կին շամբուշ .

Յորմէ չե պարտ կու անըզգուշ :

Որ ցանկութեամբ հոսի ՚ի կին՝

Անդէն շրնաց յիւրում սրտին .

Ըստ տէրունեան անսուտ քանի՝

Որպէս ասէ ՚ի Մասթէի :

Ընդ զէմ որոյ միշտ անպատճառ.

Թէ պատահմամբ թէ կամակար՝

Հոյիմ ՚ի քորք թիւնապատար

Առնուլ հոգւոյս վերք չարաշոր :

Փրկեամ զիս Տէր նետից նոցին .

Որք ըզհոգիս խոր խոցեցին .

Անկեալ թողին զիս կիսամեռ .

Ըստ անկելոյն զթամ յիս Տէր :

Օյս ՚ի պիրաց տռողջացո ,

Զաւս իմ յաւէտ ըզդաստացո ,

Չհոյել երբէք յիրս անպատճան

Որ խոցոտէ զոգիս մարդկան :

Գեղեցկութիւն կանանց բողից

Զիւկ .

Է զինդ ոսկի ՚ի քիթ խողից .

Կա և Են շանց հանգունակից՝

Ըստ իմաստնց ուրումնն ասից :

Վրդարեւ իսկ նման են շանց՝

Որբ ու ունին յատուկ իւրեանց :

Չի էք նոցին ընդ հոյլ արուաց :

Արտք նոցա են ընդ բազմոց :

Հոյլք գիճառէր վավաշ անձանց

Ըստ ամեհի ձիոց անսանձ

Տեսեալ զգեղ լըկոփ կանանց՝

Դան արշաւ մամբ ՚ի նոցին յանց :

Էծ. Առ բբն Յովհանն Ռոկերերան

Ճառէ ՚ի բանս իւր խրատական

Չանմառութիւն որդւոց մարդկան՝

Որ գեղեցիկ կընոջ յանկան :

ԷծԱ. Կին գեղեցիկ և կին տրդեղ

Են երկորեան ասէ մի ցեղ,

Ըսյց մինն ունի ըզմորթ շբեղ,

Որ երեւի պայծառ ագեղ :

Յոյնժամ եթէ մըտօք քոյին

Ըսրձցես ըզմորթ մարմնոց նորին :

Խոկցին տչաց քոց երեւին

Չիլք ընդ արեամբ ոսկը ՚ի նմին :

Վրդ թէ նըմն սիրահարխո՝

Ու վրբիպիմ ասել մոլիս :

Վստ խոցառառկ լինել կամիս :

Եւ անդ սցրիլ աճապարիս :

Օի հուր է կին և զու խըսիւ . ԶՃԴ .
 Յորմէ ՚ի բաց լեռ երկիւղիւ .
 Եւ գրեթէ այսու առթիւ
 Կորուսու անձանց եղիւ անթիւ .
 Եղի ՚ի ջրոց գցացեալ կոյ .
 Անկեալ ՚ի ջուր ՚ի լոյն գառնոյ .
 Այր ՚ի կանանց սեռէ ծնանի ,
 Մերձեալ ՚ի նա ապականի .
 Մի հայեսցիս յէդ անբարի .
 Ուք կան ՚ի յանցո ճանապարհի .
 Զի են նըման հըրացանի ,
 Յորոց հոգիդ ըսպանանի .
 Ֆարթիչք նոցա նման նետի ԶՃԵ .
 Մըխին ՚ի սիրու առն անմըտի .
 Ճառիին աշոց և դեղին այտի՝
 Կման լորեալ որոգ ոյթի .
 Կին անսպարկեցու է դեղեալ վարդ .
 Եւ հոտ նորին թիւնէ զմարդ .
 Կամիս մընալ անտի աղատ .
 Թարց հայեցման փախիր ՚ի բաց .
 Հայցեմ ՚ի քէն Սուրբդ ուրբեոց
 Միջնորդութեամբ ընտրելոց քոց .
 Զիս ՚ի նոցունց պահեա անփորձ .
 Եւ ՚ի նետից նոցին անխօց .

Վագդաղենին Սարիամու՝

Տուր ինձ յիշել զօրն իմ մահու .

Դիմել առ քեզ փափագանօք .

Թանեալ զստա քո արտասուօք :

Արեւէ հերօք՝ սուրբ հաւասով ,

Եւ համբուրել մեծաւ սիրով .

Եւ օճանել անցյ իւզով ,

Միշտ խըղճալեաց ողորմելով :

Օի ընդ նըմին արժան գտայց

Լոել ՚ի քէն ձայն աւետեաց .

Թողցին սըմա զոր ինչ գործեաց ,

Զի ըստ որում զիս յոյժ սիրեաց :

ՀԿԴ. Տուր ինձ հաւատ ըստ Բախաբին ,

Մի մատնեցից զանպարտ հողին ,

Արտնց չարաց Երկրովին՝

Այսոց դիւաց դըժոխացին :

Պահմամբ լըրտես ծառացից քոց՝

Պահեալ եղեւ ՚ի քէն անփորձ .

Աստ ՚ի սըրոց անդ ՚ի պատժոց՝

Որպէս ըզմի ոք ընարելոց :

ՏԵՐ և Փրկիչ արարածոց

Փրկեա և զիս ՚ի չար դործոց .

Շիջո յինէն մեղաց ըպոց ,

Զի ապրեցաց ՚ի դըժոխոց :

Ըստ Յուղիթայ Տէր ինձ Տէր տուր՝ 242.

Պարկեշտութեան ունել ըզսուր .

Կրուտո գլխայ չոր իշխանին՝

Հողեփեռնեայ ճակաճանին :

Երիանուդէթ իբրև կին .

Զինիլ ընդ դէմ գիճասիրին ,

Առ ՚ի փրկել ձեռաց նորին

Ի զազրութեանց զանմեղ հոդին :

Ըստ Յովսեփայ տուր ինձ զինիլ . 243.

Վավաշուհւոյն յազթող լինիլ .

Մատնիլ կամաւ ՚ի մահ ՚ի բանո՝

Քան անկանիլ ՚ի մեղաց կարթ :

Լուլեաւ բռ ամբ չոր բանսարկուն

Գարշ ցանկութեամբ զիմ վերտրկուն ,

Դահճապետի կընոջ հանգոյն

Քարչէ ՚ի մահ զիս գառնագոյն :

Որ փրկեցեր զարին Յովսէփ ,

Փրկեա և զիս անեղ աները .

Տնւր ինձ թողուլ նըման նըմին

Սէր զաշխարհիս ըստ վերտրկուին :

Չար ցանկութիւն գարշ աղոնեզի

Է ցաւ հոգւոյ մարդ կան ցեղի .

Ուք ՚ի նմանէ չեղեն ՚ի բաց ,

Պատահեցան թշուտո կենաց :

Վաս իմաստնոյն՝ է առ ուռկան ,

Այլ և ձեռաց սախց կտապան .

Եւ միշտ ծրգէ զորդիս մարդկան
Է փորձութիւնը զանազան :

Առ առ Նոյիւ ջուրս հեղեղաց

Առ ընդհանուրս առեալ ակեղաց .

Շայց զորդիս ու թ Աստուած պահեցաց՝

Ուր ՚ի յախառէս կացին ՚ի բաց .

Եւ իմ անկեալ ՚ի ցանց չարին

Որպէս մարդիկ ՚ի նոյն դարին .

Դրատերք մարդկան առթել կամին

Սիրս իմ ՚ի սէր անսանցին :

Վմենակալ փրկիչ Նոյին .

Եւ կեցուցիչ որդւոց նորին ,

Պահեա և զիս նըման նոցին

Է ջուրց մեղաց գարշ հեղեղին :

Դարձեալ և ախատ Սոզ սմացւոց

Տեղաց յերկնից ծրճումք և բոց .

Քաղաքն ազնիւ արտր հընոց ,

Յորմէ եհան Տէր զավա անփորձ :

Ճճէ . Հեռացո Տէր ՚ի խորհրդոց ,

Այլ և յանզուսդ մլսաց իմոց .

Չյիշել երբեք զանցիչելին՝

Գարշելի շանց ըղգարշելին :

Քանզի և շունք յայսմ մասին
Քան զարու ամոլս պարկե շտ ասին,
Յորմե ախտե որբ ոչ կտաին՝
Ըստ Սոդոմաց պատու հասին։

Չքնազ որդւոյն Մանուելի
Քաջ ախոյեան Խարսյելի,
Խաւարեցու միջօրէի,
Եղեւ գրաստ ազօրէի։

Եյն է Սամփառն պերճահամբաւ 22.
Որ առիւծու յազթող գըտաւ,
Ի սլզաւ հւոյն մինչ խորեցաւ՝
Յաչաց լուսոյն նա թափեցաւ,
Ուր կան ախտիւս այս վարակեալ,
Արդարեւ իսկ են կուրացեալ,
Զանցիշելին յայտնի գործեն,
Զայլո աչացու և կոյր կարծեն։

Դարձեալ այս ախտ ՚ի թիւր մըտաց
Զերկիւզ եին վանե ՚ի բաց,
Արդեռ յերկուց դատու որաց՝
Զարդարն անմեզ զրադարտողաց։

Ոինչ անհըլու չար արա փանաց
Գտաւ արին ՚ի մեջ կանանց,
Զուր դատեցաւ յարանց չարաց՝
Առ ՚ի բառնիւ յաստի կենաց։

Ասկայն ըդհա Վասուած պահեաց

Պատիմ նոցին ոռ որո էած ,

Ըստ զու շակման հաղերգողին՝

Անկան ՚ի գուբ զոր փորեցին :

Պահեա զիս Տէր բատ Շուշանաց ,

Պատմեա զատիմ իմ սատանաց ,

Որովհ ո ըդհա ՚ի չար Տէրոց՝

Փրկեա և զիս յացոց պղծոց :

2.22. Ուուբէն յեղբարս մեծ և յառաջ

Ախտիւռ ոյսու եղեւ տըհած ,

Զի ըստ որում հօր իւր ըզհարձ

Ապականել ոչ պատկառեաց :

Օ օրհնութիւն հօր ոչ ժառանդեաց ,

Որովհ ո օրէն եր անդրանկաց ,

Այլ և լուաւ զաղետաղիս ,

Անդրանիկ իմ մի եռասցիս :

Օ ի վայտաշոտք ոչ զհարձ ելն՝

Այլ ըզմոքուր տաճար նորին

Մինչ պղծութեամբ ապականեն՝

Պատմապարտին ՚ի յԱնեղէն :

Կորուսանեն զանդրանկութիւն ,

Ոչ վայելէն հօր զօրհնութիւն .

Այլ և լրսէն զանեծս յիշէն ,

Ի հուբէ անշէջ երթայք յինէն :

Առը մարդարէն աստուածաբան
 Հոգենուազ Դաւիթ արքայն
 Յորժամ անկաւ յախաւ շնութեան
 Ջանմեղն Արեա ՚ի զուր բազան։
 Առը մարդարէ առ մարդարէն
 Առաքեցաւ ՚ի յԱրտրշէն,
 Եւ մինչ հարցաւ առակօրէն՝
 Դատեցաւ նա գոլ անօրէն։
 Յորժամ յայտնի ցուցաւ նըմա,
 Յորդ արտասուօք գոչեաց՝ մեղաց.
 Որ ընկալար զմեղայն Դաւիթի՝
 Լոյս անազօտ անմութ արփի,
 Վեկալ և զիմն ապաշխարտան,
 Եւ ողջացո զհոգւոյս խարսն.
 Տուր արտասուօք նըմին նըման
 Գոշել առ քեզ ինձ ողորմեայն։
 Եա և Ամօն նորին որդի
 Անկաւ ՚ի կարթ սայն որսորդի,
 Առթիւ սիրոյ իդականի
 Յանկարծօրէն ըսպանանի։
 Օի սէր նորին որ առ Շամիար՝
 Արար ըղնաւ իբր զիմար,
 Կատարելով ըզգործ վատթար՝
 Կրէաւ մահուամբ անարդաբաւ։

Հարձեալ այս ախտ զԱղջման
 Արար յիմար և անզգօն .
 Ու ամոչեր իբր անկըրօն
 Մասուցանել կըսոց սպաշտոն .
 Այս դարշելի կանանց շամքուշ
 Սովու զաշխարհ դարձոյց յապաւշ .
 Զիտրդ խորի յիգոց նուտաս .
 Հոգեհանձարըն գերիմասա .
 Խոկ թէ արձանելն անդամանդ
 Հողմալ այսու եկաց ՚ի քանդ .
 Զի՞նչ լինիցի հողաշեն յարկ ,
 Թէ ոչ խկոյն հիմնացառակ :
 Որով ուսոք գոլ անհաւտամ
 Ազաւինիլ յանձին իմաստ .
 Զի գարշ ցաւցս ոչ այլ ինչ ճար՝
 Քան զիախչելն յառթէն ՚ի տար :
 Ու Սանասէ այսու կարթիւ
 Ածեալ եղեւ ՚ի մեզս անթիւ ,
 Եսէր կանանց այնիքան մոլեալ
 Մինչ հայրենի զօրէնս թողեալ :
 Վեշունչ կըսոց երկըրսպազեալ ,
 Եւ ոչ այնու յագուրդ գտեալ .
 Զվարժիչ իւր զԱմովածին
 Ալարել ընդ մեջ եւ սղոցին :

Կանգնեաց բարին ՚ի տան էին ,
 Յորմէ մերմեաց զանուն նորին .
 Ըզարտշանեացս սուրբ խորանին
 Ես ՚ի ճարտակ սուրբ սուսերին .
 Եւ ըզարտիւ Սահղծողին
 Ես գարշելի պիղծ պատկերին .
 Թողեալ ՚ի բաց հօրն ըզիսրամ՝
 Գտուա հասացին իւր ապերտիսու .
 Եւ ես նրանին նման գոլով ,
 Ըզիանանս հարց ՚ի բաց թողլով ,
 Երկիր պատկեմ ոչ պատկերի՝
 Սակայն մեղաց գարշ ալանկի ,
 Արց վասն բարւոք ասաց
 Ոմն ՚ի սրբոց վարդապետաց ,
 Կոյն է ապաս տանել մեղաց՝
 Եւ ձուլածոյ գարշ պատկերաց ,
 Ապանանեմ ըզհագածուս
 Եւ զօդասկար գործըս հոգւոյս ,
 Ոչ թէ սրբով և սրբոցմամբ՝
 Այլ ՚ի սրբէ միշտ առեցմամբ .
 Օ ի որ առէ զեզրայրն անմեզ՝
 Է մարդասպան արիւնահեզ ,
 Ըստ առածի երանելոյն
 Շընչամաքուր առաքելոյն .

Եաւ յետ այնքան մեզաց անբառ.

Ապաշաւեկոլ ընօրիք գըտու,

Ոչ ըստ նորին այլ յոյժ սակառ.

Ապաշաւել չածի զմբառու.

Ել գու Ապառամձ հանուրց ելից

Ընկոլ վախան նորին կըրից՝

Եզդու զնաքեայ բանս իմ զզջման

Ընդ արտասուաց նորին բըզիսման.

Ո. Ճերովդիաս աբբայն թշուտու

Անագորուն վավաշն չոր՝

Ածեալ զրուամբ զեզրօրն զկին

ԶՃերովդէ շամբուշ լրկոին.

Վողեալ ՚ի սէր բորբորիամին՝

Ամենագարշ սլիզծ պոռնլիին,

Որոյ հայցմամբ եգ ՚ի բանոի

Զամբիծ տասրակն յանապատի.

Եւ ըստ խընդրոյ կաքսուողին՝

Դիւտպատկեր զըստեր նորին

Ճատ բզգլուիս սուրբ Մկրտչին՝

Կարտպետի մերոյ Փրկչին.

Ել և անթիւ բիւր զեղերանս՝

Որբ կան ծընեալ ՚ի յախտես այս,

Արդարեւ են մըտոց անհաս՝

Զի ծնանին զօրհանապաղ.

Եւսու որում վիսկելն անկար ,
Եւ վիշտ մասց մերոց տրկոր .
Վասն այն զօմանս թողեալ անձառ՝
Դառնամ առ Տէր մաղթողաբար .
Հայցեմ ՚ի քէն երրեակ և մի՝
Անել աները անձառելի ,
Աղերսանօք որբոց պարուց՝
Դարձո զմոլիս ՚ի չոր վորուց .

Որովհեաբար որբոյ լերին
Մօրըն մաքուր որբոյ վիսմին ,
Սուրբ թագուհւոյն զօրաց վերին՝
Մարիամն անազու կուսին .
Որոյ հայցմամբ Հայր դրթառատ
Կայեա յանձն իմ ամենասպարու .
Պահեա յաւետ զիս անարատ ,
Եւ մի թողուր հայիլ յարատ .
Քառաթեւին ամենազօք՝
Յորմէ անբաժ կաս Բանըդ Հօր .
Պարծանեք ազանց երկուասան
Շնորհիւ Խաչիդ քո կենաական .
Հեռացո Տէր զիս ՚ի մեզաց
Եւ ՚ի յախառէս այս չարազգեաց ,
Զի մի անկայց յանշեջ ՚ի հուր ,
Ուր լու ոչոց է զառնազուր .

Պաղատանօք վերին զօրաց

Ըղբեզ յաւետ փառ ասրողաց ,

Սուրբ ամսուց գասուց վերնոց ,

Եւ հրեշտակաց լատորայնոց :

Որ միշտ վասն իմ դոչեն առ քեզ ,

Զգործո ձեռաց չառնել անտես .

Յօզեա ըպցօպդ առ ատապես ,

Եւ լուտ զիս 'ի գարշ ախտես :

Վղերսանօք արուսելիի

Տագման լուսոյդ աներելիի ,

Կորոյս ըսկիզբն՝ աւարտ հընօյն ,

Սուրբ Յովհաննու մեծ ամրոգւոյն ,

Տուր ինձ հոգի ըզդաստութեան ,

Ոչ հետեւիլ գարշ ցանկութեան .

Զերկիւղքո սուրբ զիր սպահապան

Աչաց իմոց Աստուած և Բան :

Պարագլխոյն անթիւ սրբոց՝

Արիւնաներկ ծառայից քոց ,

Պլատկ անուն նահատակին՝

Եւ վաղահաս սըլտղոյ խաչին .

Վաս վկային քո ճշմարտի

Արիացո զիս 'ի մարտի՝

Մարտիլ ընդ դեմ քարաձգողաց ,

Ե գաղտնաձիգ նետից զիւաց :

Չօրեքասասն առ աքելոյն՝

Վեհին սրբոյ արթուն անուն,

Կահատակին քաջ և արի

Հայտատանեոց լուսավասի.

Հօրն մեծի Հոյոց հանուրց,

Սուրբ արձանին լուսակառոց,

Անմարմեական նորին բարուց,

Դարձո զիս Տէր ՚ի չար վարուց:

Եռաքելոց քոց մաքրերամ

Զօրս ընապեցեր քեզ բարեկամ,

Արմաւենեացըն Սաղիմոց,

Մաքուր աղքելոց ոլք ՚ի նըմա:

Եղիւր կենաց սննմահութեան,

Վատակ սիրոց և զըթութեան,

Տուր ինձ ըմակել կենաց ջորոցն՝

Որոգես ետուր Սամարացւոյն:

Տեսանազաց մաքուր դընդին՝

Ի Մալսէաւ մինչ ցԱմբորդին՝

Որք միանդամ դուշոկեցին՝

Չըէն Որդի Հօր ծոցածին:

Հայցմումք նոցին անհրաժեշտ

Շնորհեա ինձ Տէր վարս անպարկեշտ.

Եւ ուղղափառ վարդապետաց,

Այլ և նոցին աշակերտաց:

Օ աշակերտեալս բանից նոցին ,
 Բանասիրոց հուսկ և յետին ,
 Կմաստեացո զիս ընդ նոսին ,
 Կմաստութիւն Հօր միածին :
 Երջանկաւետ պարուց մաքուր ,
 Սուրբ աղաւնեաց լուսափետուր ,
 Ուր մասնեցին զինքեանս ՚ի սուր ,
 Անցին կամաւ ընդ հուր ընդ ջուր :
 Հեզմամբ արեան սուրբ վիսցից՝
 Ակիշառքը ողբրմեա ինձ .
 Մահուամբ նոցին որ վասրն քս՝
 Մեջօք մեռեալ զանձն իմ կեցո :
 Շգնաւորաց և միանձանց ,
 Մըստաշարչար մոքուր անձանց ,
 Գոշեմ առ քեզ Հոդին Աստուած՝
 Լուր և իմում պաղատանաց :
 Եղիսմամբ նոցին սուրբ արտասուաց
 Շիջո յինէն ըզոց մեղաց .
 Վասն նոցին սուրբ մաղթանաց
 Սաստեա զիւին չար տւփանաց :
 Եռաստպասի սրբոց խըմբից
 Ըստ իմաստնոց կուսից հընդից ,
 Պահեա զիս Տէր մաքրութեամբ ասաւ :
 Եւ ընդ նոսին մցծ յառագասաւ :

Օչամբիծ հաւատ, աներկլոց յօյս,
 Եւ ուր անկեզծ տուր ինձ հիգոս .
 Զիւղ ձրողի, պատրօսդ և լըս,
 Գալ առ անման վեսայդ Յիսուս .
 Օի ընդ նոսին վացելեցից
 Զանձառ բարիս Եիգ Եից .
 Եւ քեզ ընդ Հօր և ընդ Հոգւոյ՝
 Երրորդութեանը համադոյ,
 Ենիզ անձառ անհառ բնութեան
 Տացուր ըզփառու ընդ գոհութեան
 Այժմ և յաղա և յա խռեան :

Առ այն դոր ցուցանեն զվարաբար բանիս :
Եւ յայտնեն վերջապար զանուն ոգովիս :

ՈՒՍ. ԱՄԵՆԱՍՓԱՅԻ, անմառթ արփա-
ւոյն անեղի,
ԳԵՐԱՄԱՔՌՈՒՐ սուրբ օթա-
րան և տեղի :
Դ ամբար լուսոյ մըշտանըշոյ
անաղօս ,
Մըթացելոյս խաղաղութեան
առաւօս :
Երանուհւոյդ յամենասուրբ
անախուէ
Հայցեմ հանել 'ի յեսական
չար ախուէ :
Դ ակերտեա զիս յանսուրբ վա-
րուց կոլ 'ի տար .
Վանեա յինէն հպարտութեան
լայսըն չար :
Որո՞հ որբութեան մաքուր տա-
ճար հայակաց ,
Ընդ հովոնեաւ քո որո՞հեա
զիս անստագնասդ :

Ազատեաւ զիս ՚ի դարձ մեղաց
և կեցու,

Տառպան նոյեան ՚ի հեղեղաց
ապրեցու :

Ուետին քաղցու նեխեալ հօգւոց
մաքուր աղ,

Ըդկորեվերս առողջացու
անյապաղ,

Եղեմաքուզիս կենսապարգեւ
ջրով քո՝

Հրով մեղաց տապեալ զու-
զիս զովացու :

Դահ սրբութեան անմահ քանին
մոյք և կոյս,

Սիրով քոյին բարձ ըղնախանձն
՚ի հիգոյս :

Զահաղգետեալ սուրբ կուսանոց
դու սպարծանք,

Սրովեւաճեմ լուսակառ ոյց
սուրբ քաղաք :

Երդ աղաւեմ զիս ՚ի չարեաց
սլահանեա :

Չափառ բարկութեան հերքեա
յինէն և վանեա :

Աւերկացացա աշաց իմաց դառն
բղմահ :

Ճի մի երրեք եզեց ՚ի քառն
և անահ :

Եմասանացա զանգետ ախմարա
անիմա ,

Ունիլ ըստուեր՝ իւզ և պատ-
րոցք ՚ի նրմա :

Կուսից հնզից բառնալ և իւզ
՚ի յաման :

Ոչ սրսնել անդ վաճառ օղս
անագան :

Կոյս երջանիկ զիս ՚ի կառլից
արձակեա :

Ե գարշելի ծալըւթենէ
զիս փրթիկեա :

Ուկի սափոր մանանային գեր-
յարդոյ :

Մերժեա յինէն սեր արծա-
թոյ և զոսկոյ :

Յընչից սպաց և յաղթերէ
օտարէ :

Փախչիլ ՚ի բաց , նա և ՚ի չար
ագահէ :

Աիրել դքեզ անկեղծ սիրով
 'ի որբանէ ,
 Ասել զայն ինչ որ վրեասէ՝
 ոչ օգտէ :
 'Ես շահաբեր զիս 'ի յալեաց
 ամբացո ,
 'Նաւապետեալ յանիքոյթ հանե
 զիստ զիս հասու :
 'Եկե արեւու և ըւստիսյլ մար-
 գարիս ,
 Ամոլ տիրաբարձ , ալջու Եին
 ճշմարիս :
 'Ես մացեալը հան 'ի մըլթոյս
 յոյսմանիէ ,
 Զի բերկրեցոց ՚ի յարեւոյդ
 ծաղմանիէ :
 'Երբեա յինէն ըզցանկաւթիւն
 յարաժամ
 Արկորոյն գարշ մի տալ զիեր
 ստրաժամ :
 'Ճել ոչ բնաւ ինամ մարմեց
 անյազի ,
 Մասնել հրոյն յաւ իսկնից
 ըլհողի :

Ո՞ւրժեա յինէն Կըս երջանիկ
զախանի գարչ,

Սի բղջախահ եղեց երբէք
և վասված :

Ելք արեւու ծագող արփեսն
Հօր փառաց ,

Անդանտու անմահ պըսողյն
ծառ կենաց :

Ո՞ղի գերիս եօթանց մեղաց
մահացու ,

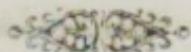
Ճայլ և անյագ , վէս և բնակ
նախանձու ,

Եդահութեան նետիւք խոցեալս
ողջացո ,

Ի բարկութեանց , ՚ի տռփանաց
զիս զերծո :

Տուր ինձ փախչիլ յեօթանց մե-
ղաց յարակոց ,

Սընալ յամեն մասանց նո-
ցին տարակոց :

Յ Ա Ր Ա Գ Ա

Ա Հ Ա Գ Ի Ն Դ Ա Տ Ա Ս Ա Ս Ա Ն Ի Ն

Ե րբթունեած աստուածաբան ՈՒԹԻ .
Զօրէ վերջնոց գրի ոյս քանի .
Ուշ յառաջ քանի զգ աստամատան
Լինին նշանիք հնդեասան .
Եսին՝ քանի զիերինը քարձրագոյն՝ ՈՒՀ .
Քարձրանան ծովք քառառուն կոնդուն .
Յերկրորդ աւուրըն գաշտանան .
Մինչ հազիւ գանի ՚ի աես ական .
Յերրորդ աւուր՝ յոյժ մեծամեծ
Ելանեն կետք ծավառն յերես .
Յորում ասի՝ ձայն ահազին
Մինչեւ յերկրինս որատասցին .
Չորրորդ՝ հողմովք յոյժ ահազին
Համայն շինուածք երկրի քակալին .
Սատակեացին թռչունք՝ սոզունք ,
Ուշ մեծամեծք և թէ փարունք .
Երեսուք յոյնժամ զան ՚ի մի վայր
Լի արամութեամք անմիսիլլար ,
Ազազակեն ողորմածայն ,
Զի հասեալ է նոցին վախճան .

Հինգերորդու մն լինի նրանն,
 Եւ այն կարի հիսոցական .
 Ծառոք տունկ և բարք հողապատեան
 կաթեն յերկիր բզցօղ արեան .
 Ե վեցերորդ օր վեմ առ վեմ
 Որպէս մարտիկը գան զէմ ընդզէմ,
 Անդ ընդ իրեարս հարկանիցին,
 Ե չորս մասունս բաժանիցին :
 Յետմներորդու մն յերեսաց Տեառն
 Գեաք հրեղէնք ծծմբախոռն
 Յորդախաղաց յառնիցեն յելս,
 Ընթանալով մինչ յորեւելս :
 Յութերորդու մն հիմունք երկրին
 Ահեղ ցեցմոմք ասառնեսցին .
 Մինչ ոչ ումեք կալ՚ի յոսին,
 Այլ՚ի կործան գալ ընդ գետին :
 Յիններորդու մ աւար համայն
 Երինք, բլուրք, ձորք ամենայն
 Հաւասարին ընդ հարթ գաշտաց,
 Մինչ ոչ լինել խափան աշոց :
 Յօր տասներորդ՝ որք կան մնան
 Օթագանեալ ազգք մարդ կան
 Ե տունս, ՚ի շնոս և ՚ի տանիս,
 Ե ձորս, ՚ի ծերազ և ՚ի մայրիս .

Ե յանտարասու և ՚ի լերինս ,
 Ե յացրու , ՚ի խորո և յայլ տեղիս ,
 Թափառ նուկի իբր զիմելագար
 Յածին մալար և անբարբառ .
 Յօր մետասան՝ շիրիմք համայն
 Բացեալ լինին միանդ ամայն ,
 Եւ զիտկունք յատին կանգնին
 Շուրջ զեզերօք զերեզմանին :
 Իսկ ՚ի յաւար երկոտասան
 Երեւեսցի յերկնից նրան ,
 Մինչ թօվյամինը թափ աչոց
 Յերկնից յերկիր պարք ասոնեցաց .
 Յերեքտասան աւուր վախճան
 Լիցի կենաց համայն մարդկան .
 Ե ասաներորդ չորրորդ աւուր՝
 Օդք տիեզերք զատին ՚ի հոր .
 Ե ասաներորդ հինգերորդ օր
 Երկնիք ւերկիր և զիցին նօր .
 Ահա նրանիք հընդետասանք՝
 Զորս ճառեն ասու ածարանիք :
 Յայտ է վասն զատասասանին՝ Ա:2Ե .
 Եւ յաղագս տեւման նարին ,
 Ըսկըսանի և աւարտի .
 Ե միջոցի յամու վեցի :

Պատ Մատթեի և ըստ Դաւթի
Վկայութեանցըն ճշմարտի .
Զի Տէրն ասէ ՚ի Մատթեի՝
Թէ գոյ փեսայն մէջ զիշէրի :

Դաւթիթ ասէ՝ ընդ առաւօտ
Ըսպանանել բղմեղաւորս .
Մէջ զիշէրոյ մինչ ցառ առօտ
Է անթերի ժամ վեցէրորդ :

Ի հարկանել վերջին փողոյ՝
Յառնեն մեռեալքըն ՚ի հողոյ .
Խոկոյն հոգիք տռնաւն մարմին ,
Ընդ օրս անլոյծ կապօք կապին :

Աերկայտնան ՚ի յատենի ,
Եւ գասք կըկին անդ բաժանի .
Եւ զատանին ըստ Տեառն ասից՝
Մոքուր գասինք ՚ի սեւու ոյծից :

Կոցցեն յաջմէ հօոք լուսաթորք ,
Արդ արքն ասեմ անմեղ համբոյք .
Այծք սեւադէմք կան ՚ի ձախմէ ,
Որք ապատամբք ևն յարարչէ :

Յայնժամ նշանք չարչարանաց՝
Խոչ և բեւեոք Փրկչին փառ աց ,
Յորեւելից զայցեն յառ աջ՝
Քան զարեգակին լուսաճաճանչ :

Վրեւեսցին կողին խոցուած ,

Ըստիք սափց՝ այլ և ձեռաց .

Յոր հոցեսցին գասքն կուրոց .

Ազգըն հրէից աստուածութոց .

Եւ աեսանեն զերեսս եմն ,

Զոր մերթ թքօք այսպանելին ,

Եւ զդէմա որում տպտակս հանին՝

Թեւառքօղեալ սերովելին :

Ո զնա որ մերթ ծաղը առնելին ,

Սարսեալ գողան յահէ նորին

Երկինք և զօրք լուսերամին ,

Երկիր և որք են ՚ի նըմին :

Ո՞հ թէ զիա՞րդ պատեալ ահիւ

Կորդան եղմւկ հանդերձ վայիւ .

Ապաշնորհ ազգն հրէից :

Զորս մերթ մեղյ հոցիւ երկնից :

Աստ կոտարի առածն դառթի՝

Որ վասն ահեղ այս առենի ,

Դնին հրեսցը թշուառական

Ոտից Տեառն զերդ պատուանդան :

Այս փոխանակ Տեառն աբարչին

Աբարածոց երկիրագին :

Ամաչեցեալ յամօթ լիցին ,

Անպատասխան անդ կարկեսցին :

Ո՞ինչ հարցանեն՝ ուր ևն ձեր կուռք,

Որոց նուերս զոհից ետուք.

Եթե Աստուածք իցեն ըստցդ,

Յուսոցելոցդ լիցին թիկուեք.

Եւեն ժըսլիքն անօրինոց՝

Որ Բանին Հօր ոչ հաւասաց,

Այլ ՚ի համար մարդարեից

Դասեն զԱստուածըն բոլորից:

Ո ամեն այնորիկ տալ ոչ հաճին

Պատիւ և փառս սրբոց Խաչին.

Տեսեալ յայնժամ ամաչեցեն՝

Աղիսղորմ հառաջեցեցին:

Օքր օրինակ ասս ոչ սկսառին,

Անդ ՚ի նմանե անարգեցին,

Յանլոյս խաւարն աղջամղջին

Ածեալ յաւե ժ անդ տոնջեցին:

Արման սոցին են յոյժ բաղաւմք

Անհաւատից երամք և խումբք,

Խրլին որպէս ծառք անսլառուզք,

Չեն ըստ որում աստուածատունի:

Ո ձԴ. Որոց վասն յԱստուածորդւոյն

Վիքի վըճիւ հաստատագոյն,

Որոց չունին զմիլսութիւն

Ոչ մըսանել յարքայութիւն:

Խոկ յեկերցն ՚ի լրս հաւառ
Գատանին չարք քան զանհաւառ ,
Խառնինաց նոցին որ անգ՝

Փօրք ՚ի շառեւ արացուք աղդ :

Յարժամ բազմի արքայն վասաց
Յահեղ աթու գատաստանաց ,
Անդ ՚ի յառեան գոյցեն յառաջ
Ամբաստանողք մեղաւ օրաց :

Դասք անմարմին պահապանաց . 0-32.

Եւ սեւագունդ ջոկըք դիւաց :

Երկինք և զօրք լուսեւ զինաց ,

Այլ և երկինք լնդ ասքերաց ,

Քանզի զօր ինչ դործեցոք աստ ,

Յորս ծածուկ շիք և անցայտ ,

Եւ ոչ կարեմք լինել ուրաստ

Յաւուր յայնմիկ՝ յատենի անդ :

Եւ զի հրեշտակէք մեք պահապան ,
Որք միշտ ՚ի մենչ են անբաժան ,

Գիտեն ըզդորձս մեք և ըզքան՝

Զարժանաւորս և զանարժան :

Այնազէս և գեւք ամենուչոր
Որք են չարեաց մերաց պատճառ ,
Գիտեն զշափ և լոհամար
Գործոց մեք չար և անարդար ,

Տան աստ դործել բզբարշելիս ,
 Տեան Աստուծոյ անհամելիս .
 Եւ գրեն զայնս որպէս նօտար ,
 Զի անդանօր արկցեն ՚ի ճառ .
 Դիտէ երկինք այլ և երկիր
 Ներգործութիւնս մեր և ըդկիր ,
 Յորոց ծածկի և ոչ մի իր ,
 Զի են վարուց մեր պատմագիր .
 Տեսեալ ասորեց զանձինս վատթար
 Ընորհաց Փրկչին ապախտարար ,
 Զբարիս իւրեանց յածելն ՚ի յոյտ՝
 Յանդիմանեն ըղիսատ անդ ,
 Դոչէ երկին ձայնիւ ազդու .
 Թէ ես էի քեզ լուսատու ,
 Զայդ լուսնիւ զաստեզո ետու ,
 Եւ զարեգակն յառաւօտու .
 Ենդէն և հուրն կանչէ իսկցին ,
 Զքեզ պահեի ես ՚ի ցըրայն .
 Ինեւ խահիցդ անու շարար
 Հանդերձանացդ կոց խահարար :
 Չայն արձակէ և օդն անտի ,
 Թէ զառ և առոր շնչոյդ ասցի ,
 Մերթ հնչելով քեզ հողմն զով ,
 Մերթ յուրա և չերմ միշտ կշաելով :

Դուք ներբռւստ և հաղն՝ ոչ ես

Ի վերաց իմ կրեի զքեղ.

Եւ մանաւանդ պաղավլք պէսպէս

Տաճեի զքեղ որդիապէս :

Եւ ջուրն առէ, ոչ դու էիր Ոճձե :

Որ միշտ ինեւ զովանայիր,

Զաղտ հանդերձիդ՝ այլ և մարմնայդ

Առ իս զիմեալ լուանայիր :

Այսափ բարեաց մեր բարեթախտ՝

Ընդէր դըտար դու ապերախտ :

Զի որպէս մեք ծառայ քոյին,

Կոյնպէս և դու Սուեղծողին :

Երդ դու ՚ի մէնջ առեալ պաշտօն՝

Չեղեր եին սլաշտօնաձօն,

Ե՛քեղ ո՛լ վատ և անբզգօն՝

Յաւետ սլատիժ ճան՝ և ըմբռն՝

Յայնժամ երկինք ահեղ դումամբ՝

Որստալով և լի ցտամամբ՝

Առէ վախիիր յինէն ՚ի բաց,

Թէ ոչ այրիս դու հրայրեաց :

Եւ հուրն առէ՝ յինէն վախիր,

Թէ ոչ մատնեմ զքեղ ՚ի մոխիր.

Եւ օդն առէ՝ երթ ՚ի կորուստ,

Աճեմ կարկուտ քեղ ՚ի վերուստ :

Եւ հողբն թէ՝ բացեալ զծոց՝
Յոյուցն զքեզ մասնեմ խորոց .
Եւ ջուրն անդէն՝ թէ խեզդամահ
Զքեզ բառնամ յերկիւզ և յահ :

Դժոխք բացեալ զիւրըն բերան
Կրչ առ ինքն հալածական
Զմեղաւորս, թէ է արժան
Կըրել յինքեան մեղաց փոխան :

ՈՃԻԴ. Ենդ կարգաւորըն չարք կարկին,
Որք ոչ ծանեան զալատիւ կարգին,
Անլուծական տոռամբ պըթկին՝
Որք յանարժանս ՚ի Զոհ մատչին :

ՈՉՔ ընթացան անկարգաբար
Ի գինետունս և ՚ի վաճառ,
Թողլով ինքեանց յանձնեալն զհօս
Անոյցելու և անարօս :

ՈՐՈՑ վասն տոսցեն համար
Ի յատենի անդ անաչառ,
Որք կիսամեռ թողեալ անցին,
Գողով անհոգ վիրաց նոցին :

ՈՃԻԵ. Իշխանիք հպարտք որք ոչ հաճին
Լըսել զաղերս որք տընանկին,
Այլ զոր ինչ հարկս ընչեղք պարտին՝
Դընեն և զայն լուծ տընանկին :

Ով դատաստան անխիլզ մըտոց ,
 Զորբու և զայրիս շարժեն ՚ի լոց .
 Հարկ յարքունուստ խնդրեն ՚ի յայնց ,
 Ուրք ոչ ունին սղարեն անձանց :
 Արդ այնպիսի անագորունք
 Որ անխընտամ են և անգութք ,
 Վէս և հըսկարտ իշխանազունք
 Անշէջ հըրոյն լինին յար նիւթք :
 Եւ մեծատունք կարօտ անձանց
 Չետուն աստեն հանդերձ և հայ ,
 Ե յատենի անդ մերկ գացին ,
 Այլ և կարօտ կենոց հացին :
 Եւ որոց ձեռք են աստ անքաց ՌՃԱՅ .
 Ընդդէմ որբոց և տընանկաց ,
 Եւ ոչ նոցա արասցէ այց
 Մըշտահարուստ արքայն փառաց :
 Եւ որք հեղին զարիւն անպարտ
 Ըստ կայենի են սկատմաղարտ .
 Եւ որք մատնեն զոք ՚ի վընաս ,
 Տանջին յաւետ անդ ընդ Յուդաս :
 Աստ շահառուք անագորուն
 Կեր լինիցին որդանց անքուն ,
 Աստ զերկլրածինս կողոպտեցին ,
 Անդ և ինքեանք կողոպտիցին :

ՈՃԱՀ. Ալք գողացանն և որք գտին ,
 Եւ զոր տո ինն՝ յուրաստ եկին ,
 Թէ ոչ աստեն հաստցանեն
 Գանձեն ինքեանց փող բոց անդէն .
 Ալք ոչ ուղիղ կըւեն շափեն ,
 Այլ պարզամիտ զանձինս խաբեն ,
 Անդ ՚ի կըւուս ամենարդար
 Հաստցանեն միոյն հազար .
 ՈՃԱՀ. Չար գասաւորք ժանաբարուք ,
 Արծաթատերք , կաշառառուք ,
 Ագահութեամբ թիւրեն ըզդատ ,
 Դասապարտեն զաղբատն անպարա .
 Օպարտաւորն առնեն արդար ,
 Յորմէ առեալ են ըզկուշառ ,
 Կյատենի անդ անաշառ
 Մինչ գատեսցին արդարաբար ,
 Անկյին ՚ի հուրըն բոցավառ ,
 Եւ յարտաքին անլոյս խաւար .
 Ամօք անթիւ և անհամար
 Դասապարտիւ յաւել ժարար .
 Ալք ըզծառայս անխաղձաբար
 Գարեն ՚ի գործըս չարաշար .
 Անդ իրաւունս լինի նոցունց
 Կյարաբշն բոլորեցունց :

Յորում զօձիսն անխիղջ տերանց
 Մասնեն՝ ի ձեռս դերեվարաց .
 Արկեալ լինին՝ ի հուր անանց՝
 Խյօժարանս անխիղջ դիւաց .
 Այք հետեցին Տեսան բանին թշխա.
 Եւ զծնողս անպատուեցին ,
 Աւեաց նոցին չեղին զըռեք ,
 Եւ ընկալան զանեծս՝ ի քուք .
 Եւ յաղեւոյթ՝ ի տիս նոցին
 Ջիրնամօք զանց արարին ,
 Անդ՝ ի գժոխս թողեալ կացցեն ,
 Անոցցելու՝ ի յարարչէն .
 Եւ որ ուտէ զմիս եղբօր իւր .
 Բամբառելով բղնոս՝ ի զուր ,
 Անդ իրաւամբ անկցի՝ ի հուր ,
 Անդ վիշտակաց լիցի միս իւր .
 Արք զամուսինս իւրեանց թողին , թշխա.
 Եւ մերձեցան յոյլ անկողին ,
 Մինչեւ՝ ի կուրծս անկեալ թողին
 Ի հուրին անշեջ գժոխացին .
 Արք սուտ երդնուն յիշին անուն ,
 Ուեւ և ոչ աստ սպասիմս տանուն ,
 Այլ անդ համակ՝ ի մեջ հրացն
 Խոշտանգեցին ամբք անհուն :

- ԹՃԽ2. Եւ որք լըսեն բան յօսարէն ,
 Յունկն միւսոյն տարեալ հանեն ,
 Մասնեալ զէրն ՚ի նոցանէն՝
 Զատելութիւն անդ սերմանեն .
- ԹՃէ աստ զղջոլ ոչ կամիցին ,
 Շրմժունքն ՚ի հուր անդ վարսեսցին .
 Եւ սեւագէմ զիւացըն խումբ
 Պարեսցեն հուրք և ՚ի ծըծումբ :
- Որք ՚ի պահու առաւօտուն ,
 Կ Ժամ բաշխման շնորհոց հոգւոյն
 Ոչ գան յաղօթս՝ այլ կան ՚ի քուն ,
 Գեր զանասունս անմըստագոյն :
- Ո Երմակ նոցին լիցի խաւար ,
 Եւ անկողին հուր մըստավառ .
 Անդ նիրհեսցեն յաւէժաբար ,
 Աւր լալ աչաց է անդադար :
- ԹՃ3. Իսկ անհամեատ կանանց լըկտի ,
 Որք սլըձնեալ գան յեկեղեցի ,
 Տան դեղ այտից և կեղծ պիտակ ,
 Որովք լինին դիւատեսակ :
- Ու ՚ի որսուլ զանձինս վալուշ ,
 Զըդէլ ՚ի մեղս ամենադարշ ,
 Ոչ ճանաչէ լողեստ Տէր ,
 Որք ըզդ եցան դիւաց պատեր :

Օխորն ըստ ինքեան հանե ՚ի վեր ,
Զողոտակեր շարին տայ շար կայսեր ,
Որպես և լիբըն յայտնապես
Է կըտակի խւրում առեր :

Աին հըմայող աղանդաւոր , ԹՅՃԳ .
Պըղծալեզու , շարայորդոր ,
Մանկունս արդար կամ բազմոհօր
Ըստանանէ յարգանդի մօր :

Որբ տան դեղ ինչ յամառութեան ,
Եւ արգելիչ սերմնառութեան ,
Եւ կամ առ իթ լինել վիճման՝
Շնչաւորեալ անմեղ մանկուն :

Օի յիրաւի են մարդասպան ,
Չունին երբեք տալ պատասխան ,
Անկցին ՚ի գետ հրահոսան ,
Այրիւ ամօր անե զրական :

Եւ որբ ՚ի գալ կարգաւորին՝
Արհամարհեն և ոչ կանգնին ,
Անդ ՚ի վերայ անշեջ հըրայ
Անշարժաբար նըստեալ այրին :
Յանհաւատից զեկետլին ՚ի լուս՝
Ու անգանեալ առնեն անցոյս ,
Զանցուսութեան պատիմ նոցին
Առիթ եղեալքին կըրեացին :

ԹՃԾԸ. ՎԵՐԱԽԱԳՈՒՔ ՄՈՒՐՔ ՄԱՏՋԱՐԻ ,
ՈՐՔ ՀԱՄԱՐԻԻՆ ՊՈՒՆԱՆ ԱՐԺԱՆԻ
ԵԼԵՎԵցւոյ ուտել ըղդանձ՝
ՈՐՍՂԵՍ ՄԸՉԱԼ ոք զիւրն վարձ .

Մինչ ոչ կամին տառ վըճարել ,
Եւ անդ չունին հատուցանել ,
Ուստի արժան են մլոտանել
Անդ այնպիսիքն ՚ի բանաւ անել .

ԹՃԿ. Եւ որք սյլոց տան ըղիսրատ
Առ ՚ի մընալ յաւետ անախոտ ,
Նախ պարտին կոլ ինքեանիք ապատ ,
Յառ թէ մեղոց մնալ ՚ի զատ .
Խոկ թէ սյլոց բեռինս բառնան ,
Ինքեանիք մատամք ոչ մերձենան ,
Են պատմակից դպրացն այն՝
Զորս վայէ անմահ բերան :

ԹՃԿԲ. ՈՐՔ արտրին ըղչար միշոց ,
Անդ լընսնին հուրք գրժոխօց .
Արտահանեն որսղես հընոց՝
Այրիչ ինքեանց զանշէջ ըղբոց ,
Որոց լեզուք կիղեալ տառպին ,
Ի ծարաւոյ ամբափակին .
Բերանիք նոցտ նեխեալ հստին ,
Յորմէ զազիր որդունիք բղլոին :

Ուր ուրացան ըղչաւասս Փրկչին՝ Աճեմ.
 Յահէ մարդկան առթիւ ընծին,
 Ի սոսկալի աւուր վերջին
 Ի մատենէ կենոց ջրեջին։

Եւ որք թողին զօրենս և զկարգ՝ Աճեմ.
 Զորս ՚ի պահելեղին սուրբ հարք,
 Ի բուն կրօնից իւրեանց հետառեալք,
 Եւ առ օտար ազգս դիմեալք,

Ու ընդունին ՚ի Լոտինաց,
 Ու ՚ի Հոյոց, ու ՚ի Յունաց,
 Յորոց հետառեալեղեն ՚ի բաց
 Որսկս Յուդաս ՚ի մետասանց։

Եւ այնոքիկ որք ու թողին
 Ըզսլարսս եղբօրն և զընկերին,
 Եւ ու նոցա թողեալլինին՝
 Ըստ սռակի բիւր քանդարին։

Եւ որք զեղբարս ու սիրեցին,
 Անդ և ինքեանք ու սիրեսցին.
 Զի որ ինչ ասա սերմանեցին
 Անդ վայելն յարդիւնս նոցին։

Վնդուսպ մանկունքըն Բեթելին Աճեմ.
 Ռոք զշղիսէ այսկանէին,
 Որոց հատեալ արջք անստանին
 Անխղձաբար պատառեցին։

Ուրբ ըստ նոցա են ապիլիքատ :

Անդուսագ , անկիրթ և անխըլքատ ,

Նըման նոցին պատժեսցին անդ՝

Յանքուն որդանց տմօք անհատ :

Ոճան . | Են պատժապարաք և հարք նոցին ,

Ուրբ ըզնոսա ոչ կըրթեցին .

Զի կախաղան պատշաճաւոր՝

Անկիրթ մանկանց պարանոց հօր :

| Եւ անդանօր դապք հսկարտից

Խոնարհեսցին ըստ Տետոն ասից ,

Զի ընդ նըմին են պատժակից՝

Որ ՚ի յանդունդո անկան յերկնից :

Վեդէն և դապք նախանձուտաց

Լինին ճարտկ հրոյն անանց ,

Քանզի շըրթունք զըրպարտողաց

Վեր լինիցին անքուն որդանց :

Ուրբ բարկացան տարապարտուց ,

Անդ բարկութիւն հասցէ նոցունց ,

Քանզի Տէրն բոլորեցունց

Գոլ պարտապան զայնըս եցոյց :

Օյլը առ բարիս և ՚ի յաղօթ

Ամաչեցեալ լիցին յամօթ .

Յանմահական հացէն կարօտ՝

Եւ ՚ի լուսոյն միշտ անազօտ :

Եղանակ նըման թօնուա ամսոց :

Թէ ոչ ցողեն ալնանկ որբոց :

Աստ ըղիսսին այրեն անբոց :

Անդ և ինքեանք այրին ՚ի բոց :

Ենդ որկրամալ ծառայք վարոյն :

Եւ պաշտօնեայք գարշ որկրոյն :

Երիկամաւնքն ընդ ճարպ իւղոյն :

Բորբոքեացին ՚ի մեջ հըրոյն :

Որք աստ հըրով գարշ ցանկութեան :

Առ գարշելիս վառեալ գըստան :

Ի գուք հըսյն իբր ՚ի սլլտան :

Տուսորեացին ՚ի յաւիտեան :

Ոյք ոչ պահեն ըզկիւրակին, թէհամ :

Են արժանի պատժոց կըսկին :

Աստ ՚ի չարեաց ոչինչ փրկին :

Եւ անդ յանհուն բարեաց զրկին :

Իսկ որք առնեն կախարդութիւն, թէհամ :

Եւ որք սասցեն առնել ըզնոյն :

Աստ արտաքսին յեկեղեցւոյն :

Անդ ոչ մըսոցեն յաբքայութիւն :

Որք ՚ի վերսոյ հիւանդ մանկան թէհամ :

Կարդան ըզկիր կախարդական :

Կամ զըզժիմ չարտկնութեան :

Տան ՚ի գըրել ինքեանց պահպան :

Արդ դիտելով և քահանային,
 Մինչ կարդայ այնց զուետորան,
 Աբովի կըսորդ նոցին մեղաց,
 Անկցի ընդ այնտ ՚ի հուրն անանց :
 Ուշ ոչ զզջան՝ խոստովանին,
 Եւ ՚ի մեղաց ոչ հրաժարին,
 Անդ ՚ի գլուխ սնդընդային՝
 Է զրզջմանէ ոչինչ շահին :
 Մինչ աստ կարեն առել առնեն,
 Առել կամին անդ՝ ոչ կարեն .
 Յայտնել միում տատ տմաչեն,
 Անդ մինչ յայտնի՝ լսն հառաչեն :
 Թէ աստ զզջմամբ յայտնէ միոյն
 Զանկարդաբար գործըս մարմնոյն,
 Այն աստ և անդ մնայ գաղտնի,
 Մինչ նըշմարտնիք երբէք չայտնի :
 Օքրոց մինչ ցաստ արկի ՚ի վեպ
 Անստերիւր և անվըրէպ,
 Զայնց ամենից վարկայ ՚ի դէպ՝
 Կարճ ՚ի կարճոյ ճառել զայս կերպ :
 Ոչ անարժոն ոլստարագիչ,
 Եւ ոչ որպէս Յուղայ մասնիչ,
 Ոչ անողորմ յափշտակողք,
 Ոչ շահառուք և ըստանողք :

Ո՛չ գոզք եւ ոչ կոշշառառուք ,
 Եւ ոչ իսկ տեարք անխիղջ բարուք .
 Ոչ անուղիղ կը ողք չափաղք ,
 Եւ ոչ ագահք՝ յափշտակողք .
 Ո՛չ ուրացաղք եւ ոչ հետաեղք ,
 Եւ ոչ կախարդք՝ կիւտահմայք .
 Ոչ նախանձողք եւ բարկացողք ,
 Ոչ որկրամողք եւ շընացողք .
 Ո՛չ սխակալ եւ ոչ անսէր ,
 Ոչ կին լսկոփ դիւապասկեր .
 Ոչ դարշելի յիշոցնասուք ,
 Ոչ ծոյլք հըպարտք եւ ոչ քըսուք .
 Ո՛չ անխրթատ մանկանցըն հարք ,
 Ոչ անտմօթ երդմընահարք .
 Ոչ նախատորդք կարդաւորաց ,
 Ոչ անհնազոնդք իւր ծընողաց .
 Ո՛չ բարտզացըն անլըսողք ,
 Ոչ տոճարի յընչիցն ուտողք .
 Ոչ պահողք զօր կիւրակէին .
 Եւ սոյլք բաղւումը նման սոցին .
 Եւ կիրւու սուրբ յայտնի ցուցան
 Գոյւ անժառանդ արբացութեան .
 Այլ լիցին նիւթ յանչէջ գեհեան
 Անդ տանջանացն անե զրական .

Եւ արդ վասն երկրորդ դասին՝
Որբ ընդ աջմեն կան անհասին,
Արմառ ևնեաց նման ծաղկին՝
Որպէս յայտ է յերդոց Դաւթին։

Եռաքելոց սրբոց պարուց՝
Լուսաւորչաց ազանց հանուրց,
Ընդ սրո և զիս արքայ փառաց
Լուսաւորեա լուսով անանց։

Վարդ արեից նախագուշակ
Զքէն Որդի Հօր համակարգ,
Զիս ընդ նոսին ծառայս անարդ
Ի լուսեղէնն մուծցես ՚ի յարկ,
Հայրապետաց մաքուր խրմից,
Վարդ ապետաց սրբոց գընդից,
Զաշակերաեալս նոցին բանից
Փրկեա ՚ի հրոյն յաւիտենից։

Ճգնաւորաց սրբոց դասուց
Որբ ըդգեցան խորդ և ըզքուրձ,
Որոց փոխան տացի ՚ի քէն
Հանդերձ փառաց՝ յարկ լուսեղէն։
Հայցմամբ նոցին ընկալ և զիս,
Եւ զարդարեա ըզմերկ հոգիս
Աստ զանազան գործովք բարեաց,
Զի անդ գտայց զերծ ՚ի չարեաց։

Վարտիրոսաց սրբոց կաճառ.

Ուք մաքրեցան Էիդ տաճառ ,
Պըճնեալ ՚ի քէն թագիւ պայծառ .
Փառաւորեն վառօք անճառ .

Պահեա՛ ՚ի սէր քո զիս անահ ,

Տալ վասըն քո զանձն իմ ՚ի մահ ,
Թէ ոչ սրոյն ամբարըշտաց՝
Գոնէ տանիլ սրոց վըշտաց .

Առւրբ կուսանաց երամք կարգին

Ի փեսայէդ պատուեալ յարգին ,
Ոմանիք առնուն պատկ կըրկին ,
Ոմանիք արժան են երրակին .

Եախ ըզպըսակ արդարութեան ,

Առնուն երկրորդ վարձ կուսութեան ,
Եւ երրորդին նոքա արժան՝
Ուք և արեամք կատարեցան .

Յորոց շաւզաց եմ հեռագոյն՝

Որպէս երկիր է ՚ի յամազոյն ,
Եւ ոչ արժան գոնէ միոյն ,
Զերծո՛ միոյն ՚ի դեհենոյն .

Վիանդամոյն և հասարակ ութե .

Առագինիք բազմատեսակ ,

Որոց շնորհես պէսալէս սլըսակ ,
Են լսու որում Էիդ մըշակ .

Ենդ կերակրես բզնոսաս Տէր .

Ուք ետուն աստ սովորյն կեր .

Չի փախանոտկ տռւեալ հոգին՝

Երանութեամբ անդ լիոսցին .

Երա զիս Տէր լինել զարդիս

Առասաձեռն առ եղիելիս .

Յուռուր յայնմիկ յիշեա և զիս .

Եւ կերակրես զավորեալ հոգիս :

Ուք ետուն ջուր ծարաւելոյն

Արժանասցին անմոհ չըրսյն՝

Ըստ յայտնապես խստման քրյին

Առ Փոտինէ սամարոցին .

Ենմոհութեան կենաց աղբիւր

Տացես և ինձ պասքելոյս ջուր .

Չի մի լիցի ՚ի մէջ հըրսյն

Անձն իմ կարօտ կաթմ մի չըրսյն .

Ուք հանդերձիւր աստ բրդեղեն

Մերկ տնանելին ծածկոյթ եղեն .

Հանդերձ պայծառ և լուսեղեն

Անդ ըզգեցցին յանեղ եւեն .

Ուք աստ ՚ի տես գան հիւանդին

Եւ յարգելսնս արկեալ անձին .

Մեղք հիւանդ հոգիք նոցին

Առողջացեալ անդ բուժեսցին :

Ուր ՚ի բանոէ ազատեցին ,
Եւ արծաթոյ խոկ գնեցին ,
Վնդ ե ինքեանք ազատեսցին
Յանել բանոէ տօրտաքոսին .

Ենդ երանի և աղքատաց ,
Որսիւ Փրկիչըն մեր առաց ,
Զի՞նոցա է արքոյութիւն՝
Որք ոչ ունին լոզորութիւն .

Եւ երանի սրգաւ որաց
Որք առա սըգան վասն մեղաց ,
Զի՞ սնդ նորա միախթարին
Որք առա վասն մեղաց լսցին .

Երդ երանի հեղոց դասին՝
Զի՞ զոյդ պատուայ արժանասցին ,
Նախ զերկիրս այս ժառանգեացն ,
Եւ յերկրորդին կելով կեցցեն .

Եւ սյնոցիկ խոկ երանի՝
Որք են քաղցեալք և ծարաւի ,
Արդարութեան առեմ քաղցին՝
Եւ ոչ մարմնոյ բռնդող հացին .

Ընօրհօր չորդ ոյն աստ լիասցին ,
Տեսլեամբ Տեսան անդ ըզմացլեսցին .
Ընդ որս և զիս հեգս սնարժան
Արժանացն քոյին տեսլեան .

Եւ երանի ողորմածաց՝

Զի սղորմի նոցա Աստուած .

Աստ ազատէ ՚ի փորձանաց ,

Անդ ՚ի գյնեաց չար տանջանաց .

Ենդ երանի սրբախւ սլրբոց .

Որտէս զոակի մոքըին ՚ի բոց ,

Միջնորդութեամբ բարեաց գործոց

Տեսցեն զարբայն արարածոց :

ՅԱՍՏՈՒԱԾՈՐԴԱՅՆ խաղաղարտքը

Հաճոյացան կոչիլ եղբարք ,

Եւ մանաւանդ գոլով արժան

Անձառելի երանութեան :

Օի ըստ որում աստէն ջանան

Երթալ ըղիետ խաղաղութեան ,

Եւ անդանօր ՚ի հանդատեան

Կալով կացցեն ՚ի յաւիաեան :

ԽՄԴՔ. Ուրբ դարձուցին ըզմեղսասէր

Եւ մոլորեալ զանձինս առ Տէր .

Յաւուր յայնմիկ հոգիք նոցին

Ի մահուանէ փրկեալ լիցին :

Եւ փոխանակ վարձուց նոցին

Անեղբական փառս ըստասցին ,

Եւ բազմութիւն մեղացն անձին

Անդ յատենի մի յիշեոցին :

Որբ արծամով ըզմահապարտ՝

Կամ ըզդերիս զընեցին աստ,

Մի զերեսցին և ինքեանք անդ,

Այլ և լիցին անդասապարտ՝

Որբ ընդ լոցողս ասուեն լոցին,

Անդ բերկրեցեալ ու բախասցին.

Որբ ըզմարտմեալս սփոփեցին

Անդ յաւիտեան մի արբամեսցին :

Որբ օրհնեցին զանիծասուս՝

Որպէս ուսոյց մեզ Տէր Յիսուս,

Եւ սիրեցին ըզթշնամին

Ըստ հրամանի պատուիրանին :

Անդ սիրեսցին ՚ի նոյն Բանե՝

Եւ օրհնեսցին ՚ի նըմանե՝

Արտ ով Տէր և զոխակալ

Թշուառ ծառայս՝ անօխակալ՝

Եկեղեցւոյ ըզպաշտօնեայս՝

Զվարդապետա՝ ըզքահանայս՝

Որբ պատուեցին յաշխարհի այս

Վարձասարեսցին յէն անհաս՝

Եւ որբ եղեն օտարասեր,

Անդ ըզհոսա սիրեսցէ Տէր.

Որբ առաջնօրդ եղեն կուրաց՝

Մի մնասցին նօրտ անայց՝

Եւ ամենայն որբ միանգամ

Ունին ըզդործ արդ արութեան

Արժանասցին ոզորմաւթեան

Եւ անվախճան երանութեան :

Այլ ես գոլավ հանապազորդ

Չարեաց անքամ, և բարեաց խօրթ,

Վարուց սբրբոց միշտ անհաղորդ,

Փառաց նոցին անժառանգորդ :

Եռարելոց և սրբոց հարց

Զուղիղ կանոնաւթողեալ ՚ի բաց,

Տամ զանձն իմ գարշ հեշտութեանց,

Յաղթեալ համակ ՚ի մոլութեանց :

Աչ գիտելով ըզվարս իմ չար՝

Կուն զիս Տէր Տէր և սուրբ հայր՝

Ոչ թէ միայն ոչ և մ արդար՝

Այլ քան զիտաթարս կարի վատթարս

ՌՄԼԴ. Օ ի ոչ և մ սակ աշխարհական,

Ոչ քահանաց Տէւառն սպասկան,

Գործոց բարեաց անշարժ արձան,

Կրնոջ զսվաաց յար և նըման :

Աչ կերակրոյ աղ համեմիչ,

Ոչ քար հիման, ոչ կափեալ կիճ,

Ոչ կարգաւոր մաքուր և ջինջ,

Եւ ոչ ռամիկ արդ ետ ոք ինչ :

ՎՀ ընդունիմ՝ ՚ի սրբոց հարցյ,

Յորոց վարուք եմ տարակաց,

Ոչ ՚ի ռամիկ պարզամշտաց,

Չի չեմ անենենգ համեմատ այնց:

ՎՀ ջերմ սոսկ՝ ոչ ցուրտ յատուկ,

Չուք դուզնաքեց գաղջ և անդուտ,

Ծարաւելոց միշտ անօգուտ,

Որ ըմակէ զայն՝ և փախէ փոյթ:

Եղ անուանիմ՝ ստկայն նեխեալ, ԹՄԼԸ,

Որ ոչ ՚ի յազը լինի փախեալ,

Եւ իրաւամբ արտաքս անկեալ՝

Ի մարդկանե լինիմ կոխեալ:

Օտհեղ խորհուրդ պատարագին,

Մըկատաւթեան և պըտակին,

Եւ այլ խորհուրդը նըման առցին

Ուզ կատարին յեկեղեցին:

Վորս հըպիմ սրտիւ անսուրը,

Եւ տամ կիցել զոգին իմ հուրը.

Եւ յամենայն գործս հոգեկան

Արդարեւ իսկ եմ անպիտան:

Յուռ կան մոհու մինչ անկանիմ,

Օտհեղ ատեան քարշեալ տանիմ:

Ոչ ընդ բարիս յաման դընիմ,

Այլ ընդ խոտանս անկեալ լինիմ:

Ե յ լ դ ու Փ ր կ ի ՛ չ ա զ զ ի մ ա ր դ կ ա ն ,
 Ը ն ո ր հ ի ւ Խ ո ս չ ի դ ք ո փ ր կ ա կ ա ն ,
 Հ ո յ յ մ ա մ բ մ օ ր ք ո յ ա ն ա վ ա կ ա ն ,
 Ո ր ո ւ մ մ ի ս յ ն կ ա մ ա վ ա ս տ ա ն ,
 Մ ի մ տ ա ն ե ր ՚ ի դ ա ս տ ա ս տ ա ն
 Ը ն դ ծ ա ռ ա յ ի ս ա ն ս լ ա տ ա ս խ ա ն ,
 Փ ր կ ե ա ՚ ի հ ր ո յ ն ա ն շ ի ջ ա կ ա ն ,
 Կ տ ա ն ջ ա ն ա ց ա ն ե զ ր ա կ ա ն ,
 Բ ն դ ս ո ւ ր բ ը ս ք ո յ ա ր ա մ ա ր ժ ա ն
 Լ ո ս ե լ ը զ ձ ա յ ն ե ր ա ն ս ա կ ա ն ,
 Լ ի ն ե լ յ ա ւ է տ ՚ ի հ ա ն գ ս տ ե ա ն ,
 Տ ա լ ք ե զ զ ի ա ռ ս մ ի շ ո յ յ ա ւ ի տ ե ա ն .

Պ Ե Ւ Ծ Զ .

ՅԱՆԿԱ ԳՐԱՑԱ

ՅԱՆԿԱ ԳՐԱՑԱ

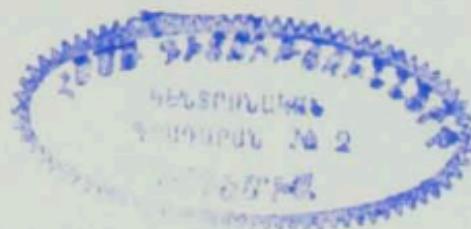
Ա	պաջտրան մասենիս	ԺԴ :
Ա	գահութիւն կարգաւորաց	ԱՀԵ :
Ա	զերս առ սուրբ ածածին	Ա . ԱԽԵ :
Ա	վերաստանողք մեղաւորաց	ԱՃԶ :
Ա	վերժան պատարագիչք	ԱՃԽ :
Ա	վեկարգ քնոյ վնասն	ԱԳ :
Ա	վրմասն ամենայն շարեաց	ԱՃԵ :
Ա	վարելացւոց արքայի	ԱԲ :
Ա	բամբասողք են մարդաստանք . .	ՅՃԵ :
Ա	բանապետք պատճին	ԱՃԽԶ :
Ա	բարկացողք նմանին այսահարաց . .	ԱՃԵ :
Ա	սմանին և արջից	ԱՃԶ :
Վ	արշելիք քան զըռւնս	ՖՀԵ :
Վ	գեղեցկութիք անհամեստ կանանց .	ՖԽԵ :
Վ	գերիմասոն խարի յիգաց	ՖՆԶ :
Վ	վարձուցիչք մոլորելոց	ԲՄԽԲ :
Վ	վժոխաղնեաց յիշոցատուք	ԲՃԿԲ :
Վ	վզրայրական յանդիմանութիւն .	ԱՅԲ :
Ե	երանութիւն սղօրմածաց	ՇԻԴ :
Ե	երգնութիւն արդելանի	ՇՃԵ :
Չ	ջաղքասահան կոչելի ճաշ	ՇԽ :
Չ	ջարատութիւն մարդկան մեղք են .	ԱԳ :

Եր ՚ի պատուի մարդն	Ե :
Ենդգիմ տեսան տրատունը . . .	ՅՅԳ :
Ընդգիմ սաստիկ բարկացողոց . . .	ՆԱԿ :
Թարթիչք անհոմեափց	ԶՃԵ :
Թշուառութիւն հարարախց . . .	ՑՀԲ :
Թշուառք քան զհեթանոս . . .	ԶՊԸ :
Ժամք տե ելոյ դատաստանին . .	ԹՁԵ :
Ժխտողքն տւանդից	ԹՃԵ :
Խյանկողնոց զժոխոց	ՑԿԱ :
Խշոանք անողորմք	ԹՃԷ :
Լեզու անկարգ է սուր սրեալ .	ՆՃԳ :
Լեզու բամբասողին է հուր . .	ՅԺԶ :
Լեզուի հարուածն չոր է . . .	ՆՁԵ :
Խարեւութիւն ՚ի տուրեառու . .	ԶՒԳ :
Խեղդեցաւ նախանձուն	ՄԿՅ :
Խողի և բնդուսն նմանին . . .	
նախանձուք	ՄՀՅ :
Խոյիւ է այր , և կին հուր . .	ԶՃԳ :
Օհաղատեացք պատմին	ԱՇԽԱ :
Ծայլք նմանին վայրի որթոյ . . .	ԸՃ :
Կտիսարդք և առիմք նոցին . .	ԹՃԶ :
Կարգաւորք աղ անուանին . .	ԱՄՒՅ :
Կարգաւորք հրեշտակք կոչին . .	ԽԵ :
Կին դիւատեսակ	ԹՃՃ :

Ավրք մարմարյն երեք հին	72.
Հարք անխրատ մասնկանց	0.82.
Հեղինակն հպարտութեան	12.
Հեղինակն նախանձու	0.92.
Հեղինակն սպանութեան	0.91.
Հեղինակն սոսութեան	2.8.
Հեռաւ ալքն ՚ի սուրբ կրօնից	0.81.
Հերովդէս մոլի աբրամյն	0.8.
Հիւանդաց վիրաց ընթեռնութիւն	0.82.
Հիւթն սրափ բանականաց	0.1.
Դեռք անրաց ոռ աղքատու	0.81.
Զիւթայ նմանին ագառհք	0.4.
Վազարտափ համեմատքն	0.4.
Վավտաց կեսար նմանազքն	0.01.
Շակաձանն զլսատի	2.42.
Շարտկ մկանց ընի նախանձուն	0.41.
Մանեսէի անկումն	0.
Մանկունք անկիրթք և անխրատք	0.81.
Մարդասպանիք են ագառհք	2.13.
Մերով ընութեք պահեաց աէրն	0.2.
Մոլութիւնք արթեցողաց	0.28.
Յազագո հպարտութեան	12.
Յազագո նախանձու	0.9.
Յազագո բարկութեան	0.22.

Յաղագս ծուլութեան	2.8.1.
Յաղագս տդահութեան	0.1.9.
Յաղագս որիլումոլութեան	2.2.9.
Յաղագս բղջախոհութեան	2.2.9.
Յովեկփ քաջն և որին	2.4.2.
Նախանձ նոհապետոցն	Մ.8.1.
Նախանձն եհան զաէրն ի խաչ .	Մ.4.1.
Նախանձուն շրջի անհանգիստ .	8.1.1.
Նետ երեքոյցի՝ լիզու չոր	0.1.9.
Նշոնք նախ քան զգատաստան .	0.1.2.
Շանց ոչ երեխն երամք	2.4.2.
Շնացողաց պատիմքն	0.8.1.9.
Շրջիկ կարգուորը	2.4.2.
Ոչ դադարի ադահն	2.1.1.
Ոչ է պարա քամոհել զօր	2.8.2.
Ոչ ունողք զինիք մկրտութեան .	0.8.9.
Ոչ պահողք զօր կիւ բակեին .	0.8.4.8.
Ունկնդիք բամք ասողաց	0.8.9.
Ուրացողաց պատիմքն	0.8.1.9.
Չար և անիրաւ դատաւորն .	0.8.1.2.
Չարագործացն յաջողութիւնք .	8.4.1.
Չարացորդոր կանոցը	0.8.8.9.
Պահօք հաճոյացեալքն այ	Պ.1.1.
Գաղատանք առ երջանիկ կցան	Ա:

Պորդեք առ արթնեաց	0.3.5:
Զաւըն ամբաստան լինի	0.3.6:
Զօւըն ՚ի կոյսնի	0.3.7:
Ամամիկը գիւրու վրկին	3.2.9:
Առուրեն զրկի յօրհնութենէ	3.2.10:
Ասմիսան քաջն յաղթի	3.2.11:
Սէրն այ առ սուտ երգնուլ	2.8.1:
Սուզանին յանդունդս նաւ խոնճուր	0.3.12:
Սուտ տաէ սիսակալն	0.3.13:
Սուտ է յոյսն ագահաց	0.4.1:
Սուտ է պարծանկ հապարտից	0.4.2:
Սպանութիւն և նախանձ մի և նոյն է	0.4.3:
Վաշխառութեան մեզք	2.1.1:
Վասն ահագին գասասասնին	0.4.4:
Վասթարք քան զգազնուն էն նախանձուր	0.4.5:
Վերակացուք եկեղեցեաց	0.3.8:
Վշտակրութիւնք առ արթնեաց	0.4.6:
Վհասն գասարկակեցութեան	0.4.7:
Տեղեղ և զեղեցիկ կին	2.8.11:
Տեսուկը բամբաստաց	0.4.8:
Տրդատ արբայն հայոց	2.8.12:

Վախտը պոռնիկ աղտամի	249.
Ըոբավամու փքութիւնն	251.
Հանեկացողք իշխանութեան	250.
Ցանկացողք գեղջ կնոջ	250.
Փարիսեցւոց կեղծաւորութիւնն .	251.
Փոր որկրամոլին զժոխք	251.
Վարողիչք մաքուր կուպարամին .	251.
(Օձն ելիդորոս	251.
Օձից և սովորոց նմանողք	251.
Օրինակ հեղութեան ունել զբրիստոս	Կը,

